

ÅRSRAPPORT 2022

Foto: BAS

Bergen Arkitekthøgskole
Bergen School of Architecture

Innhold

1	STYRETS BERETNING.....	3
2	INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE.....	10
2.1	SAMFUNNSROLLEN	10
2.2	ORGANISERINGSFORM, LEDELSE OG ORGANISASJONSSTRUKTUR	11
2.3	HOVEDTALL	15
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	17
3.1	SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING	17
3.1.1	RELEVANT ARKITEKTUTDANNING AV HØY KVALITET	17
3.1.2	GODT LÆRINGSMILJØ	30
3.1.3	INTERNASJONAL AKTIVITET OG MOBILITET	31
3.2	SEKTORMÅL 2: FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING .	36
3.2.1	FORSKNING- OG UTVIKLING- OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID PÅ BAS	37
3.2.2	SKOLENS FOU-STRATEGI.....	38
3.2.3	FORSKNING UT FRA EGENART OG SAMSPILL MED UTDANNINGEN	40
3.2.4	SAMARBEID, DELTAKELSE, FORMIDLING OG DOKUMENTASJON	43
3.3	SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING.....	50
3.3.1	SØKNAD OG OPPTAK	50
3.3.2	LIVSLANG LÆRING	52
3.4	SEKTORMÅL 4: EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM.....	54
3.4.1	LITEN EFFEKTIV INSTITUSJON MED HØY KVALITET	54
3.4.2	INTERNASJONALT KONKURRANSEDYKTIG	58
3.4.3	SAMARBEID OG ARBEIDSDELING	58
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN.....	61
4.1	SYSTEMATISK RISIKOVURDERING	61
4.2	SIKKERHET OG BEREDSKAP	62
4.3	LIKESTILLING OG MANGFOLD	64
5	VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER.....	66
5.1	OMTALE AV FREMTIDSUTSIKTER OG PLANER FOR 2022.....	66
5.2	BUDSJETT BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE 2023	73
6	FORELØPIG ÅRSREGNSKAP 2022 MED NOTER OG LEDELSESKOMMENTAR.....	75

1 Styrets beretning 2022

Restriksjonene knyttet til koronaepidemien ble avviklet i løpet av februar og skolen var innstilt på å gjenoppta ordinær driftsaktivitet da Russlands invasjon i Ukraina bidro til at prisene på strøm og andre varer gikk i været. De dramatiske hendelsene påvirket ikke styrets arbeid direkte, men gjenspeilte seg i skolens driftsresultat, som nærmere beskrevet i kapitlene under. Styret for BAS består av 8 medlemmer: 3 eksterne representanter valgt av rådet, 2 studentrepresentanter valgt av studentenes allmøte, 2 lærerrepresentanter valgt av lærerrådet og en representant for de administrativt ansatte valgt av disse. Styret bestod våren 2022 av 4 menn og 3 kvinner (i påvente av valg av nytt eksternt styremedlem). Høsten 2022 valgte Rådet et nytt eksternt medlem og styret hadde høsten 2022 en sammensetning av 3 kvinner og 5 menn. Det ble i løpet av året avholdt 3 styremøter.

Vurdering av om oppnådd måloppnåelse og resultater er tilfredsstillende

Styret hadde for 2022 vedtatt følgende virksomhetsmål:

- Kompetanseutvikling av fagpersonalet, med særlig vekt på pedagogisk utvikling.
- Videreføre arbeid med å kvalitetssikre og utvikle utdanningen gjennom periodiske evalueringer (fullstendig programevaluering gjennomført 2021).
- Styrking og formalisering av fagpersonalets FOU-arbeid. Bl.a. ved å tydeliggjøre krav til og muligheter for FOU-arbeid i de ulike fagstillingene. Styrket kontakt mellom skolens FOU-arbeid og undervisning. Styrking av biblioteket (funksjon og ressurser)
- Tiltak for å sikre studentenes læringsmiljø, her under:
 - fysisk; utbedring av verksteder, utstyr, auditorium, møterom
 - psykososialt; tydelige retningslinjer og tiltak
- Videreføre og utvikle nye forbindelser og samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner, næring/profesjon og samfunn. Gjennom fortsatt internasjonal mobilitet og samarbeid i regi av Erasmus+, DIKU og andre.
- Revidere/oppdatere virksomhetens systemer for internkontroll.
- Bærekraftsspørsmål skal inngå som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling og som holdningsgrunnlag i studentenes prosjekter. Skolen har som mål å fremme et utvidet innovasjonsbegrep hvor gjenbruk, medvirkning og regional byggeskikk utfordrer dagens satsing på grønn vekst.

Styringsparametre:

- Andel av personalet med gjennomført/godkjent pedagogisk program
- Andel kvinner i faste fagstillinger, her under med professorkompetanse
- Eksempler på FOU-arbeid i undervisningen

- Gjennomført periodiske evalueringer
- Skår på studiebarometeret for læringsmiljø
- Mobilitet og internasjonale samarbeidsavtaler
- Redusert mengde flyreiser

Styret tar til etterretning at årets gjennomføring av *the Big Wonderful Experiment* (BWE) har hatt som intensjon å integrere bærekraftsspørsmål som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, og involvere studenter og ansatte på alle nivå med et overordnet mål om at skolens undervisning og drift skal bidra til ikke-utarmende arkitektur.

BAS har etablert system for å premiere gode undervisere, men fikk ingen søknader i 2022. Skolen har gjennomført sitt eget program for pedagogisk utvikling, Didactic Salon, gjennom hele året. Fagpersonalet har kunnet følge et planlagt opplegg, som har ledet frem til oppfylling av vilkår for pedagogisk kompetanse satt ved ansettelse.

Styret er orientert om status for arbeidet med siste del av søknad om institusjonsakkreditering. Søknad med vedlegg ble sendt til NOKUT i september 2022. NOKUT varslet deretter om at BAS står for tur til periodisk tilsyn med skolens kvalitetssystem, og at NOKUT ønsker å gjennomføre de to vurderingene parallelt, med (delvis) samme komite. Ny frist for innsending av justert akkrediteringssøknad og dokumentasjon for skolens kvalitetsarbeid ble avtalt til 15.februar 2023.

Styret er fornøyd med at BAS over tid klarer å drive forskning og utviklingsarbeid ut fra skolens egenart. Skolen oppnår finansiering til FOU-aktivitet både nasjonalt og internasjonalt. Styret registrerer at BAS alene og i samarbeid med andre, produserer publikasjoner av høy kvalitet og relevans.

Styret er kjent med at skolen i løpet av året har gjennomført ytterligere tiltak for å bedre studentenes fysiske læringsmiljø. Styrking av verksted med faste ansatte og investering i verktøy og maskiner. Styret er også tilfreds med at skolen opprettholder tiltak med tanke på det psykososiale læringsmiljøet. Her under bruk av mentor, fadder og studentassistenter. Ordningen med studentombud i samarbeid med Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole videreføres.

Styret ser det som positivt at skolen har et godt samarbeid med kommuner og lokalt næringsliv, som bidrar med økonomisk støtte til undervisning, byggeprosjekt og publikasjoner. Gjennom bl.a. internasjonale FOU-prosjekter under Erasmus+, EØS m.m. utvikler og opprettholder skolen samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Styret hadde også for 2022 et ønske om å redusere skolens klimaavtrykk, bl.a. gjennom færre flyreiser, men i 2022 økte reisevirksomheten igjen opp til nivået før pandemien. Styret tar til etterretning at skolen for fremtiden ønsker færre flyreiser gjennom året, både av miljøhensyn og kostnadmessig begrunnet.

Gjennomføring av budsjett med vekt på prioriterte mål og aktiviteter, her under søkning til studiet

Årets økonomiske resultat endte med et underskudd på 2,1 millioner kroner.

Årets aktiviteter og resultat ble gjennomført i hovedtrekk som planlagt. Fortsatt innsats for å heve kvaliteten på studentenes psykososiale læringsmiljø ble belønnet med betydelig bedre resultater på årets Studiebarometer.

Utbedring av det fysiske læringsmiljøet/lokaler, med oppgradering av verksted og maskiner fortsatte i 2022.

BAS har et mål om utstrakt internasjonalt samarbeid og har jevnt over stort innslag av internasjonale studenter og en relativt høy andel internasjonal utveksling. Det ble gjennomført utvekslingsopphold med både ut- og innreisende studenter også i 2022 og tallene er på nivå med før pandemien. Skolen har fått økonomisk uttelling på søknader om Erasmus+midler til gjennomføring av faglige prosjekter i samarbeid med partnerskoler i bl.a. Danmark, Østerrike og Lichtenstein. De siste 4-5 årene har skolen fått finansiering til et nytt Erasmus+ eller EØS-prosjekt hvert år.

BAS har hatt høye og jevnt økende søknadstall. I 2022 fikk skolen 275 søkere, som er en liten nedgang fra året før, men fortsatt over 9 søker pr studieplass i første klasse. I 2021 hadde skolen rekordhøyt søkertall med 347 søkere, nærmere 12 søkere pr 1.års studieplass. BAS er ikke med i samordna opptak. Skolen uteksaminerte 31 kandidater med master i arkitektur i 2022, som er en liten nedgang fra det rekordstore 2021-kullet på 38 uteksaminerte kandidater.

BAS utbetaler ikke utbytte og overskudd tilføres skolens egenkapital for disponering senere år til tiltak som kommer studentene til gode. Flere år med positivt resultat har gitt skolen egenkapital og handlingsrom til å tåle enkelte år med underskudd.

Transaksjoner med nærstående part

BAS leier undervisningslokaler av BAS Eiendom AS, som er heleid datterselskap av BAS. BAS Eiendom AS skal ikke drives med overskudd og utbetaler ikke utbytte. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som pålegger huseier. Husleien sammenholdes med leie på

sammenlignbare lokaler, i den grad slike finnes, for å sikre at leien i størst mulig grad følger markedsleie. Fra 2021 til 2022 ble husleien kun prisjustert.

Styret for BAS vedtok i 2017 å gi BAS Eiendom AS et lån på 2 millioner kroner til (del)finansiering av ny heis på skolen. Lånekontrakten er satt opp på tilnærmet markedsmessige vilkår og løper over 15 år.

I forbindelse med NOKUTs tilsyn med styrets arbeid med internkontroll i 2021, ble det utviklet noen nye rutiner bl.a. som sikrer at avtaler med nærstående gjennomføres på markedsmessige vilkår.

Vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater – utfordringer og styrets tiltak for å forebygge avvik

En ytre faktor som hadde stor innvirkning på driften av BAS i 2022 var opphevingen av restriksjoner knyttet til pandemien. Normal lærertilstedeværelse, undervisning på skolen og mulighet til å gjennomføre studieturer, bidro til å heve studiekvaliteten. Resultatene fra årets studiebarometer viser at studentene opplevde høyere kvalitet på undervisning og læringsmiljø enn noen gang før. BAS fikk topp karakter på samlet studenttilfredshet på studiebarometeret 2022.

Kvaliteten i undervisningen og læringsmiljøet ved BAS sikres ellers gjennom stadig drøfting og utvikling av de kursene som inngår i skolens studieprogram. Studiekvalitetsutvalget og læringsmiljøutvalget angir hvor det trengs prioritert innsats.

Styret erfarer at skolen har utbytte, både faglig og økonomisk, av samarbeidet med private og offentlige eksterne aktører. At flere ser skolen som en interessant samarbeidspartner er et resultat av både langsiktig arbeid og innsats og initiativ av skolens ansatte i dag.

Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt, nasjonalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktivitet.

Styret ønsker å være en ressurs, som med sin samlet brede kompetanse, kan bidra positivt til skolens virksomhet.

Krigen i Ukraina og de påfølgende prisstigningene på strøm og andre varer og tjenester, bidro til årets underskudd. BAS iverksatte tiltak for å redusere strømkostnadene, bl.a. ble innetemperaturen senket til 19 grader. Det synes ikke som om det har gitt store negative utslag på studenttilfredsheten. Styret ønsker at skolen viderefører tiltak for å redusere energikostnader.

Økonomisk er skolen sårbar for svingninger i gjennomstrømming og frafall på studiet, som gir utslag på statsstøtten. For tiden er både søknadstall og kandidattall gode og erfaring viser at BAS er i stand til å hente inn annen ekstern finansiering.

Skolens organisasjon med en del fast ansatt fagpersonale på deltid og en andel på kortere engasjement innebærer muligheter for fleksibilitet og rask endring, men gir også utfordringer med hensyn til stabilitet og robusthet. Styret ønsker at BAS må finne en balanse som lar skolen utnytte fordelene ved sin dynamiske organisasjon og samtidig sikrer et fagmiljø som er tilstrekkelig robust.

Det skal være lav terskel for å melde fra om avvik. BAS-studentene har mange ulike kanaler for å melde fra; de kan melde avvik anonymt gjennom sine representanter og via digital avviksmelder på skolens nettside, eller de kan melde direkte til administrasjon, lærer eller rektor. Alle varsler tas på alvor og behandles i henhold til vedtatt prosedyre.

Styret tar til etterretning at skolen har iverksatt tiltak for å sørge for gode rutiner og nødvendig informasjon for å forebygge avvik.

Organisatoriske endringer som kan påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling

Styret har ikke planlagt organisatoriske endringer som direkte vil påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling, men forventer fortsatt innsats for å sikre at fagpersonalet oppfyller NOKUTs krav til akademisk kompetanse. Dette inngår blant kravene som må oppfylles for å oppnå institusjonsakkreditering, som kreves for videreføring av statsstøtten.

Viktigste prioriteringer for 2022

Det var et mål å få levert del 2 av søknad om institusjonsakkreditering som høyskole til NOKUT og styret er tilfreds med at dette ble gjennomført.

Videreføring av pedagogisk utviklingsprosjekt for fagpersonalet. Dels gjennom skolens eget opplegg, Didactic Salons, og dels gjennom deltakelse i det europeiske nettverket, EAAE sitt opplegg «Educating the Educators». Styret tar til etterretning at lærere gjennomfører pedagogisk utviklingsopplegg som planlagt.

Oppfølging av læringsmiljøet, både fysisk og psykososialt har hatt høy prioritet, og må følges opp ekstra i etterkant av pandemien. Styret er glad for at BAS fikk topp skår på siste års studiebarometer.

Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen på Vestlandet, byggeindustri og aktører innen tremiljø skal videreføres og styrkes. Kontakten skolen har med Husbanken skal opprettholdes.

Arbeidet med beredskap og sikkerhet er fortsatt høyt prioritert og videreføres bl.a. med regelmessige beredskapsmøter der hvert område i beredskapsplanen gjennomgås og drøftes.

Resultater av arbeidet med likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Styret var tilfreds med å få på plass handlingsplan for likestilling og mangfold i 2021 og forutsetter at arbeidet følges opp. Styret legger til grunn full likestilling mellom kjønnene, men det er fortsatt en ubalanse i kjønns sammensetningen av personalet. Lønnsmessig og med hensyn til arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ingen forskjellsbehandling av kjønnene.

BAS har to ansatte kvinner i faglig toppstilling. De kvinnelige professorene er ansatt i hhv 100% og 20%stilling. Skolen engasjerer i tillegg kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Høsten 2022 utgjorde andelen fast (åremåls)ansatte kvinner med førstestillingskompetanse ved BAS vel 44% av det fast (åremåls)ansatte fagpersonalet, likt vårsemesteret 2022. Våren 2021 var vel 43% kvinner (42% våren 2020), mens det høsten 2021 var en andel på ca 37% kvinner (34% høsten 2020) engasjert. Av den faste staben er ca 83% kvinner. Tallene viser at kvinneandelen i det faglige personalet er jevnt økende. Styrets anmodning om å jobbe aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet står ved lag.

BAS har rutiner for å forebygge og sikre forsvarlig håndtering av saker om trakassering.

BAS aksepterer ikke direkte eller indirekte diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn.

BAS tilbyr tilrettelegging for studenter med spesielle behov på eksamen og søker så langt som mulig også å legge til rette for studenter som melder om særlige behov i undervisningssituasjonen. Skolen opplever en sterk økning i krav om tilrettelagt undervisning. Inntrykket er at også andre skoler erfarer det samme.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med beredskap er videreført og styrket i 2022 med regelmessige interne tabletop/ kriseøvelser i løpet av året. Skolens krise- og beredskapsplan holdes oppdatert og justeres ved behov, og er revidert etter grundig gjennomgang siste år.

Det er et mål å øke bevisstheten blant lærere og studenter rundt sikkerhet og beredskap, og administrasjonen har iverksatt tiltak for å sikre god og tydelig informasjon, muntlig og skriftlig. Det avholdes årlig førstehjelpskurs og brannøvelser for studenter og ansatte. Alle nye studenter må gjennomgå verkstedopplæring før de får bruke maskiner og verktøy. Styret har sett verdien av at BAS har deltatt på beredskapssamlinger med andre høyere utdanningsinstitusjoner. BAS har gjennom mange år bygget opp kompetanse og nettverk og er i dag godt rustet til å håndtere ulike scenarier.

Styret tar til informasjon at BAS som en liten organisasjon har et forenklet/tilpasset styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Drift av skolens nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma, og det er inngått avtaler med disse om backup og beredskap. Data- og informasjonssikkerhet betraktes som del av det øvrige risiko- og beredskapsarbeidet som det arbeides kontinuerlig med.

Godkjent på styremøte 08.03.2023.

Bjart Nygaard
Bjart Nygaard (Møte 08.03.2023 13.42:00 (10))

Bjart A. Rieber Nygaard
Styreleder

Hedvig Skjerdingsstad

Hedvig Skjerdingsstad
Styremedlem

Ghazal Amin-Moghaddam
Ghazal Amin-Moghaddam (Møte 08.03.2023 13.42:00 (10))

Ghazal Amin-Moghaddam
Styremedlem

Thale Bjørnerheim
Thale Bjørnerheim (Møte 08.03.2023 13.42:00 (10))

Thale Bjørnerheim
Nestleder

Magnus Wåge
Magnus Wåge (Møte 08.03.2023 13.42:00 (10))

Magnus Wåge
Styremedlem

Jarand Roalkvam
Jarand Roalkvam (Møte 08.03.2023 13.42:00 (10))

Jarand Ellingsen Roalkvam
Styremedlem

Axel Wieder

Axel Wieder
Eksternt styremedlem

Ingrid-Johanne Kvamsdal

Ingrid-Johanne Kvamsdal
Styremedlem

2 INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

2.1 Samfunnsrollen

BAS skal utdanne kritisk reflekterende arkitekter som tar samfunnsansvar. Sentralt i undervisningen står tilnærminger til Open form og Holdbar. (Strategiplan for BAS)

BAS er en av tre arkitektutdanninger i landet og skal være med å utvikle og utfordre den faglige diskursen rundt hva en arkitekt er og kan være, i et samfunn i endring. Yrket endres både i forhold til ansvarsforhold og i forhold til utøvelse, med økt fokus på samfunnsprosesser, IKT og bærekraftperspektivet.

Sentralt i ambisjonene rundt samfunnsansvar står en styrket bevissthet rundt miljø og bærekraft, og FNs bærekraftsmål setter noen premisser. Studiet på BAS har en helhetlig forståelse for bærekraftig utvikling som legger vekt på komplekse situasjoner der landskap og klima, men også subjektets ansvar i forhold til samfunnsmessige aspekt blir fremhevet. Målet er at bærekraftsspørsmål inngår som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling, og som holdningsbase i studentenes prosjekter. Det internasjonalt sammensatte miljøet ved skolen gir også viktige perspektiver på holistiske sammenhenger og på global ansvarsforståelse. Siste skoleårs gjennomføring av The Big Wonderful Experiment (BWE) er nettopp et forsøk på å integrere tanken om ikke-utarmende arkitektur på alle plan i organisasjonen.

Skolen søker å gi studentene kunnskap om stedegen, tradisjonell og innovativ materialbruk for å gjøre studentene i stand til å utfordre byggeindustrien og utvikle nye prosjekterings- og byggemetoder forankret i tradisjon, materialforståelse, ressursbruk og kvalitet. Fokus på lokal skogbruk, treindustri og bruk av tre i byggeri er sentralt i dette arbeidet.

Inkludering, mangfold og medvirkning er også sentrale stikkord, og de siste årene har skolen bygget opp en praksis for å gjennomføre reelle byggeprosjekter med ideelle formål i samarbeid med myndigheter og organisasjoner der vi arbeider med ulike interessegrupper og behov. Byggeprosjektene har også omhandlet forskning og utvikling innen universell utforming.

Skolen har utadrettet virksomhet som knytter seg til nabolag, interessegrupper og kulturlivet i byen. Vi har arrangert nabolagsmarked, tatt del i plandiskusjoner, invitert barneskoler og lærerutdanninger til fagsamlinger. Bygget vårt anvendes i ulike samarbeidsprosjekter og fungerer som en kulturscene, med eksterne aktører.

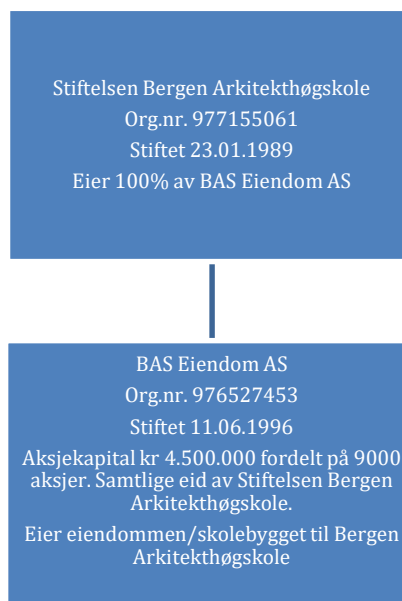
Å forvalte bygningsarven er et felt skolen arbeider med, både gjennom oppmålingsarbeid, vøling og reparasjon av gamle naust og gjennom formidlingsarbeid. BAS har en samarbeidsavtale med Grind, en digital kunnskapsbase i regi av Bergen Universitet, som vil publisere studentarbeider fra oppmålinger og bygningshistorietekster.

2.2 Organiseringsform, ledelse og organisasjonsstruktur

Bergen Arkitektthøgskole er en privat høyskole organisert som en stiftelse og en av tre norske skoler som tilbyr Master i arkitektur. Masterstudiet i arkitektur er akkreditert, skolens system for kvalitetssikring av utdanningen er godkjent ved evaluering i 2009 og 2016. Skolen sendte søknad om institusjonsakkreditering som høyskole til NOKUT høsten 2022. NOKUT meldte tilbake at de vil gjennomføre periodisk tilsyn av skolens arbeid med kvalitet i studiet, samtidig som akkrediteringssøknaden vurderes. BAS leverte en justert søknad og dokumentasjon på kvalitetsarbeide 15.februar.

Skolen ble grunnlagt i 1986 og har i dag rundt 160 studenter på det 5-årige profesjonsstudiet i arkitektur. BAS fikk eksamensrett i 1990 og mottok statstilskudd for første gang i 1996. Samme år etablerte skolen seg i egne lokaler i Sandviksboder 59-61 i Bergen. BAS Eiendom AS er heleid datterselskap av BAS og eier av skolebygget som BAS leier. BAS Eiendom AS har ingen ansatte. Det er ingen fordeling av indirekte kostnader mellom selskapene ut over husleien. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt.

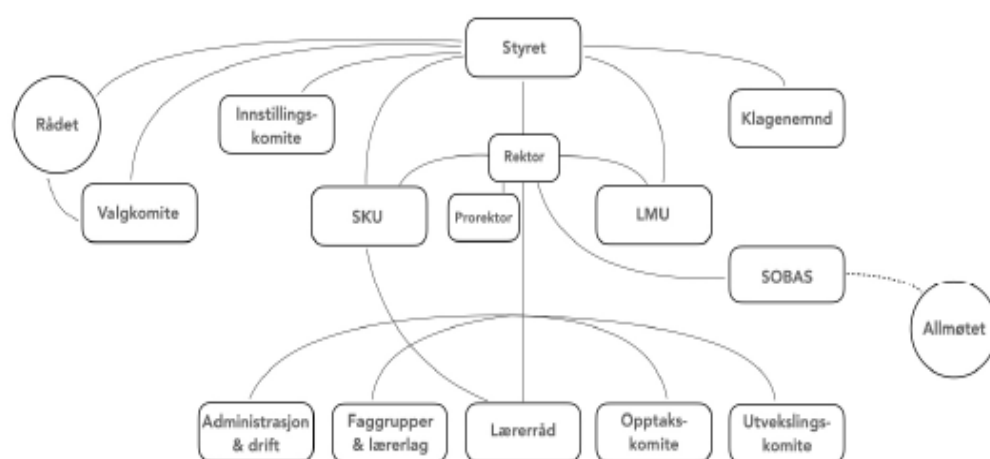
Overordnet selskapsstruktur for BAS og BAS Eiendom AS:

Da skolen kjøpte siloen på kaien i Sandviken var det et viktig premiss at bygningsmassen ble et sted som inviterte til å agere i full målestokk og i forhold til reelle situasjoner. Studentene skal delta i utviklingen av skolen i tråd med fokus på subjektets deltakelse i å forme sine omgivelser. Siden skolen flyttet inn har studentene

både i egne initiativ og ulike kurs stadig bygget (om) skolen gjennom små og store intervensjoner; og derigjennom utfordret måten man interagerer med studiesituasjonen.

Organisasjonskartet skissert under viser hovedstruktur og rapporteringslinjer i organisasjonen:

Styret har det overordnede ansvar for skolens drift og er det organ som tilsetter rektor. Styret har medlemmer fra studenter, lærere, administrativt personale, samt eksterne medlemmer valgt av Rådet.

Rektor er også daglig leder og tilsettes på åremål i 100% stilling som inkluderer undervisning og annen faglig aktivitet.

Prorektorstillingen har gjennom årene variert i omfang og ansvar. Fra høsten 2021 fikk BAS igjen en prorektor i 50% åremålsstilling. Hun har særlig ansvar for å følge opp akkrediteringsprosessen og FOU-gruppen på skolen men skal også delta i den daglige ledelsen av skolen og være med på SKU- og lærerrådsmøter. Prorektor skal representere skolen i ulike fora nasjonalt og internasjonalt og følge med på undervisningen ved å delta på kurs og gjennomganger.

Studiekvalitetsutvalget (SKU) arbeider for vedlikehold, forbedring og styrking av studieopplegg, undervisning og læring. SKU presenterer alle større saker i lærerråd, som besitter en bredere faglig kompetanse, for endelig godkjenning der. SKU består av rektor, prorektor, klasselærere, valgte lærere og studenter.

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved BAS ble opprettet våren 2006. LMU skal være en pådriver i arbeidet med læringsmiljø og skal arbeide for studentenes studie- og læringsmiljø og for at det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet er forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. LMU har medlemmer fra studenter og ansatte og rapporterer direkte til høyskolestyret.

Rådet der alle betalende studenter og ansatte lærere har stemmerett var tidligere skolens øverste organ. I dag er rådets hovedoppgave å velge eksterne styremedlemmer.

Opptakskomiteen som består av BAS-lærere og studenter, har en viktig rolle. BAS er ikke med i samordna opptak. Opptakskomiteen leser søknader, gjennomfører intervju med innkalte kandidater og bestemmer hvem som skal tilbys plass, hvem som får avslag og hvem som får stå på venteliste. Opptak gjennomføres i henhold til skolens prosedyre for opptak og prosedyre for opptakskomiteen.

Studentene ved BAS er representert i alle skolens komiteer, råd og utvalg unntatt lønnsutvalg og lærerråd, og blir hørt på linje med lærere/ansatte i alle større/strategiske spørsmål. BAS er en liten skole med en oversiktlig organisasjon og kort vei mellom de ulike nivåer og grupperinger.

Allmøtet er studentenes eget organ der alle BAS-studenter med studierett har møte- og stemmerett. Allmøtet velger studentrepresentanter til styret og andre råd og utvalg der studentene skal være representert.

Klasserådet (SOBAS) er den formelle studentorganisasjonen på BAS. Alle studenter med studierett på BAS er medlemmer og hvert klassetrinn velger sine representanter til SOBAS-styret.

Lærerne ved BAS er praktiserende arkitekter, landskapsarkitekter, kunstnere og ingeniører. De ansettes eller engasjeres i deltidsstilling inntil 50%. Ved etablering var det et hovedprinsipp at skolen ikke skulle ha fast ansatt undervisningspersonale. En slik dynamisk modell skulle sikre at skolen til enhver tid hadde de beste lærerne med oppdatert og relevant kompetanse. I dag søker BAS å finne balansen mellom Nokuts krav til fast ansatt fagpersonale og ønsket om å bevare sin dynamiske organisasjon.

Lærerrådet kan drøfte og behandle alt som vedrører skolens undervisning. Alle ansatte og engasjerte lærere ved BAS har møterett i Lærerrådet.

Administrasjonen er skolens forvaltning og har en koordinerende og sammenbindende rolle i skolens drift. Administrasjonen omfatter studieadministrasjonen med to studiekonsulenter, en lønns- og regnskapsansvarlig og kontorsjef. I tillegg inngår biblioteksansvarlig, vaktmester og verkstedsassistent i skolens driftsorganisasjon.

Biblioteket på BAS er et fagbibliotek, men åpent for alle potensielle brukere. Det har en fast ansatt fagansvarlig og to-tre studentassistenter engasjert på deltid. Studentassistentene har blant annet ansvar for fagrelaterte kvelds- og helgearrangementer i biblioteket.

Studenter i arbeid på biblioteket

Foto: BAS

2.3 Hovedtall

BAS sysselsatte i 2022 tilsvarende 23 årsverk ansatt og engasjert personale, omtrent på linje med året før. Dette er samlede årsverk fordelt på undervisning, drift og administrasjon. BAS har en fast administrativ stab på 4 personer, samt bibliotekar, vaktmester og verkstedassistent. Rektor og prorektor regnes både som faglig og administrativt personale og biblioteksansvarlig telles som fagpersonale ettersom skolen har vurdert det hensiktsmessig å ha en arkitekt i stillingen. Høsten 2022 utgjorde disse 9 personene 7,5 årsverk.

Av fagpersonalet inkludert rektor og biblioteksansvarlig var 13 personer, samt et arkitektkontor (2 personer), til sammen 8,3 årsverk ansatt i åremål/fast stilling med hovedstilling ved BAS høsten 2022. Med det oppfyller BAS NOKUTs krav om fast ansatt fagpersonale. I løpet av et semester er omkring 20-30 lærere engasjert ved skolen for større eller mindre oppdrag.

BAS hadde 161 registrerte studenter høsten 2022, herav 84 kvinner som gir en kvinneandel på vel 52%. Fra 2015 har det vært en relativt jevn kjønnsfordeling på studiet, med svakt økende kvinneandel mens det tidligere år var en overvekt av menn. Studenttallet varierer noe fra år til år men har jevnt over steget ut over 2000-tallet. Til tross for at skolen ikke markedsfører seg på tradisjonell måte har søkertallene holdt seg høye. BAS tar årlig opp 30 studenter for oppstart i første klasse. Skolen kan godskrive bachelorutdanning fra andre arkitektskoler og ta opp søkere direkte til fjerde år. Flesteparten av disse kommer fra utenlandske skoler. I 2022 hadde skolen 275 søkere til ordinært opptak i første klasse, mens 73 søkte om opptak til fjerde år.

Biblioteket på BAS har over 10.000 titler i samlingen. Av disse er ca. 15 prosent elektronisk tilgjengelig materiale. Tilveksten totalt på elektronisk materiale og fysiske bøker var i 2022 på 216 titler mot 403 i 2021. Av de 403 nye titlene i 2021 var 63 bøker gaver. Antall førstegangslån på biblioteket gikk litt ned i 2022 og endte på 1363 utlån, mot 1570 førstegangslån i 2021. Dette kan tolkes som en stabilisering etter den relativt kraftige økningen i 2021 fra 914 førstegangslån i 2020. Under pandemien begynte BAS-biblioteket å kjøpe inn mer litteratur selv i stedet for å fjernlåne. Tallene for fjernlån er derfor lavere siste år. I 2022 bestilte BAS-biblioteket 15 fjernlån, mot 22 i 2021 og 23 i 2020. Skolebiblioteket har et eget feltbibliotek med rundt 30 titler som kan medbringes på feltarbeid/studieturer, og som ved behov suppleres med nye titler. Biblioteket har også fiskestenger, sykler, symaskiner, fotostativ og skannere til utlån for studenter og ansatte. Det er opprettet et minibibliotek for lærerne på lærerrommet og 2 mindre boksamlinger/ minibibliotek; et på snekkerverkstedet og et på stålverkstedet. Dette for å øke tilgangen til relevant litteratur der det er direkte behov for det.

Skolen hadde i 2022 samlede driftskostnader på kr 29.987'. Samlede driftsinntekter var på kr 27.733'. Av dette beløpet var kr 21.447' statstilskudd og kr 5.334' inntekter fra

skolepenger. Statstilskudd og skolepenger står for skolens hovedinntekter og utgjorde henholdsvis 77% og 19% av totale inntekter.

Både statsstøtte og skolepenger har bidratt til at samlede inntekter har steget i løpet av 2000-tallet. Primært på grunn av høyere studenttall og som konsekvens av det, økt produksjon av studiepoeng som gir uttelling i finansieringssystemet. BAS er avhengig av studentbetaling for å kunne drive forsvarlig, men har som uttalt mål at skolepengene skal holdes så lavt som mulig. Skolen ønsker at studiet skal være tilgjengelig for alle uavhengig av sosial og økonomisk situasjon. Høsten 2022 var studieavgiften på kr 18.308 pr semester, kun prisjustert fra 2021.

Andre driftsinntekter beløp seg i 2022 seg til 855' kroner og utgjorde vel 3% av samlede driftsinntekter. Disse inntektene fordeler seg i hovedsak mellom flerårige bevilgninger fra Erasmus+, EØS og tilskudd fra Bergen kommune og privat næringsliv.

All aktivitet skolen bedriver er undervisningsrelatert og regnskapsført i skolens regnskap. Selve eiendommen/skolebygget er eid av BAS Eiendom AS, som er et heleid datterselskap av Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Fordeling av ansvar og kostnader er regulert i skriftlig leiekontrakt. Ingen indirekte kostnader fordeles mellom selskapene og det utbetales ikke utbytte.

Stram økonomistyring har sikret en bærekraftig økonomi med god likviditet og solid egenkapital. Egenkapitalen er skolens buffer mot svingninger i statsstøtten og uforutsette hendelser og skal blant annet brukes på tiltak for å bedre studentenes læringsmiljø.

Nøkkeltall for 2022 (og 2021):

- **Antall årsverk: 23** (vel 23)
- **Antall registrerte studenter: vår: 167** (172) **høst: 161** (164)
- **Totale inntekter: kr 27.733'** (28.347')
- **Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet: kr 21.447'** (22.131')
- **Antall uteksaminerte diplomkandidater: 31** (38)
- **Antall søkere til 1.klasse: 275** (347)

Statistikk vedrørende studiet, personalet, økonomi m.m. finnes på NSDs Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) <https://dbh.hkdir.no/>

3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

3.1 Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

BAS skal tilby kvalitativt gode og varierte kurstilbud til studentene. Kurstilbudene bør reflektere skolens verdisyn og oppfattelse av hvilke tema og egenskaper som studentene bør utrustes med. Kurstilbudet skal ivareta et bredt faglig tilfang til ulike skalaer, metoder, verktøy og prosjektyper. BAS skal legge til rette for at kurs og studenter kan utvikle et forsknings- og utviklingsfokus i prosjektsammenheng

Våren 2021 gjennomførte en oppnevnt komite på 5 eksterne personer en programevaluering av skolen. Komiteen leverte sin sluttrapport høsten 2021, formulert som et grunnlag for videre drøfting og utvikling av skolen.

3.1.1 Relevant arkitektutdanning av høy kvalitet

Programevalueringen fra 2021 rettet blant annet fokus på skolens grunnleggende forankring i landskap, regional byggeskikk, innovasjon og materialforståelse samt holdbar i betydningen robust bærekraft. Som et svar på programevalueringens spørsmål, men også for å svare på de store utfordringene samfunnet og arkitektutdanningene står overfor, startet derfor skolen prosjektet «The Big Wonderful Experiment», BWE, i skoleåret 2022/2023. Gjennom året arbeider hele skolen under et felles tema, *non-extractive architecture*, på tvers av alle år, noe som påvirker innhold og opplegg av skolens kurs.

BWE er et fellesprosjekt for alle studenter, lærere og fast ansatte, og svarer dermed også på et av de andre områdene som programevalueringen gir innspill på: viktigheten av fortsatt å styrke BAS som felleskap. Som følge av dette har BAS økt satsning på dugnad og rådsmøte, for å skape rom for diskusjon og møteplasser for studenter og ansatte. BWE fullføres vårsemesteret 2023 og er ennå ikke evaluert, men har allerede tilført viktig lærdom som har bidratt til å forandre skoleårets opplegg.

Studiet ved BAS skal være aktuelt og samfunnsrelevant og klargjøre studentene til en profesjonell virkelighet. Undervisningen skal være forskningsbasert.

BAS tilbyr en praktisk orientert undervisning med aktiviserende og varierte læringsformer. Skolens styrke ligger i å implementere ulike undervisnings- og læringsformer som forelesninger, individuelle veiledninger, feltarbeid, gruppearbeid med og uten veileder. Det legges mye vekt på å gi studentene trening i å registrere, analysere, reagere, presentere og diskutere egne arbeider.

De første 3 årene består av faste kurs som bygger på hverandre, og kompleksiteten øker fra år til år. Mindre endringer kan gjøres i kurs fra år til år. Studentene på 2. avdeling kan velge mellom nye masterkurs hvert semester. I diplomarbeidet må eksamenskandidaten vise hva han/hun har lært og øvd ved BAS gjennom 5 år. Oppgaven er selvformulert, i emne og innlagt program. Det kreves et samfunnsengasjement og en reflektert og kritisk oppfatning av hva som er oppgavene for en arkitekt.

Læring i og av fellesskapet er et viktig grep i pedagogikken ved BAS. Studentene bringer med seg ulik erfaring og kompetanse og bidrar til hverandres læring. Studentene lærer av hverandre og av de tilbakemeldingene de selv og andre får, en styrke som fremheves blant annet av eksterne sensorer og studentene selv.

Høstens tverrkurs videreførte praksisen med at noen kurs skulle være initiert, organisert og gjennomført av studentene selv.

Ved å engasjere praktiserende arkitekter og kunstnere blir undervisningen i tett kontakt med praksis og arbeidslivet.

Gjennom eksterne, lærere og sensorer, får skolen bekreftet at utdanningstilbudet er relevant, utfordrende og med høy kvalitet, men kvalitetsarbeid er en kontinuerlig prosess.

En av fordelene ved å være en liten skole er at vi relativt raskt kan gjøre justeringer i undervisningen om det kommer tilbakemelding som krever det. SKU holder et kontinuerlig fokus på kvalitetsarbeidet. Bakgrunnsmateriale for tiltak er rapporter fra studentene, sensorene, veiledere, koordinatorene, administrasjon, diskusjoner under utstillinger og eksamen og fra høsten 2021 også tilbakemeldinger etter programevalueringen.

Erfaringer og tiltak

Skolen får hovedsakelig tilbakemelding på studiekvaliteten gjennom 3 grupper: Studentene; herunder også siste års diplomkandidater. Lærerne; både faste og eksterne som kommer inn på kortere oppdrag. Sensorene; Skolen bruker sensorer som har erfaring fra andre skoler og fra arbeidsmarkedet/praksis. Samlet gir det skolen både muntlige og skriftlige tilbakemeldinger på individuelle prestasjoner, kursenes format, læringsutbytte og skolens overordnede retning. Tilbakemeldingene fra programevalueringen i 2021 var i hovedsak av sistnevnte slag og dannet grunnlag for forsøket, The Big Wonderful Experiment, som fullføres våren 2023.

Bruk av eksterne sensorer er et sentralt kvalitetstiltak for skolen. Sensorene gir en viktig tilbakemelding på utdanningstilbudet; på utdanningskvalitet, resultat, samfunnsrelevans og en sammenligning med andre skoler. Skolen har de siste årene bevisst brukt programsensor for et par ulike formål:

Ved å bruke en sensor gjennom flere år får vi tilbakemelding på utviklingen av undervisningen men også resultatkvalitet.

Ved å bruke en sensor på eksamener på ulike nivå får skolen en tilbakemelding på utviklingen gjennom studiet, i tillegg til resultatkvalitet.

Lærerne jobber med å utvikle sine kurs for å heve kvaliteten og sikre størst mulig læringsutbytte for studentene på bakgrunn av tilbakemeldinger.

Erfaringer med studentdrevne tverrkurs er så god at skolen ønsker å viderefør og videreutvikle konseptet.

Tiltaket fra 2019, hvor hele SKU samt lærere for det gjeldende året ble invitert inn på evalueringsmøte på 2. og 3.klasse eksamens siste dag, ble videreført i 2020 og 2021. Tema på denne delen av evalueringsmøtet er generelle tilbakemeldinger på kurs og nivå. Selv om denne tilbakemeldingen også kommer skriftlig åpner et slikt møtepunkt for at SKU kan komme med oppfølgingsspørsmål på tilbakemeldinger fra sensorene. Fra 2021 ble dette gjennomført også på Diplom og videreføres som et fast tiltak

Skolen har de siste årene arbeidet med å styrke teoretisk forankring i studiet, og ansatte to lærere fra årsskiftet 2019/2020 for å jobbe med dette. Den ene jobber spesielt med skriving som et designverktøy, og med fokus på diplomstudentenes refleksjonstekster. Den andre fokuserer på skriving i relasjon til akademiske disipliner som historie, teori og konstruksjonslære. Koronapandemien påvirket ressursbruken også i 2021, men BAS har som mål å evaluere effekten av ansettelsene og hvordan skriveundervisningen kan kalibreres for å gi best utbytte i undervisningen.

Både fremdrift og sikring av sluttfasen i diplomprosessen har vært diskutert de siste årene. BAS har fokusert særskilt på skriving som et kreativt redskap og rom for refleksjon, men også oversettelsen av dette til arkitektonisk form. Tiltakene for å styrke dette har fungert og vil føres videre.

3.1.1.1 Gjennomføring på normert tid

BAS skal utdanne kritisk reflekterende arkitekter som tar samfunnsansvar (...) som har kunnskap om lokal byggeskikk og evne til å skape stedsspesifikk arkitektur- og stedsutvikling. ... Skolen har tradisjonelt hatt en relativt høy andel studenter som fullfører studiet og har som mål fortsatt å holde oppe nivået på gjennomstrømming. (fra Strategiplan 2015-2025)

Gjennomføringen på arkitektur er generelt høyt i hele Norge, også på BAS. De aller fleste av våre studenter fullfører studiene i løpet av 3+2 år.

Skolen har opptak til 4. år for søkere med bachelor fra annen skole, så å vise gjennomføringsgrad for de første 3 årene og deretter for de 2 siste årene gi et riktigere bilde av faktisk gjennomføring.

Frafallet fra arkitektstudier generelt er også lite, og på BAS vil frafall i løpet av de 3 første årene ofte ha sammenheng med sykdom/arbeidskapasitet.

Etter 3. studieår, det vil si tilsvarende bachelor, vil noen studenter søke opptak ved andre utdanningsinstitusjoner og fullføre masterstudiene der. BAS har et eget opptak til masternivå/4. år og med et høyt, og økende antall søkere til masternivå, har ikke skolen noen problem med å fylle plassene. BAS mener et så lite frafall også kan sees i sammenheng med skolens opptakssystem, som sikrer høyt motiverte studenter.

I tabellen under vises gjennomføringsgrad for de første 3 årene og den neste tabellen viser gjennomføring for de 2 siste årene.

	2022 (kull 34)	2021 (kull 33)	2020 (kull 32)	2019 (kull 31)	2018 (kull 30)
Andel (og antall) studenter som har gjennomført 1. avdeling på normert tid	89% (24 av 27)	83% (25 av 30)	80% (24 av 30)	85% (24)	73 %
Antall (andel) sluttet	1 (3,7%)	1 (3%)	0	0	7 %

Gjennomføring av 1.avdeling på normert tid (3 år)

Oppstart for kull 34 var i 2019. 27¹ nye studenter startet da studiene sine ved BAS. 89% av disse studentene fullførte de 3 første årene på normert tid. Sammenligner vi med akademia² generelt ligger BAS en del over tallene derfra. DBH angir at 63% i akademia gjennomfører bachelor på normert tid. I løpet av de 3 første årene har 1

¹ Det lave antallet opptatte studenter skyldes en del sene avmeldinger samt at opptakskomiteen ikke ønsket tilby plass til søkere utover ventelisten.

² Kilde er DBH

studenter (3,7%) tatt ut permisjon grunnet sykdom/personlige årsaker og 1 (3,7%) student er forsinket grunnet ikke bestått eksamen, 1 student (3,7%) har valgt å avslutte studiene sine.

Etter 3. år tar en del studenter permisjon blant annet for å jobbe. Arbeidspraksis er en styrke for studenten, både i de videre studiene men også når kandidaten søker jobb etter endt studium. I realiteten er arbeidspraksis med på å gi et konkurransefortrinn i arbeidslivet fordi de hver især skaper egne portfolioer og egne studieforløp med unike erfaringer de kan høste fra i senere situasjoner.

Høsten 2020 tok 32 studenter sitt første semesterkurs på master. Våren 2022 har 21 av disse, det vil si 65%, bestått diplomeksamen etter 2 år. Dette er en nedgang fra tidligere år, men det er også mulig dette er korona-effekt. Det må følges opp hvis det vedvarer.

	2022 (oppstart 2020)	2021 (oppstart 2019)	2020³ (oppstart 2018)	2019 (kull 29)	2018 (kull 28)
Andel studenter som har gjennomført master på normert tid	65% (21 av 32)	84% (31 av 37)	83% (20 av 24)	70% (24)	64% (21)
Sluttet (andel)	0	0	0	1 (3%)	0

Gjennomføring av 2. avdeling på normert tid (2 år)

Fullført grad på normert tid og innen 8 år

Av kullet som startet i 2017, har 30% fullført diplomeksamen etter 5 kontinuerlige år. Dette er en nedgang fra året før. 20% av de resterende studentene skal ta diplomeksamen våren 2022, mens resten er forsinket av forskjellige grunner, noe sykdom eller ikke bestått, men noen har også søkt opptak til andre skoler. BAS mener dette har sammenheng med det spesifikke kullet og ikke er en tendens.

Som tidligere nevnt ser ikke skolen noe problem i at studentene bruker tid til å få seg praksis, og eller å ta utveksling. For BAS er det viktig å overvåke om antallet som gjennomfører går ned og om det eventuelt er en negativ utvikling i hvor lang tid det tar en student å gjennomføre studiet.

³ I 2020 er ikke utvekslingsstudenter (ut fra BAS) inkludert i disse tallene.

	Kull 32 (opptak 2017)	Kull 31 (opptak 2016)	Kull 30 (opptak 2015)	Kull 29 (opptak 2014)
Andel gjennomført på 5 år	30%	39,3%	28%	36%
Andel gjennomført innen 8 år (per mars 2022)		88%	77%	84%
Fortsatt student		8%	7%	7%

Fullført grad på hhv 5 og 8 år

For BAS er den totale andelen studenter som fullfører studiene sine, selv utover normert tid, et viktig kriterium. Ut fra tallene vist i tabellen «fullført grad på 5 og 8 år», ser vi at av andelen studenter som gjennomfører studiene er høy og skolen vil jobbe videre for å holde dette tallet høyt.

Koronapandemien

Under koronapandemien iverksatte skolen tiltak i forbindelse med eksamen for å sikre progresjon. I stedet for å stryke studentene til eksamen fikk alle strykkandidatene mulighet til å supplere etter tilbakemelding fra sensorene og lærere. Tiltaket hadde ønsket effekt og progresjonen holdt seg derfor stabil og på nivå med tidligere år under pandemien.

Studiepoengproduksjon

Studentene på BAS er høyt motiverte, har høye ambisjoner, og legger inn høy arbeidsinnsats. Studiet har også lite frafall og høy gjennomføringsgrad, og dette gir høy studiepoengproduksjon per student. I følge DBH ligger gjennomsnittet nasjonalt på 42,92, og BAS ligger godt over det.

	2022	2021	2020	2019	2018
Studiepoengproduksjon per student per år	54,51	57,44	56,8	64,02	49,9

Studiepoengproduksjon

Erfaringer og tiltak

Skolen har høy gjennomføring, høy studieprogresjon og høy kandidatproduksjon. Skolen holder likevel øye med om dette er noe som forandrer seg fra år til år og om det

eventuelt må gjøres tiltak.

Det er flere forhold som bidrar til at skolen har høy gjennomføring, lavt frafall og høy studiepoengproduksjon.

Høyt motiverte studenter: arkitektstudentene er av de som bruker mest tid på studiene sine. Høy motivasjon er viktig, og dette klarer skolen å sikre gjennom sitt opptak.

Kvalitet på utdanningstilbudet: på Studiebarometeret 2022 gir BAS sine studenter 4,8 (av 5 mulige) på overordnet tilfredshet.

BAS er liten, håndterlig og fleksibel skole. Det er lett for skolen å fange opp studenter som sliter og tilrettelegge og følge opp studenter. Skolen opplever et økt behov for tilrettelegging av studiene og en økning i antall permisjoner grunnet sykdom og nedsatt arbeidskapasitet. Dette er også en utvikling andre i Universitets og høyskolesektoren ser.

På bakgrunn av dette, samt trivselsundersøkelsen, direkte tilbakemeldinger, fra SHoT og Studiebarometeret har BAS i 2022 gjort tiltak for å øke bevisstheten og kunnskapen blant lærere om de utfordringer studenter har når det kommer til mental helse, stress og studiehverdag, deriblant kursing av lærere.

Inkludering i studiet er også viktig. SHoT viser at studenter føler utenforskap. Skolen tilbyr hvert semester tverrkurs, det vil si korte kurs for hele skolens studentene på tvers av år. Dette skaper inkludering ikke bare i klassen, men også blant de andre studentene. Høsten 2022 startet året med en felles workshop for alle. Dette ser til å ha fungert godt overfor 1. klasse og styrket deres følelse av å være en del av skolen, selv når de drar på 4 ukers felttur helt i starten av høstsemesteret.

3.1.1.2 Eksamen og resultater

Evalueringen av studentenes arbeider skal gjennomføres på bakgrunn av deres holdninger til faget, vist kunnskap, tilnærming til oppgavene og arbeidsmetodene gjennom selvstendig, systematisk og kritisk resonnement. Skolen skal tilrettelegge eksamen slik at sensorene får inntrykk av studentens faglige utvikling.

Studentenes arbeider blir bedømt på individuelt grunnlag av uavhengige sensorer. Eksamen kan gi resultatet BESTÅTT eller IKKE BESTÅTT.

Studenten har høye krav og forventninger til seg selv og til studiet og er en viktig ressurs for å fremme godt studiemiljø og høy resultatkvalitet. Skolen/faglig ansatte stiller krav og forventninger til et høyt faglig nivå og forventer at studenten deltar aktivt i undervisningen.

BAS bruker forskjellige vurderingsformer underveis i studiet, blant annet hjemmeeksamen, prosjektinnleveringer og gjennomganger. Alle kurs avsluttes med gjennomganger og formen på gjennomgangene er videreført i eksamen; en muntlig presentasjon av utstilt materiale/prosjekt. Denne formen for presentasjon er lik den arkitekter bruker i yrket sitt, og trening i dette kan gi studenten et fortrinn i arbeidslivet.

Siden BAS kun har karakterene bestått/ikke bestått er det ikke relevant å måle resultatkvalitet i forhold til karakterer. For BAS vil blant annet andelen stryk og spesielt tilbakemeldingene fra eksterne sensorer være viktig. Sensorenes vurdering av kvalitet og eksterne priser og nominasjoner gir skolen verdifull tilbakemelding på kvalitet.

Oppmelding og trekk fra eksamen

På BAS blir aktive studenter automatisk meldt opp til eksamen ved oppstart på eksamensarbeidet. Ved at oppmeldingen skjer så sent i semesteret er det sjeldent at skolen opplever trekk fra eksamen. Trekk tett opp mot eksamen vil registreres som et forsøk, og med karakteren ikke bestått. På de lavere nivåene vil skolen stoppe/advare studenter fra å gå opp til eksamen hvis de mangler kurs eller, etter skolens mening, har for dårlig prosjektbesvarelser/progresjon. Dette skjer før oppstart på eksamen og før studentene blir oppmeldt.

Masterkursenes høye gjennomføring skyldes at studentene får en mulighet til å supplere prosjektene sine før en endelig beslutning om Bestått/ikke bestått gjøres av sensorene. Denne muligheten for supplerings gjennomføres også i 1. klasse. Læringsutbyttet en supplerings gir vurderes, i de fleste tilfeller, til større enn et helt nytt semester. På diplom har vi lagt inn en prøveeksamen med eksterne rett før eksamensoppmelding. Etter dette vil skolen råde studenter med dårlig progresjon i diplomsemesteret til å ta permisjon. Det var i 2022 en liten nedgang i antall studenter som har meldt seg opp og tatt eksamen. Dette må følges opp videre hvis det vedvarer.

	2022	2021	2020	2019	2018
<i>Oppmeldte studenter</i>					
1. klasse	29	31	25	29 ⁵	
2. klasse-eksamen	25	26	29	30	25
3. klasse-eksamen	27	30	28 ⁴	27	25
Master (høst og vår)	97	109	115	102	94
Diplom-eksamen	35	38	34	30	34

Oppmeldte studenter til eksamen.

I 2022, etter 2 år med korona, var vi tilbake til ordinær eksamen med kun BESTÅTT/IKKE BESTÅTT. Som nevnt i forrige avsnitt så er det tett oppfølging av studentene underveis i året, og det vil også forklare at skolen har et relativt lavt antall stryk.

	2022	2021	2020	2019	2018
<i>BESTÅTT</i>					
1. klasse	29	31	25	29	
2. klasse-eksamen	25	26	29	28 (93%)	25 (100%)
3. klasse-eksamen	26	29	28	23 (85%)	22 (88%)
master	92	108	114	99 (97%)	89 (95%)
Diplom-eksamen	31 (88,5%)	37 (97,4%)	33 (97%)	29 (97%)	23 (77%)
<i>IKKE BESTÅTT</i>					
1. klasse					
2. klasse-eksamen				2 (7%)	0
3. klasse-eksamen				3 (11%)	3 (12%)
master	1 (3,7%)	1 (3,5%)		3 (3%)	5 (5%)
Diplom-eksamen	5 (5%) ⁶	1 (0,9%)	1 (0,9%)	1 (3%)	7 (23%)
	4 (11,5,6%)	1 (2,6%)	1 (3%)		

Eksamensresultat

⁴ En av studentene som tok 3. klasse-eksamen var en gjestestudent fra NTNU.

⁵ Ny eksamen fra 2019

⁶ Alle 5 trakk seg tett opp mot eksamen og er derfor registrert med ikke bestått.

Klager på karakterfastsetting og formelle feil

Klage på karakterfastsetting vil automatisk gi en ny vurdering og for studentene er dette en ny mulighet. Det er derfor sjelden det ikke kommer klager på karakterfastsetting etter IKKE BESTÅTT. Skolen ser at en god del studenter har god læring av å stryke og er mer reflektert og oppmerksom på egne styrker og svakheter ved ny eksamen. Dette blir bekreftet av flere av studentene selv.

I 2022 klagde 5 studenter på karakter. BAS mottok ingen klager på formelle feil. Etter ny sensur ble resultatet endret for 1 av 5 studenter.

	2022	2021	2020	2019	2018
<i>Klager på resultat/formelle feil</i> 1. klasse 2. klasse-eksamen 3. klasse-eksamen master Diplom-eksamen	1 4	1 	 1	 2 ⁷ 3 1	 2 2 7
<i>Endret resultat</i> 1. klasse 2. klasse-eksamen 3. klasse-eksamen master Diplom-eksamen	 1 (25%)	 	 1	 3 (100%) 1 (100%)	 3 (43%)
<i>Uendret resultat</i> 1. klasse 2. klasse-eksamen 3. klasse-eksamen master Diplom-eksamen	 1 (100%) 3 (75%)	 1 (100%)	 	 1 (100%)	 2 (100%) 2 (100%) 4 (57%)

Klager på eksamen/resultat

Erferinger og tiltak

Skolen har siden 2021 jobbet videre med å styrke diplomløpet slik at informasjon om enkeltstudenter (utfordringer/svakheter) blir videreformidlet veilederteamet, og at veilederteamet har mer tid til å diskutere, og følge opp, de svakeste studentene.

⁷ En av kandidatene trakk seg fra ny eksaminering

Dette går også inn i skolens arbeid og faglige ambisjon om å forsøke løfte bunn- og mellomsjiktet. Det må jobbes videre med dette og SKU må vurdere videre om dette arbeidet gir ønsket effekt.

Kandidatproduksjon

Skolen hadde 31 uteksaminerte kandidater ved diplomeksamen våren 2022, som er en nedgang på vel 18% fra 2021.

Antall kandidater	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Uteksaminert Master i arkitektur	31	38	33	30	33	30

Uteksaminerte kandidater

Oversikten over uteksaminerte kandidater siste 6 år viser at tallene svinger, men nivået har lagt på 30-tallet. Mer og mindre tilfeldige svingninger i permisjon, sykdom og frafall vil alltid finne sted. Som nevnt ser ikke BAS på «forsinket» gjennomføring som et problem dersom det skyldes at kandidaten bruker tiden på relevant praksis eller annet nyttig studentengasjement.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Skolen har høy gjennomføring, høy studieprogresjon og høy kandidatproduksjon. Skolen holder likevel øye med om dette er noe som forandrer seg fra år til år og om det eventuelt må settes inn tiltak

BAS ser ikke forsinkelser i gjennomføringen som et problem. Opphold i studiet kan bli et konkurransefortrinn når studenten kommer ut i arbeidslivet dersom tiden har vært godt anvendt.

Årets diplomkull på 31 uteksaminerte kandidater er en nedgang fra fjoråret, men viderefører trenden med kandidattall på 30-tallet.

Mer enn gjennomføring på normert tid, ønsker BAS å opprettholde et fortsatt høyt antall uteksaminerte kandidater over tid.

3.1.1.2 Studentenes oppfatning av studiekvaliteten

I 2022 fikk BAS sitt beste resultat noen gang på Studentbarometeret, og også beste resultat av alle institusjonene i landet, med en overordnet tilfredshet med studieprogrammet på 4,8 av 5 mulige.

Tallene var på vei tilbake til et godt nivå på overordnet tilfredshet (4 av 5) allerede i 2021 etter et negativt utslag i 2020. Overordnet tilfredshet er for øvrig høy på alle 3 arkitektutdanningene i Norge.

Spørsmålene i studiebarometeret er ellers ikke så godt tilpasset vår institusjon og undervisningsform og BAS ser frem til endringer i denne.

Kandidatundersøkelsen gir skolen viktig informasjon på opplevd studiekvalitet/relevans og tidsbruk. Vi ser at svarene både i kandidatundersøkelsen og studiebarometeret kan variere fra år til år. Skolen følger derfor med på om det er en negative trend før eventuelle tiltak blir iverksatt.

Erfaringer og tiltak

Arbeidet som startet opp med fokus på stress og tidspress, både i SKU, lærerråd og LMU videreføres i 2023.

BAS vil fortsatt arbeide for å øke svarprosenten på studiebarometeret og kandidatundersøkelsen, da vi tror at høy svarprosent gir et riktigere og bredere bilde av studentenes oppfattelse og meninger.

3.1.1.3 Faglig tidsbruk blant studentene

Arkitektstudentene er de studentene som oppgir å bruke mest tid på studiene sine og for BAS-studentene var oppgitt tidsbruk på studiene i 2022 i overkant av 52 timer i uken, som er høyere enn snittet på de norske arkitekturutdanningene. Vi vet at det er forskjell på tidsbruk fra student til student og det vil være viktig å følge med på om studentene opplever sammenheng mellom krav i studiet og faktisk tidsbruk. Kandidatene har tidligere vært overveiende enig i at kravene til studiet er forenlig med at det er et fulltidsstudium.

Tidsbruk varierer med hvilket studieår studenten er i og hvor i et kursforløp en er. Høy tidsbruk er ikke nødvendigvis effektiv tidsbruk. Vi ser at studenter som ikke har mulighet til å arbeide utover vanlig arbeidsdag produserer resultater som er tilfredsstillende.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

BAS har engasjerte og motiverte studenter. Studentene har høye ambisjoner, og legger inn betydelig arbeidsinnsats.

Fra skolens side er det ikke et mål at studentene skal bruke mest mulig tid på studiet. For høy tidsbruk kan indikere at kurs og studieopplegg ikke er riktig lagt opp i forhold til studieplanen. Skolen ønsker ikke at studentene over tid skal ha en arbeidsbelastning som går ut over det som normalt kan forventes ved et heltidsstudium. Høy tidsbruk kan være et varsel om og tegn på dårlig studieteknikk og manglende evne til struktur og

prioritering. Det siste er studentenes eget ansvar, men BAS anbefaler bl.a. kurs i studieteknikk som SAMMEN avholder ved semesterstart.

3.1.1.4 Dokumentasjon og publisering

Skolen har et mål om å styrke dokumentasjonen av skolens arbeider, her under arkivering og innsyn i tidligere studentarbeider. Et initiativ er at registreringer og oppmålinger foretatt under 1.klasse sitt opphold i Solund skal samles og publiseres via Grind (www.grind.no), et nettsted for kunnskap om Vestnorsk kulturlandskap, i regi av Universitetet i Bergen. Under pandemien jobbet en student med å tilrettelegge oppgaver for slik publisering.

BAS har fortsatt ikke fått tilbud om å bli medlem i Cristin. Den norske forskningsdatabasen har i mange år ikke tatt imot flere medlemmer grunnet kapasitetsproblemer. Skolen har registrert seg på «Venteliste for nye medlemsinstitusjoner». I kunnskapsdepartementets finansieringssystem er BAS sammen med de to andre private høyskolene med kunstfaglig profil også holdt utenfor indikatoren for publisering.

- BAS har ikke data på publiseringspoeng per faglig årsverk.

BAS skal dokumentere og synliggjøre det faglige og vitenskapelige arbeidet som utføres på skolen. Selve arbeidene; prosjekter, bygg og utstillinger blir ofte presentert og omtalt med god pressedekning. Rapporter og bøker som produseres som resultat av prosjekter, publiseres på skolens hjemmeside, på linje med diplomprosjekter og dokumentasjon fra kurs.

Fagpersonalet på BAS blir årlig bedt om å rapportere forskning- og utvikling- og kunstnerisk utviklingsarbeid. Uten tilgang til Cristin, skjer rapporteringen som tekstdokumenter der arbeidene fortrinnsvis listes i henhold til en angitt mal.

Erfaringer og tiltak

BAS har som mål å gjøre studentarbeider og kursdokumentasjon tilgjengelig på digitale plattformer. På den nye nettsiden publiseres blant annet diplomprosjekter og kursdokumentasjon. Skolen undersøker hvilke kanaler som kan benyttes og følger med på arbeidet og drøftingene rundt Open Access. I første omgang er målet å legge ut mest mulig av prosjekter og publikasjoner på skolens hjemmeside. BAS har tilbud om å publisere studentoppgaver på Universitetet i Bergen sitt nettsted, *Grind*. Inntil skolen får tilgang til Cristin samles fagpersonalets rapporter over publikasjoner og faglig arbeide ut over undervisning, som rene tekstfiler.

3.1.2 Godt læringsmiljø

BAS skal stille undervisningslokaler til disposisjon for sine studenter som er hensiktsmessige og tilpasset undervisningen. Dette innebærer at undervisningslokalene skal inneholde de nødvendige lys-, luft-, sikrings- og sanitær-fasiliteter.

Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Læringsmiljøutvalget (LMU) ved BAS ble etablert 2006 og rapporterer direkte til styret. I tillegg til LMU, har SKU, lærerrådet samt administrasjon og drift viktige funksjoner i arbeidet med å skape et best mulig helhetlig læringsmiljø for studentene på BAS. Høgskolens arbeid med læringsmiljø oppsummeres årlig i årsrapport for læringsmiljø.

BAS er en liten institusjon og har derfor vedtatt at verneombud skal være en av representantene i LMU. Dette utgjør i praksis en forsterkning av studentenes miljø, siden ansattes arbeidsmiljø er studentenes læringsmiljø. Det er også særlig viktig siden studentene skal delta i utviklingen av skolen og forme sine omgivelser. Bygningsmassen er et sted som inviterer til å utfordre reelle situasjoner og i ulike kurs stadig bygge skolen gjennom små og store handlinger (ref. strategiplan). LMU er forankret i ledelsen ved at rektor deltar på alle møter. I løpet av studieåret vil det være rektor som følger opp og fatter vedtak om tiltak som kan iverksettes raskt. Ved behov for større økonomiske investeringer/prioriteringer av ressurser kan gjennomføring være avhengig av budsjettvedtak og vurdering i forhold til rammekvalitet.

Studentorganisasjonen, SOBAS, får tilgang til møterom og har et lager for organisasjonens materiell på skolen. SOBAS mottar et fast årlig tilskudd til sin drift og får ta utskrift og kopiere kostnadsfritt til sin aktivitet.

BAS har siden sommeren 2020 delt studentombud med Universitetet i Bergen (UiB) og Norges Handelshøyskole (NHH).

BAS har godt etablerte rutiner for å håndtere avviksmeldinger. Studentene kan melde fra muntlig eller skriftlig, og velge å varsle anonymt om avvik eller ureglementære forhold gjennom skolens «sei frå»-system ([SEI IFRÅ!](#)). Studentene bruker sjelden «Sei frå», men de er flinke til å melde ting direkte. Skolen har en god oversikt over hvilke områder vedrørende læringsmiljøet som oppleves som mest utfordrende for studenter, men sendte i tillegg ut en trivselsundersøkelse i 2022. På bakgrunn av trivselsundersøkelsen, direkte tilbakemeldinger, samt SHoT og Studiebarometeret har BAS gjort tiltak for å øke bevisstheten blant lærere om de utfordringer studenter har når det kommer til mental helse, stress og studiehverdag.

Studentene har tilgang til alle Sammen sine kurs, men vi vet at mange ikke finner tid til å delta på ting utenfor skolen. Skolen har derfor ordnet kurs i BAS sine lokaler der Sammen har bidratt med kurs om eksamensangst og prestering, NAL-student har hatt

inne “psykolog til kaffen”, og Psykologistudenter uten grenser, PUG, holder søvnkurs i 2023.

Erfaringer og tiltak

BAS jobber veldig tett mot studentene. Vi er en liten skole og dette gjør det mulig med tett oppfølging av studenter. Vi har mye individuell tilrettelegging som er tilpasset den enkelte student ved ulike vansker som ADHD, angst, søvnproblem etc. Skolen har et eget mentorprogram, men samarbeider også med NAV om mentor for studenter som har rett på det.

Erfaring fra de som benyttet mentorordningen var positiv og dette tiltaket videreføres. Siste års Studiebarometer gav BAS den høyeste poengsum skolen noen gang har fått og førte også BAS på topp nasjonalt. Det kan tyde på at de siste års innsats med å heve kvaliteten på studentenes læringsmiljø har gitt uttelling.

For nærmere detaljer vises det til skolens LMU-rapport.

3.1.3 Internasjonal aktivitet og mobilitet

Etter pandemien har den internasjonale aktiviteten vår tatt seg kraftig opp. Fra vårparten 2022 er våre tilreisende lærere fra utlandet tilbake på BAS.

Vi har jobbet bevisst for å få studentene våre tilbake på skolen, og har derfor ikke lagt opp til mye digital undervisning. Pandemien har likevel medført at vi tar en del veiledning, forelesninger og møter online, og det er bra med tanke på miljø. Vi prøver å ha en bevisst balanse i forhold til det, og det er en viktig del av undervisningen at tilreisende lærere er jevnlig på BAS.

Vi har mange lærekrefter som har sin praksis og opphold i utlandet, og det er en bevisst strategi for BAS. Vi ønsker å tiltrekke oss de beste fagpersonene, og samtidig ha et globalt perspektiv på utdanningen vår. Derfor blir tilreisende lærere en viktig ressurs. Vi har fast ansatte på åremål fra Sverige, Tyskland, Storbritannia, Portugal, Sveits, Spania. Gjennom hele året har vi hatt gjesteforelesere fra utlandet, og disse bidrar sammen med lærerne våre til internasjonalisering her hjemme, og gir oss en forankring i verden utenfor Norge.

Institusjonsavtaler

I 2022 har BAS inngått 3 nye avtaler, en på Island og to i Frankrike. I Italia har vi etablert en avtale som gjelder kun lærermobilitet i første omgang.

Vi er i en prosess med å utvide nettverket vårt, så vi regner med at 2023 vil bringe flere avtaler på bordet. Nytt fra 2021 var en mulighet for å inkludere etablerte partnere utenfor Europa i Erasmus+ mobilitet. Dette gir mulighet til å gi utreisende studenter til disse skolene stipend. I 2022 fikk vi dette på plass for en skole i Canada og en i Chile.

Studentmobilitet

Under pandemien merket vi bare en liten nedgang i innreisende mobilitet. I 2021 fikk vi totalt 23 søknader, men vi kunne grunnet plassutfordringer kun ta opp 16. Våre egne studenter var nølende til å reise ut. I hele 2021 var det kun 6 utreisende fra BAS.

I 2022 har antallet innreisende utvekslingsstudenter økt markant, totalt 28 søkere, der 26 fikk tilbud om plass. Det skyldes et rekordhøyt antall utreisende studenter. 7 på våren, og hele 19 på høsten er det høyeste antall utreisende studenter BAS har hatt noen gang.

Innreisende mobilitet

Våren 2022 tok BAS opp 11 utvekslingsstudenter. Utvekslingsstudentene kommer fra våre etablerte partnerskoler i Spania, Tyskland, Belgia, Israel, Finland, Sverige, Litauen, og fra Hong Kong.

Høsten 2022 tok vi opp 15 utvekslingsstudenter som fordelte seg på følgende land: Tyskland, Belgia, Finland, Slovenia, Frankrike, Sverige, Sveits, Litauen og Tsjekkia. Det gledelige er å se at vi har mange skoler som vi er i balanse med når det gjelder inn- og utreisende. Det er et mål vi tilstreber.

Utreisende mobilitet

Skolepresentasjoner og informasjon om utveksling ble vår- og høst 2022 gjennomført fysisk på BAS med svært godt oppmøte. Returnerende utvekslingsstudenter presenterer sitt utvekslingsopphold når de er tilbake på BAS og at innreisende utvekslingsstudenter presenterer sine hjemmeinstitusjoner. Dette er en praksis vi har god erfaring med, og vi tror at det er nyttig at studenter presenterer for hverandre, fra et studentperspektiv.

Som tidligere nevnt en enorm interesse for å dra på utveksling, særlig for høsten 2022. Og til forskjell fra tidligere år så var det nesten 100% av de som meldte sin interesse for utveksling som faktisk reiste ut.

Utveksling/freemovers/hospitant

Utveksling	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Antall søkere inn til BAS	28	29	32	25	32	30	20	18
Antall innreisende studenter	26	20	18	19	24	21	18	10
Antall utreisende studenter	26	6	17	18	16	17	12	6

Opptak til 4. året basert på godskriving og fritak

BAS kan ta opp studenter til 4.året, basert på godskriving og fritak. Søkere fra hele verden kan søke opptak med bakgrunn i en bachelor i arkitektur fra en annen skole.

Etter 2 års studier ved BAS kan de avlegge diplomeksamen og få en master i arkitektur. Her har vi hatt stabile søkertall de siste årene, og har stort sett klart å fylle de plassene vi har ledig. For opptaket høsten 2022 hadde vi mye ledig kapasitet grunnet mange utreisende og en del som tar permisjon underveis i studiet. En litt uventet, men markant endring i 2022 er at vi tilbød plass til mange flere enn de som faktisk endte opp med å takke ja. Vi ga tilbud til totalt 19, og kun 7 valgte å starte. Av disse 7 var det kun 3 som var fra utlandet, de fire andre var norske med bachelor fra annen skole i utlandet. Av de 3 utenlandske er det to ukrainske studenter som vi tok opp på spesielt grunnlag etter at søknadsfristen var gått ut. Vi har aldri tidligere opplevd en sånn overvekt av norske statsborgere til fordel for utenlandske. Man kan spekulere på om dette er en konsekvens av pandemien, at de utenlandske har orientert seg bredere enn tidligere år og har søkt på flere skoler, for å øke sjansene for tilbud om plass. Det slo i så fall uheldig ut for BAS, siden veldig mange takket nei.

Opptak til 4.år	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Antall søkere	73	79	65	79	49	52	50	41
Antall studenter tatt opp	7	9	8	11	6	7	5	8

Ansatt- og lærermobilitet

BAS ønsker å øke andelen av lærere som tar mobilitetsopphold i utlandet og har som forberedelse holdt informasjonsseminar for de faglige ansatte om hvilke muligheter som finnes innenfor Erasmus og Nordplus programmene. Interessen er tilstede, og vi ønsker å fortsette denne satsningen og legge til rette for mobilitet. I 2022 har vi hatt en lærer på undervisningsopphold hos vår nye partner i Venezia. En administrativt ansatt har vært på workshop hos vår partner i Estland. I 2022 ble mesteparten av Erasmus-midlene brukt på studentmobilitet. Vi har bevisst prioritert studentene.

Andre Internasjonale samarbeidsprosjekt

BAS har i 2022 vært partner i et strategisk partnerskap innen Erasmus+, med Universitetet i Liechtenstein som hovedpartner. Skolen er på mange måter en ekvivalent til BAS; med omtrent samme mengde studenter, interesse for bygging, sosialt engasjement og miljø, dessuten har de stor erfaring i å lede ERASMUS+ prosjekter på en måte som setter læringsutbytte i fokus.

I 2020 startet Erasmus+ prosjektet Social and Environmental Impact Academy for Architects (SEIAA). Det er et treårig prosjekt ledet av universitetet i Liechtenstein, med partnere fra Universitetet i Hasselt, Belgia, Arkitektskolen i København, KADK og BAS. Prosjektet sikter mot å samle og publisere praksiseksemplere og arrangere felles workshops for å skape erfaringsutveksling mellom institusjonene. Oppstarten av prosjektet ble litt forsinket pga Koronatiltak, men BAS deltok på et oppstartsmøte i

København sensommeren 2021 og skal arrangere en sommerworkshop i regi av SEIAA sommeren 2022

2020 startet også prosjektet Empathy in Art (EMIA), et EØS støttet prosjekt ledet av arkitektfakultetet ved Slovak University of Technology i Bratislava der BAS er inne som en blant flere partnere. Prosjektet ble endret grunnet Korona-restriksjoner og 2020 og 2021 ble det kun avholdt digitale møter og planene ble endret til et format der alle partnerinstitusjonene jobber med sommerworkshops, hver for seg, men der det blir digitale fora for erfaringsutveksling.

Utadrettet aktivitet

BAS deltar på møter i European Association of Architectural Educations (EAAE), samt innenfor nettverket av nordiske- og baltiske arkitektskoler (NBAA). Dette er en viktig arena for å diskutere aktuelle problemstillinger som er felles for arkitektkolene i Europa og i Norden. Det er rektor som representerer BAS på disse møtene, men på nettverksmøtene for de nordiske og baltiske skolene deltar av og til også internasjonal koordinator.

3.1.3.1 Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt registrerte studenter	161	164	159	168	156	157	164	149
Utreisende på Erasmus+	21	6	14	12	12	9	8	4
Andel utreisende på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)	13,0	3,6	8,8	7,1	7,7	5,7	4,9	2,7

Erfaringer og vurdering av måloppnåelse

En positiv effekt av pandemien er at den kan ha bidratt til at studentene tydeligere ser verdien av å oppsøke andre land, kulturer og kunnskapsområder. Dette så vi tydelig på antall utreisende utvekslingsstudenter fra BAS, som i 2022 ble rekordhøyt. Vi kunne dermed ta opp tilsvarende mange innreisende studenter, og for oss spiller de utenlandske studentene en viktig rolle med den kunnskap og erfaringer de bringer med seg inn på skolen. De viser seg ofte å bidra positivt til studentmiljøet på BAS.

Gjennom Erasmus+ har vi mulighet til å støtte studenter med stipend dersom de tar praksis i Europa. I 2022 har vi ikke hatt noen på praksis, verken av studenter underveis

i studiet, eller etter at de er ferdig. Vi tilskriver det pandemien og jobber systematisk for å promotere muligheten for studentene.

Opptak til 4.året masternivå har stabile søkertall, men vi så en markant endring i opptaket høsten 2022 med få som takket ja til tilbud om studieplass. Her var det særlig utenlandske søkere som avsto. Det ser vi og som en konsekvens av pandemien, der søkere sikrer seg med mange alternativet. Vi er ikke bekymret for dette, og tror ikke det vil være en utvikling som vedvarer.

I sum er vi glade for å igjen kunne sende og ta imot utenlandske studenter og lærere, og vi ser på dette som en viktig bestanddel av den utdannelsen vi tilbyr. Å være en del av internasjonal mobilitet og aktivitet er viktig for BAS som institusjon. Vi er en liten skole, men ønsker å få impulser og ta del i den faglige diskursen som foregår ute i verden.

BAS har ikke Ph.D.-kandidater og hadde i 2022 ingen Horisont 2022-kontrakter.

Fra åpningsfestivalen, BWE

Foto: BAS

3.2 Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Studentarbeider ved BAS skal være samfunnsrelevante. BAS skal legge til rette for at kurs og studenter kan utvikle et forsknings- og utviklingsfokus i prosjektsammenheng. (Strategiplan for BAS)

Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid etter fullført utdanning

I et marked med flere utenlandske søker til samme jobb samt at de fleste stillinger som lyses ut krever praksis, ofte utover 2 år, etter utdanningen, gjør det vanskeligere å få en jobb. Av de som har besvart årets kandidatundersøkelse har 90% av de besvarende⁸ sagt at de er i en arkitektstilling. Av disse har 78% fått jobb innen 6 måneder.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Antall uteksaminerte	31	38	33	30	33	30
I relevant arbeid innen 6 måneder	78%	86%	67%	69%	78%	73%

Uteksaminerte og i arbeid

Vi spør kandidatene om relevans og kvalitet i studiet, og kandidatene er godt fornøyd. I undersøkelsen for 2022 la vi inn et spørsmål om det fysiske læringsmiljøet på BAS og hvordan dette har påvirket studiene deres og prosjektene. Skolebygget er utfordrende men gir mange ulike kvaliteter og rom for utforskende arbeid, innendørs og utendørs. BAS sin pedagogiske innstilling er at vi skal ha et tilgjengelig bygg og stor frihet som skal stimulere og være åpent for utprøvinger og ulike typer arbeid. Også her er kandidatene positive i Studiebarometeret, selv med lavest skår på 4,6 av 5 mulige.

Erfaringer og tiltak

I 2021 så vi en liten økning i antall kandidater som har fått jobb innen 6 måneder. Vi vet at også fra diplomkullet 2022 er det sterke kandidater som står uten jobb. Dette kan ha sammenheng med tidligere nevnte flere søkere, men også med konjunkturer ellers i samfunnet.

Skolen har en sterk kobling til praksis gjennom at vi bruker praktiserende kunstnere og arkitekter. Vi ser likevel at studentene ikke nødvendigvis opplever dette som en tilknytning til arbeidslivet og vil i løpet av 2023 se om vi kan få til ulike presentasjoner av arkitektpraksis for diplom. Dette for å knytte studentene nærmere arbeidslivet og sikre at de får kunnskap om ulike måter å jobbe som arkitekt/ i ulike kontor.

⁸ 32% besvarende

3.2.1 Forskning- og utvikling- og kunstnerisk utviklingsarbeid på BAS

BAS ønsker at FOU skal skapes i et samspill mellom praksis, undervisning og forskning. De aller fleste akademisk ansatte ved BAS har en utøvende praksis i tillegg til stillingen på BAS, de fleste som kunstnere og arkitekter, noen som forskere, konsulenter etc. Samspillet mellom en utøvende kunstnerisk praksis og undervisningen er en grunnsten i skolens strategi og ligger også til grunn for arbeidet med forskning og utvikling og kunstnerisk utvikling på BAS.

Arbeidet med FOU på BAS er forankret i Strategiplan for Bergen Arkitektthøgskole 2015-2025 hvor det beskrives hvordan studentenes arbeid inngår i forsknings- og utviklingsarbeid. Dette dokumentet bygger videre på strategiplanen og formulerer en FOU-strategi for BAS.

Lærere på BAS, ansatt i førstestilling, skal som hovedregel fordele sin arbeidstid på:

- Forskningsbasert undervisning og forberedelse til dette; veiledning & sensur
- Forskning og utvikling og kunstnerisk utviklingsarbeid (FOKU)
- Administrasjon og sosial-pedagogisk arbeid

Siden undervisningen er prosjektbasert, er det forutsatt at en stor del av undervisningen er en del av FOU og KU arbeidet. For de fleste ansatte vil «forskningsbasert undervisning og forberedelse til dette; veiledning & sensur» utgjøre hoveddelen av arbeidet. De ansatte har selv ansvar for å knytte sitt eget FOU og KU arbeid til undervisningen. Det er studentene og deres utvikling gjennom fem år på skolen som står sentralt og FOU og KU arbeidet på skolen må knyttes til dette og være med å utvikle fagområdet. De ansatte som allerede har førstestillingskompetanse har ikke tidligere hatt en spesifisert prosentandel av stillingen satt av til FOKU. På tross av dette har det vært gjennomført en rekke forskningsprosjekter, samarbeid og meritterende FOKU arbeid. Denne strategien presiserer hvordan det settes av spesifisert tid og ressurser til FOKU på BAS.

Bergen Arkitektthøgskole vektlegger at prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner. Lærere som deltar i FOU-arbeidet møtes jevnlig til BAS FOU-møter der pågående FOU-arbeid presenteres og diskuteres.

Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling. Et eksempel på det er tredjeårsstudentenes arbeid med revitalisering av området rundt Damsgårdssundet som startet høsten 2014, videreført ut 2015 og ble avrundet våren 2016, med økonomisk støtte fra Husbanken.

I 2018 ble BAS partner i et internasjonalt Erasmus+prosjekt som omhandler praksisbasert forskning, for å utvikle en større bevissthet rundt hvordan vi knytter byggeaktivitet, prosjektering og kunstnerisk virksomhet til forsknings- og utviklingsarbeid.

BAS rapporterer ikke vitenskapelig arbeid til Cristin ettersom forskningsdatabasen har hatt stopp i opptak av nye medlemmer siden BAS første gang søkte om tilgang i 2014. Kunnskapsdepartementet har også valgt å holde BAS utenfor finansieringsindikatoren for vitenskapelig publisering. (Fra innledningen til BAS sin FOU-strategi)

3.2.2 Skolens FOU-strategi

Arkitektutdanningen er et profesjonsstudie og BAS sitt hovedformål er å utdanne arkitekter til de mange ulike formene for praksis som profesjonen inneholder. Undervisningen er praktisk-pedagogisk og fra første dag får studentene veiledning i sin egen arkitektpraksis. Målet er at FOU-arbeidet skal være integrert i både studentenes og lærernes praksis på skolen.

- FOU-arbeid skal ligge til grunn for problemstillingene og metodene som drøftes i masterkursene
- Formidling av forskning og annet fagstoff er en viktig del av undervisningen
- Arbeidet studenter og akademisk ansatte gjør sammen skal være en del av FOU-arbeidet.
- Det kunstneriske utviklingsarbeidet som blir utført på skolen skal regnes som forskning.

FOU-strategien bygger på strategiplanen som har en rekke punkter som omhandler FOU-arbeidet på skolen:

- *BAS skal legge til rette for at kurs og studenter kan utvikle et forskings- og utviklingsfokus i prosjektsammenheng*
- *BAS formidler sin produksjon av arkitektonisk, teoretisk og kunstnerisk utviklingsarbeid utført i kurs og undervisning gjennom deltakelser på seminarer og konferanser, i publikasjoner og utstillinger, i reelle konstruksjoner og urbane intervensjoner. Dette inkluderer studenters og ansattes individuelle akademiske, arkitekturfaglige og kunstneriske arbeid, kursresultater, samt deltakelse i tverrfaglige og kollektive prosjekter.*
- *Skolens mange visningsrom, nettsider og bruk av sosiale medier er viktige arenaer for formidling av skolens virksomhet og aktiviteter»*
- *BAS biblioteket skal styrkes som faglig og offentlig ressurs for skolens studenter og Vestlandets fagmiljø.*

Disse punktene danner grunnlaget for de fire hovedpunktene i FOU-strategien:

1. FOU fokus i prosjektarbeidet

Lærere i førstestilling definerer selv, i samråd med rektor og SKU, tematikk og innretning av sitt FOU arbeid. Det kan være tematikk tett knytte til egen

kunstnerisk praksis, som for eksempel byggeprosjektene ledet av Espen Folgerø, eller det kan være knyttet til tema, som i Raumlabors flerårige prosjekt knyttet til den produktive byen. Lærerne bruker undervisningen som ramme for videre forskning på temaene og studentene deltar i selve forskningsarbeidet.

Mål:

- Knytte FOU arbeid til undervisningen på skolen
- Bruke FOU arbeidet til å utvikle innholdet i undervisningen

Virkemidler:

- Individuelle forskningsplaner
- Styrke fokus på FOU i utvikling kurs og læreplaner i 1. og 2. avdeling
- Bruke FOU gruppen til å utvikle synergier mellom individuelt FOU arbeid og undervisningen.

1. Formidling av kunnskap

Lærerne og studentene på BAS oppfordres til å offentliggjøre sine arbeider gjennom utstillinger, tekster og andre medier. Det er et prinsipp for hele skolen som innføres for studentene allerede i de første ukene av studiet. Også for FOU arbeidet er offentliggjøring av arbeidet et viktig prinsipp. Vi ønsker at studentene skal ta del i den kunnskapen som finnes og produseres og selv være med å diskutere den.

Mål:

- Økt formidling av FOU arbeid internt på skolen
- Økt formidling av FOU arbeid eksternt til lokalt, nasjonalt og internasjonalt fagmiljø.

Virkemidler:

- Videreutvikle Oskar Hansen symposiet som formidlingskanal for FOU arbeidet på BAS.
- Bruke FOU gruppen til å arbeide med dokumentasjon og formidling av FOU arbeid gjennom publikasjoner, utstillinger osv.

2. Skolen som arena

BAS-bygget inneholder en rekke rom som kan brukes til offentlige visninger av FOU arbeidet på skolen. Silokjelleren brukes som utstillingsrom og arena for konserter og andre forestillinger. Den store hallen, mesaninen og klasserommene tas i bruk som utstillingsrom. Det er også arealer utenfor bygget som brukes. Skolen har også nettsider, blogger og profiler på sosiale medier som brukes til å formidle det som skjer på skolen. Vi ønsker å tydeliggjøre disse arenaenes rolle som visningssteder og formidlingsarenaer for FOU arbeidet som gjøres på skolen.

Mål:

- Tydeliggjøre skolens arenaer for formidling av FOU arbeid
- Gi skolens arenaer en viktigere posisjon for studenter og fagmiljøet utenfor skolen.

Virkemidler

- Utarbeide en egen profil for silokjelleren
- Utarbeide en ordning med kuratering av enkelte rom/ flater
- Utarbeide en medie- og formidlingsstrategi for BAS sine visningsrom

3. Biblioteket

BAS-biblioteket, bygget av studentene, er synlig plassert i skolens inngangsparti og fungerer som et viktig møtepunkt både for studenter og for de som kommer til skolen. Vi ønsker å videreutvikle biblioteket til en faglig høyt nivå slik at det kan fungere som en ressurs for studentene og fagmiljøer på Vestlandet innenfor arkitektur og planlegging. Vi vil spesielt legge vekt på å utvikle en tydeligere fokus på lokal og internasjonal forskning innenfor våre fagfelt.

Mål:

- Styrke biblioteket som faglig ressurs for studenter og fagmiljø.
- Økt fokus på forskning i bibliotekets arbeid.

Virkemidler:

- Utarbeide en innkjøpsinstruks for FOU relaterte publikasjoner
- Utarbeide en instruks for dokumentasjon av FOU arbeidet på skolen
- Utarbeide en instruks for formidling av FOU arbeid på biblioteket.

(Fra skolens FOU-strategiplan)

3.2.3 Forskning ut fra egenart og samspill med utdanningen

En stor del av undervisningen ved BAS knyttes opp mot reelle problemstillinger i samfunnet, der vi er i dialog med reelle aktører. Vi leter etter aktuelle saker der vi kan inngå i allmenne diskusjoner og utgjøre en forskjell i allmennnyttige initiativ. Tidvis realiserer vi mindre prosjekter, tidvis leverer vi analyser og stiller ut arbeider som belyser og diskuterer plangrep i tidligfaser der både oppdragsgivere og kommunale aktører ser behov for å utvide horisonten og drøfte mulighetsrommet. BAS har iverksatt flere ulike initiativ som berører dette de senere årene, fra å bygge en sauna til badepikene i Strandens vel (velferd), lokalt i Sandviken høsten 2018, til å starte opp et fire års prosjekt som med et planperspektiv ser på Bergen og *Den Produktive Byen* (verdiskaping, omstilling). Første fase i dette prosjektet, våren 2018, handlet om 'Spaces for Productive, Reproductive & Active Work', og det fortsatte i 2019 med *Infrastructure Space* og 2020 med *Meeting places*.

Fra høsten 2019 har BAS årlig gjennomført masterkurset *Explorations in Ocean Space*. Kurset har som mål å utforske havrommet og hvordan vi interagerer og påvirker det sett i lys av etiske, sosiale og kulturelle aspekter, så vel som teknologiske fremskritt.

Fra det andre Ocean Space-kurset høsten 2020 ble det produsert en publikasjon (avis) av Bergen Kunsthall, til bruk under kunsthallens utstilling «The Ocean» 28.08-31.10.2021. Det tredje Ocean Space kurset ble gjennomført høsten 2021. Det hadde fokus på Norskehavet. Et studentprosjekt fra dette kurset vant senere en pris på Arkitekturtriennalen i Lisboa. Høsten 2022 ble det fjerde Ocean Space kurset gjennomført. Det hadde fokus på «Non-extractive seascapes & indigenous perspectives». Kurset har blitt invitert til å delta med en publikasjon i Joar Nangos utstilling i den Nordiske Paviljong på Venezia-biennalen 2023.

BAS fikk støtte fra Universell for å styrke lærerkompetansen og utvikle et undervisningsopplegg som skal utfordre universell utforming ved skolen. Prosjektet som heter '*Deltagende subjekt og medbestemmelse som premiss for universell utforming*' startet opp i 2018 og bygget opp til et masterkurs våren 2019 vi kaller '*Open Space*'. Der involverte vi både myndighetspersoner og eksterne eksperter på området i en dialog med en gruppe studenter på skolen for å utforme et inviterende pensum i form av en publikasjon. Prosjektet forsøker å vise hvordan alternative tankesett kan løfte universell utforming (velferd) fra minimumskrav til premisser for bedre romlige kvaliteter for individer og grupper (verdskaping/ omstilling). I 2019 fikk vi støtte fra Universell for å publisere læreboken som ble utviklet i kurset. Denne ble publisert i 2020. I 2021 fikk BAS en ny finansiering fra Universell til kompetanseheving, her under for å samle, oppsummere og videreutvikle tidligere UU-prosjekter ved BAS. Også dette arbeidet ble forsinket av pandemien og rakk ikke å bli sluttrapportert i 2022. Universell utforming ligger som en forutsetning for mye av det som utføres ved BAS. Vi ser derfor flere muligheter for å søke ytterligere støtte til prosjekter som faller inn under ordinær faglig aktivitet.

Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

I 2022 hadde BAS inntekter fra tilskudd og overføringer på kroner 686' mot kr 528' i 2021, en økning på 30%. Oppdrags- og bidragsfinansierte bevilgninger utgjorde ca 2% av samlede driftsinntekter i 2022. Beløp fremskaffet som BOA-inntekter er relativt små, men gjerne flerårige og skalert for å kunne håndteres av det fagpersonalet BAS har.

BOA-inntektene blir gitt til aktiviteter som faller innenfor skolens profil og prioriterte områder og er gjerne flerårige. Dette gjelder bl.a. tilskudd fra Erasmus+ og EØS, som er prosjektfinansiering til samarbeid internasjonalt. BAS har også i mange år søkt og fått bevilgninger fra Universell. Dette er støtte som baserer seg på og bidrar til etablerte samarbeid og flerårige aktiviteter. I mindre skala, men like fullt i tråd med skolens ønske om samarbeid og kontakt med næringen er tilskudd gitt som støtte til materialer, verktøy og opplæring.

Bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

I DBH registreres kun ansatt personale. BAS sin modell med å engasjere praktiserende og utøvende arkitekter og kunstnere til å undervise innebærer at knapt halvparten av

reelt antall fagpersonale fremkommer i DBH. BAS har undervisende rektor og prorektor og regner også disse blant fagpersonalet.

Basert på faste faglige årsverk (inkludert åremål) ved skolen, lå andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk på BAS i 2022 på kr 89' som er litt høyere enn året før.

BAS har ikke hatt bidragsinntekter fra Forskningsrådet i 2022.

BAS har ikke forskningsinnsats i MNT-fag.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Skolens FOU-strategi er basert på gjeldende strategiplan, og definerer mer spesifikke mål og virkemidler for å styrke skolens FOU-virksomhet. FOU-aktiviteten er fortsatt tilfredsstillende sett i forhold til institusjonens størrelse og ressurser.

Vi er tilfreds med at BAS har god uttelling på søknader som innebærer internasjonalt samarbeid og finansiering fra Erasmus+ og hos Universell. BAS har i snitt fått innvilget et nytt prosjekt hvert år de siste fire –fem årene. Det er tilstrekkelig til å holde en kontinuerlig FoU-aktivitet ved skolen, samtidig som det ikke spiser for mye av undervisningsressursene. Det er i tråd med strategien at mange av de utforskende prosjektene og kursene gjennomføres i samarbeid og samspill med kommuner og andre offentlige eller private aktører.

3.2.4 Samarbeid, deltakelse, formidling og dokumentasjon

Ved BAS spiller tematikken i masterkursene dagsaktuelle saker som er med på å gjøre studiet relevant ut over studentenes generelle læringsutbytte. Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling. Vi ser fortsatt stor interesse fra myndigheter og andre eksterne aktører som ønsker å samarbeide med BAS og vi er samtidig aktive med å ta initiativ til samarbeid der vi ser at det gjør studentarbeider mer samfunnsrelevante og er med på å utfordre presisjon, kompleksitet og detaljeringsnivå i studentarbeidet.

Eksempler på tidligere omtalte samarbeidsprosjekt, som samtidig har fokus på velferd, verdiskaping og omstilling er masterkurset, *Exploration in Ocean Space*, som i 2021 produserte publikasjonen *Vestland North Sea Blueprint*, til utstillingen *The Ocean* på Bergen Kunsthall og i 2022 vant en studentpris på Arkitekturtriennalen i Lisboa.

I 2020 inngikk 3.klasse et samarbeid med Bergen kommune om idemyldring for videreutvikling av Laksevåg. Resultatet av dette samarbeidet ble i 2021 presentert av BAS-studentene og lærere på et seminar arrangert av Bergen kommune om Laksevåg bydel.

LIVD var 2. klasse sitt byggeprosjekt våren 2022 i Balestrand, som vanlig gjennomført i samarbeid og med støtte av Sogndal (tidligere Balestrand) kommune. Prosjektet ble omtalt i Archdaily i juli 2022. I Bergen bygget klassen klimakammeret SVEV på Minde i samarbeid med Bergen kommune som støttet prosjektet økonomisk.

I kapittel 3.1.3 Internasjonale aktiviteter og mobilitet er to samarbeidsprosjekt beskrevet mer utførlig;

SEIAA, et Erasmus+ prosjekt koordinert av Universitetet i Liechtenstein, sammen med arkitektskolene i Hasselt og København

EMIA (Empathy in Art), et EØS støttet prosjekt, ledet av Slovak University of Technology, med Island Academy of Art, BAS og flere andre institusjoner som partnere.

Masterkurset *Kunsthaut Kalk*, ble gjennomført våren 2021 og resultater fra kurset ble stilt ut på Kolumba Museum i Köln i august 2022, i samarbeid med X-SÜD og KAT18.

Etter at BAS ble presentert for mulige utbyggingsplaner på Kristiansholm, som ville medføre innebygging av skolen, foran eiendommen og ut i sjøen, har skolen jobbet med området på forskjellige plan. Ledelsen og styret følger opp overfor kommunen. I 2018 ble saken lagt ut på høring og BAS kom med en utførlig høringsuttalelse samt belyste saken gjennom diverse kurs der studenter anskueliggjorde konsekvensene av gjeldende prosjektforslag og la frem alternative løsningsforslag. BAS har deltatt på ulike møter og arrangerte samlinger der myndigheter, naboer og berørte parter fikk

diskutert planforslaget. Prosessen er forsinket fra kommunen, men rektor holdes orientert og er i dialog med kommunen og OBOS.

Tresatsing

BAS deltar i **Treklang**, sammen med Bergen kommune, Hordaland fylkeskommunen, Fylkesmannens landbruksavdeling, Høgskolen på Vestlandet og Kunsthøgskolen, for å sette søkelys på regional tresatsing. Det har ikke vært aktivitet etter pandemien, men det er gjensidig ønske om å videreføre arbeidet.

BAS samarbeidet med fagskolen i Vestland og med en fransk skole og gjennomførte to byggeprosjekter i samarbeid med elever fra disse to skolene våren 2022.

Bærekraftig Frokost

BAS er medarrangør av Bærekraftig Frokost, som faller inn under etterutdanning, og videreorientering ut til arkitekter, interiørarkitekter, landskapsarkitekter, ingeniører og planleggere. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Fylkesmannens Landbruksavdeling, Husbanken, Høgskolen i Bergen og Bergen Arkitekthøgskole. Møtene er gratis og åpne for alle.

Det ble avholdt 2 bærekraftige frokoster høsten 2022. I 2020 ble det arrangert 5 Bærekraftige Frokoster. Mens i 2021, ble det ikke satt opp noen frokostarrangement, på grunn av korona situasjonen..

Sandviksdagene

Sandviksdagene har i en årrekke vært et samarbeidsprosjekt mellom Bergen Arkitekthøgskole, Kystkultursenteret i Bergen, Gamle Bergen Museum, Norges Fiskerimuseum og Museum Vest. I 2021 ble arrangement avlyst grunnet pandemien. I 2022 ble Sandviksdagene annonsert som et mindre, internt arrangement og BAS deltok ikke på dette.

Årlige åpne/offentlige utstillinger ved BAS

De fleste regulære utstillingene kunne gjennomføres tilnærmet som normalt i 2021.

- Diplomutstillingen holdes fysisk på BAS og blir offentlig annonsert. Alle diplomprosjektene er presentert på skolens hjemmeside.
- Eksamensutstillingen til 3. klasse i juni holdes vanligvis ute i byen/ i det området klassen har jobbet og er åpen for publikum. I 2022 ble eksamen holdt i et lokale på Damsgård.
- Juleutstillingen til 1. klasse vises på skolen hvert år fra ca. 20. desember og over nyttår.
- Eksamensutstillingen til 2.klasse ble holdt på BAS våren 2022
- Utstillinger i forbindelse med enkelte 2. og 3. klassekurs og masterkurs vår og høst. Viser som regel offentlig i samarbeid med kommune/lokalsamfunn der feltarbeid og prosjektering er blitt utført
- Utstilling i Sollund etter 1. klasse sitt opphold hele september. Lokalbefolkningen inviteres til utstillingen.

Skolen vektlegger at prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner.

BAS som faglig arena

BAS i Sandviken skal være en faglig arena og et forum for studenter, byens arkitekter, myndigheter og offentligheten. Silokjelleren skal oppgraderes til et produksjonssted og visningssted for utstillinger og scenekunst (Strategiplan for BAS 2015-2025)

Bruk av silokjeller/hallen/katedralen

Siloen blir primært brukt som utstillingsareal for studentenes utstillinger, her under blant annet første klasse sin utstilling, masterutstillinger, diplomutstilling og tverrfaglige prosjekter. Lokalet kan lånes ut til eksterne kunstprosjekter på forespørsel. Ulike kunstnerfellesskap har benyttet silokjelleren til produksjon og visning av kunst, musikk, teater. Det ble spilt inn musikkvideo i kjelleren i 2018 og 2019. En del av samarbeidsprosjektene mellom BAS og andre aktører i Bergen oppstår som følge av BAS sin «kultursilo». Borealis i 2012, 2014, 2016, 2020 og 2022, Meteor i 2017, Pikkse i 2016, B-open i 2014, Ny-Musikk i 2018 og 2022 og Bergen Assembly i 2016 er noen av dem som har benyttet og gjerne vil benytte seg av Kultursiloen. Pandemien satte en midlertidig stopp for slike arrangementer i 2021.

I mars 2022 booket Borealis siloen til 10 dagers øvelse og verdenspremieren på *Resonant Silence*, laget av Guro Skumsnes Moe. «*Resonant Silence* is a site specific concert installation for the now empty grain silos and basement of the Bergen School of Architecture. The building's unique acoustics and resonance create room for both large sounds, but also a deafening silence, something that informs the musical character of the work»

NyMusikk Bergen arrangerte 6.oktober en plassspesifikk performance på BAS; *Sensing Landmarks* med koreografi av Carima Neusser og musikk av John Andrew Wilhite-Hannisdal

Søndag 13. november 2022 gjennomførte NyMusikk Bergen konserten *Six Moving Guitars* i silokjelleren på BAS.

Biblioteket

Biblioteket skal styrkes som offentlig rom med utadrettet virksomhet og langåpne dager. Skolens store auditorium skal ha åpne forelesninger og diskusjoner for et bredere publikum. (Strategiplan for BAS 2015-2025)

Biblioteket har som målsetting å arrangere åpne morgen- og kveldsarrangement, drevet av studentassistentene på BAS, men i 2022 var det ingen slike arrangement.

Biblioteket er ellers åpent for alle og henvendelser besvares fortløpende både fra de fra andre undervisningsinstitusjoner og fra tilfeldig publikum/brukere som måtte komme innom.

Vanligvis blir biblioteket brukt som lesesal både av skolens studenter og av studenter utenfra og da gjerne som kildebibliotek innen arkitektur for ungdoms- og videregående skole elever. I 2022 og i 2021 kunne biblioteket holde åpent hele tiden og antall førstegangsutlån har steget betraktelig fra rundt 900 i 2020 til 1570 i 2021, mens det stabiliserte seg i 2022 på 1363 utlån. Vi er glad for å se at utlånet er oppe på normalen igjen etter koronaårene. Vi får jevnlig tilbakemeldinger på at studentene, våre og andre, liker biblioteksrommet og at de ønsker fysiske bøker.

Sosiale media, twitter, facebook og Instagram

BAS bruker sosiale media som en informasjonskanal både overfor egne studenter og til omverden. Disse kanalene overvåkes nøye og til nå har BAS ikke vært utsatt for netthets eller misbruk av disse kanalene. BAS sine offisielle sider på sosiale media søker å speile nyheter og events som legges ut på skolens webside i best mulig grad.

Priser og utmerkelser

Studentprosjektet «*Coastal Interference*» fra master kurset Explorations in Ocean Space fra BAS vant en av de 4 gjeveste prisene i Arkitekturtriennalen i Lisboa, Portugal, *The Universities Award Competition 2022*. Kurslærere (høst 2021): Nancy Couling, Vibeke Jensen og Marianna Anichini.

BAS-studenter under prisutdeling på University Award Competition, Lisboa 2022

Katarina Kierulf og Alvar Elias Ekhougen Larsen vant DOGA-merket for nykommere med sitt diplomprosjekt 2022, *Raw earth*.

Fra diplompresentasjon av prosjektet på BAS

Foto: BAS

Publikasjoner 2022

Det ble produsert 4 publikasjoner fra BAS i 2022

Cristian Stefanescu, BAS-lærer er redaktør for de to bøkene *Project Stories Volume 1*, og *Project Stories Volume 2*, som begge kom ut i 2022, Bergen Arkitektthøgskole.

Diplomkatalogen *Røyndom*, utgitt 2022, av Bergen Arkitektthøgskole.

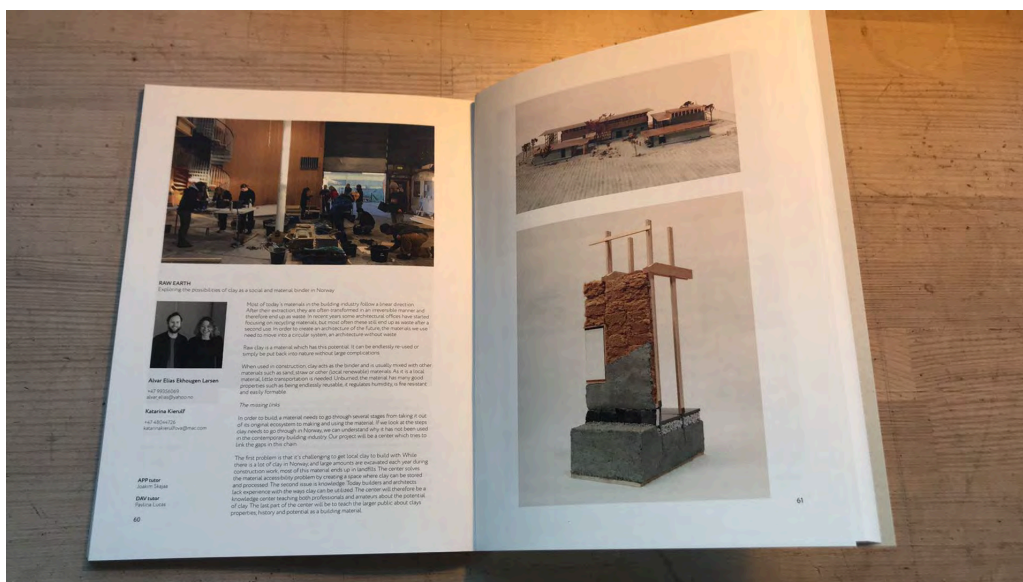

Foto: Diplomkatalogen fra BAS 2022, Røyndom

3) Masterkurset Building Interfaces ga ut en katalog basert på undersøkelser rundt bruk og utnyttelse av BAS bygget, kommunikasjonsårer, synlighet, og rombehov på BAS.

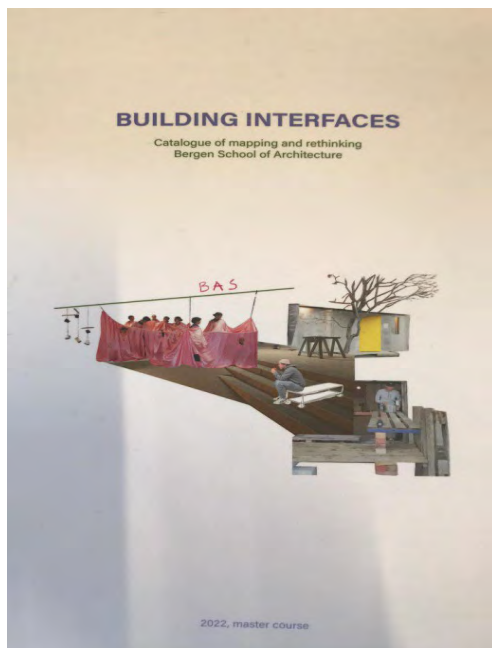

Foto: Catalogue of mapping and rethinking, Bergen School of Architecture, master course Building Interfaces 2022

Fagpersonalets aktivitet i 2022

Fagpersonalet ved BAS er ansatt eller engasjert på deltidskontrakter. Det er en forutsetning at lærerne skal ha praksis eller faglig forankring i en annen virksomhet enn BAS. De fleste BAS-lærerne bedriver formidlingsarbeid og har en solid praksis som kunstnere eller arkitekter utenom undervisningsjobb ved høyskolen. Lærere på faste/åremålskontrakter kan søke om årlig støtte til konferansedeltakelse, publisering etc. for å heve egen kompetanse. Skolen gjennomfører også mer målrettede satsingen på utvalgte grupper av faste lærere for å nå målet om andel fagpersonale med førstestillingskompetanse. Tiltak i den forbindelse kan være at lærer etter avtale får «frigitt» en andel av stillingen sin til kompetansehevende arbeid.

Kommentarer til måloppnåelse

BAS er tilfreds med at skolen og det den står for er synlig nasjonalt og internasjonalt slik det viser seg gjennom henvendelser, invitasjoner og referanser til skolen. Fagpersonalet viser god faglig produksjon og lykkes med å skaffe ekstern finansiering til prosjekter og publikasjoner og henter inn priser for sine prosjekter.

Skolen har fortsatt ikke tilgang til Cristin, og har heller ikke utviklet et eget system for å rapportere faglige arbeider ut over den interne malen vi ber fagpersonalet om å rapportere etter.

3.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning

3.3.1 Søknad og opptak

BAS skal holde høyt nivå for opptak til studiet, og årskullene skal komponeres slik at den enkelte søker vurderes på bakgrunn av eget utgangspunkt men også på bakgrunn av hvilket bidrag søkeren kan utgjøre i årskullets samlede kompetanse. Som et ledd i internasjonaliseringsarbeidet i høyere utdanning, ser BAS det som positivt at skolen får utenlandske studenter og studenter med grunnutdanningen fra en annen institusjon, i inn- og utland, inn på utvekslingsopphold, som gjestestudent eller som regulære studenter i 2. avdeling.

(System for studiekvalitet ved BAS)

Opptaket til BAS er lokalt og går ikke gjennom samordna opptak. Informasjon om opptakskriterier er til enhver tid tilgjengelig på skolens nettside slik at interesserte kan sette seg inn i skolens program og opptaksprosedyrer. Søknad om opptak skjer via søknadsportal i skolens studieadministrative system, Kong Arthur. Skolens interne opptaksrapport beskriver og evaluerer opptaksprosessen. Opptak til 4.år for gjestestudenter, utvekslingsstudenter og søkere med fritak er beskrevet under kap 3.1.3 Internasjonal aktivitet og mobilitet.

Ordinært opptak

Formelt krav til opptak til 1. klasse er generell studiekompetanse eller tilsvarende.

BAS skal ta opp 30 studenter per årskull. BAS skal holde høyt nivå for opptak til studiet. Skolen er interessert i at studentene har individuelle erfaringer, men motivasjon, interesse og refleksjon er hovedkriterier og skolen skal ta inn de mest interesserte, motiverte og best forberedte/kompetente søkerne. Skolen tilstreber en 50/50 fordeling på kjønn. Ved opptak til 1. klasse skal årskullene komponeres av et mangfold og den enkelte student skal vurderes på bakgrunn av eget utgangspunkt men også på bakgrunn av hvilket bidrag studenten kan utgjøre i årskullets samlede kompetanse. BAS tar ikke inn etter karakterer, men har et eget poenggivingssystem basert på søknad og intervju; interesse, motivasjon, erfaring og refleksjon.

Gjennom mål for opptak og opptakskomiteens grundige arbeid sikres kvaliteten på opptatte studenter. 1. klasse-lærer er med i opptakskomiteen, noe som sikrer en viss oppfølging av de nye studentene, at kvaliteten er god nok og at de opptatte studentene passer til studiet. Opptakskomiteenes innstillinger/tilbakemeldinger og søkerundersøkelser blir behandlet og kvalitetssikret i SKU.

Opptakskomiteen

Opptakskomiteen forholder seg til det mandat og de retningslinjer og prosedyrer som finnes for komiteen. Opptakskomiteen leser og rangerer søkerne ut fra søknadene, gjennomfører intervjuer og tilbyr studieplass til 30 søkere. Komiteen setter også opp en

rangert venteliste.

Opptakskomiteen kompromisser aldri på kvalitet og tar kun opp søkere de mener holder et høyt nok nivå.

I 2022 bestod opptakskomiteen av 5 lærerrepresentanter og 4 studentrepresentanter. En av lærerrepresentanten er leder for komiteen. Studiekonsulent er referent for komiteen og koordinator for opptaket.

Søkere og opptakstill

	2022 (kull 37)	2021 (kull 36)	2020 (kull 35)	2019 (kull 34)	2018 (kull 33)	2017 (kull 32)
Antall søkere til 1. år	275	347	303	260	216	228
Antall opptatte studenter 1. år	30	30	30	28	30	30

Antall søkere til 1. år BAS

Skolen opplevde 2022 en nedgang i antall søkere fra de 2 foregående årene. Dette kan sees i sammenheng med pandemien og er likt ved andre utdanningsinstitusjoner. Hvis vi ser tilbake på søkertall fra før pandemien ser vi fremdeles en økning i antall søkere per plass.

53% av søkerne oppgir at de er kvinne. 38% er søkere med førstegangsvitnemål. Dette er relativt likt som ved tidligere opptak.

Av de 30 søkerne som fikk tilbud om studieplass etter første opptaksrunde, takket 7 stykker nei til plassen. BAS har alltid venteliste og studieplassene er blitt fylt opp.

Erfaringer og tiltak

Høye søkertall og motiverte og høyt kvalifiserte søkere gjør at erfaringen med opptak er positiv. Skolen har valgt å ikke bruke midler til markedsføring, men gjennomfører åpen dag før opptaksfrist for å gi søkere et bredere inntrykk av skolen

Høye søkertall gir også høy arbeidsmengde. I 2021 vedtok SKU (studiekvalitetsutvalget), etter forslag fra opptakskomiteen, å utvide opptaksperioden med en måned. Dette for å gi opptakskomiteen bedre tid til vurdering av søknader samt legge intervju etter studentenes eksamener. Erfaringen med dette tiltaket er god. Det er fortsatt mulig å legge opptaksmøter bedre til rette for studentene, og administrasjonen vil følge opp dette.

BAS søkte i 2021 om fritak/reduksjon fra kvote om førstegangsvitnemål. Skolen avventer at Opptaksutvalget skal komme med forslag til ny opptaksforskrift, og håper skolens søknad etterkommes. Det er utfordrende for opptakskomiteen å finne gode/diverse nok søkere i førstegangsvitnemålskvoten, blant annet grunnet lavere

andel av disse søkerne. Av de 7 studentene som takket nei til tilbud om studieplass, var 5 av disse studenter med førstegangsvitnemål.

Vi ser en utvikling at flere av søkerne også søker andre arkitektskoler. Dette viser målbevisste og motiverte søkere, selv om dette også kan påvirke opptaket ved at det er en større sjanse for at søkere takker nei til plassen hvis de får opptak ved andre institusjoner. Av de 7 som fikk tilbud om plass etter årets opptak begynte 6 på andre arkitektskoler. Skolen har venteliste til å fylle ledige plasser, men det er en utfordring at opptak via SO skjer så sent at det i noen tilfeller påvirker studentens studiestart.

3.3.2 Livslang læring

BAS har jevnt over hatt en søker- og studentmasse med litt høyere gjennomsnittsalder enn de andre skolene. Vektleggingen av erfaring, gjør at mange av søkerne til BAS kommer med både arbeidslivspraksis og annen høyere utdanning.

BAS tilbyr ikke kompetansegivende etterutdanning, men BAS startet høsten 2008 utvikling av et etterutdanningsprogram i Åpen Form. Kurset var rettet mot ferdig utdannede arkitekter og gir ingen formell kompetanse. Piloten ble ledet av nå avdøde professor Svein Hatløy. Målet var å fastholde og videreutvikle skolens faglige grunnlag og pedagogikk. Flere av deltakerne fra dette etterutdanningsprogrammet underviser i dag på BAS.

Skolens åpne forelesninger og de bærekraftige frokostmøtene er aktiviteter som er rettet også mot alumni/ ferdig utdannede studenter i jobb.

Profesjonsrådet for arkitektur og landskapsarkitektur, der BAS var medlem (nå observatør), sammen med Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO), arkitektutdanningen ved NTNU og landskapsarkitektutdanningen ved NMBU, har hatt etterutdanning som tema på flere av møtene. Særlig NAL og Arkitektbedriftenes landsforening har vært pådrivere i disse diskusjonene.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Fortsatt høye og økende søkertall har gjort det mulig for BAS å oppfylle målsettinger om å fylle studieplassene med studenter som til sammen har bred og mangfoldig bakgrunn. Selv om skolen tar skolepenger, holdes disse fortsatt såpass lavt at det ikke skal være til økonomisk hinder for noen å studere ved BAS. Studiet er åpent for søkere med ulik bakgrunn og erfaring, også studenter med særlige behov. Skolen legger mye ressurser i å tilrettelegge tilbudet til studenter med spesielle behov, dels på grunn av og dels på tross av at vi er en liten skole. Noen utfordringer drøftes i fellesskap med andre institusjoner. For den enkelte student kan BAS som en liten frittstående institusjon utvise fleksibilitet. Skolen legger stor innsats i å tilrettelegge så langt som mulig med hensyn til fysisk tilgjengelighet, tilpasning ved behov for økt veiledning og tilrettelagt

program ved innvilget permisjon/fravær. Skolen legger til rette for at studenter som har behov for en pause i studiet eller ønsker det av faglige grunner, kan søke om et semester med praksis gjennom Erasmusprogrammet.

BAS oppfordrer til at studentene benytter seg av tilbud om utveksling og praksis i løpet av studietiden. Målsettingen om fleksibel utdanning kan komme i konflikt med myndighetenes mål om gjennomføring på normert tid. Skolens syn på at studenter velger å gjennomføre praksisopphold i løpet av studietiden er fortsatt at dette overveiende er positivt.

Åpning for at studenter fra andre skoler med kompetanse tilsvarende bachelor i arkitektur kan søke seg inn på studiet i 4. år bidrar til å øke tilgangen på arkitektutdanningen. BAS er bekymret for hvordan regjeringens forslag om obligatoriske skolepenger for internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS vil slå ut. Trolig vil «ledig» kapasitet bli fylt opp av studenter fra Europa/EØS, mens mange søkere fra land utenfor dette området ikke lenger vil ha råd til å søke.

LIVD – studentprosjekt, Balestrand

Foto: BAS

3.4 Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

3.4.1 Liten effektiv institusjon med høy kvalitet

BAS har vist gjennom 36 års drift at skolen er i stand til å drive effektivt og tilby et masterprogram av høy kvalitet med begrensede økonomiske ressurser.

Skolen bidrar til mangfold i sektoren ved at den fanger opp søkere som ikke nødvendigvis hadde kommet inn ved de to statlige arkitektutdanningene, som har andre opptakskrav og en annen pedagogikk. Selv om BAS ikke stiller karakterkrav ved opptak, og har en annen didaktisk tilnærming i undervisningen enn de statlige institusjonene, viser erfaring at kandidatene som uteksamineres fra skolen er av høy kvalitet. Det er ikke noe som tyder på at BAS-kandidatene stiller dårligere i arbeidsmarkedet etter endt utdanning, enn kandidater fra de statlige institusjonene.

Konsekvensene av pandemien med fysisk stengte institusjoner og reiserestriksjoner, tvang frem en rekke tiltak innen digitalisering både hurtigere og mer omfattende enn planlagt. Det ble mye læring underveis. En av lærdommene er at en del møter, og også noe undervisning og veiledning, med fordel kan gjennomføres digitalt. Det sparer deltakerne for reisetid, skolen for penger og miljøet for utslipp. På noen møter og arrangementer har deltagelsen vært større digitalt enn normalt ved fysisk oppmøte. Skolen fikk et ekstra puff til å jobbe mot målene satt i digitaliseringsstrategien for UH-sektoren.

BAS skal føre en personalpolitikk som bidrar til høyt kompetansenivå, godt og robust arbeidsmiljø med like muligheter for begge kjønn.

BAS har en liten og kompetent fast stab som sikrer stabilitet og kontinuitet og skolen har mulighet til å engasjere de beste og mest aktuelle av arkitekter og kunstnere til å undervise på enkeltkurs. Skolens størrelse og dynamiske organisasjon gjør det mulig å snu seg raskt og inngå samarbeid og engasjere attraktive lærere på kort varsel. Noe erfaringene fra de siste årene tydelig har vist.

Studieadministrasjonen på BAS skal lage gode rammer for læring på BAS. Administrasjonen skal være et koordinerende og sammenbindende ledd, og betjene studenter, fagkrefter og eksterne som kontakter skolen. Administrasjonen er administrator i kvalitetsarbeidet og gjør endringer i systemet ved behov.

Skolen jobber kontinuerlig med kvalitetssikring og informasjon overfor studenter, søkere og andre eksterne. Overfor studentene er det blant annet satt inn flere møtepunkter med studentene, det sendes ut ukentlige nyhetsbrev og det er fortsatt et mål få til bedre og tidligere informasjon om kurs.

Søknad om akkreditering som høyskole og dokumentasjon av skolens system for å sikre kvalitet i utdanningen ble levert 15.februar 2023.

Biblioteket skal i hovedsak yte faglig service til studenter og lærere ved BAS ved til enhver tid å ha samlinger/bøker og tidsskrifter som understøtter undervisningen og forskningen ved BAS. Være et spesialbibliotek med hovedvekt av litteratur innen de tema BAS som arkitektskole spesifikt underviser i. Biblioteket ved BAS er en viktig ressurs som skal styrkes som faglig og offentlig ressurs for skolens studenter og Vestlandets fagmiljø. Utvidet åpningstid, innføring av temakvelder og ansettelse av studentassistenter har ført til et mer tilgjengelig bibliotek, både for studenter og eksterne. Skolen har lagt til rette for og ønsker at også nyutdannede arkitekter skal kunne bruke biblioteket til temakvelder og forelesninger, og på den måten støtte alumni og livslang læring-perspektivet.

Basert på siste års erfaring og tilbakemeldinger fra bl.a. tidligere års Studiebarometer, har det blitt prioritert å bruke relativt store ressurser for å heve kvaliteten på det fysiske læringsmiljøet. Arbeid for å bedre verkstedsfasiliteter, varme/ventilasjon og akustikk/støy ble videreført i 2022.

BAS planlegger sin virksomhet innen tildelte budsjettammer. Noen større investeringer og vedlikehold er planlagt i året som kommer. Knappe økonomiske rammer har bidratt til at skolen i alle år har klart seg med et minimum av administrative ressurser.

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng)

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng) beløp seg i 2022 til kr 201', og bekrefter en trend med økende kostnader de siste 4 årene; 2021 kr 172', 2020 kr 155', 2019 kr 141' og 2018 kr 171'.

- Med en likviditetsgrad på 3,26 har BAS en robust økonomi. Som en liten privat høyskole trenger BAS en buffer mot variasjon i søknadstall og produserte studiepoeng. Uten samme statsstøtte til bygg og infrastruktur som de statlige skolene må BAS ha egenkapital for blant annet å kunne oppgradere det fysiske læringsmiljøet (bygningssmassen).

BAS har opparbeidet seg et økonomisk handlingsrom de siste årene. Både rektor og øvrig fagpersonale har tatt initiativ til og drevet aktiv søking etter faglig samarbeid og skaffet finansiering til prosjekter. Innsatsen har resultert i flere interessante og samfunnsrelevante prosjekter og har blant annet gitt BAS mulighet til å produsere publikasjoner av høy kvalitet. Skolen har også fått gjennomført større tiltak på bygget ved at studentene selv utvikler/bygger skolen gjennom forskjellige kurs. De siste årene har skolen på denne måten fått nytt bibliotek, kantine, verksted, uteområde, et stort areal i silokjelleren, mørkerom og gangbro mellom administrasjonen og mesanin. Silokjelleren brukes til bl.a. utstillinger og konserter i tillegg til at det er

undervisningslokaler. Gangbroen har forenklet adkomst til administrasjonen for rullestolbrukere.

Skolen har i alle år drevet effektivt og med minimale ressurser. Det er ikke mye å gå på for å forbedre og effektivisere driften. Stadig økende krav til registrering, rapportering og dokumentasjon, med samme stab, har fremtvunget effektivisering. Forskjellige digitale hjelpemidler vært utprøvd. Administrasjonen har god erfaring med bruk av QuestBack til innsamling av dokumentasjon, kurspåmeldinger, evalueringer m.m. Bruk av digital signering av dokumenter er også i utgangspunktet et effektiviseringstiltak.

Grunnet strukturen med lærere som driver egen praksis og engasjeres til undervisning på oppdrag blir nøkkeltall for personalet ved BAS noe misvisende i DBH. Skolen har flere «faste» i betydning regulære lærere som ikke fremkommer i DBH fordi de ikke er i et ansettelsesforhold ved institusjonen, men fakturerer fra eget firma.

Studenter per faglig årsverk

Basert på beregnet tall for faglig personale, inkludert engasjerte lærere, ca 16 årsverk i 2022 (*) med fortsatt noe ekstra innsats for å sikre studieprogresjonen, var forholdstallet studenter per faglig årsverk ved BAS i 2022 ca 10. Snittet for sektoren har ligget noe høyere.

(*) Avhengig av hva som defineres som faglig årsverk vil dette tallet variere. For 2022 baserer BAS seg på et beregnet anslag for faglige årsverk på ca 16 (15,5). Under pandemien ble det satt inn mye ekstra ressurser for å sikre studentenes faglige progresjon. Lærerinnnsatsen var fortsatt relativt høy i 2022. Rektor og prorektor ved BAS er undervisende og regnet som faglig personale. For BAS vil også biblioteksansvarlig, som er utdannet BAS-arkitekt regnes som faglig, mens DBH klassifiserer disse som administrativt personale.

Studiepoeng per faglig årsverk

Beregnete studiepoeng per faglig årsverk (ca 16 medregnet lærere som ikke er i et ansettelsesforhold ved skolen og dermed ikke inngår i beregningsgrunnlaget til DBH) var i 2022 på 577. Dette er litt høyere eller på nivå med de siste par årene. Studiepoengproduksjonen varierer fra år til år avhengig av strykprosent og permisjoner m.m. Også tallet på fagpersonale varierer med permisjoner, avgang og tilsettinger. I 2019 ble studiepoengproduksjonen ekstra høy fordi eksamen i 1.klasse ble formalisert.

2022	2021	2020	2019	2018	2017
577	568	565	700	534	600

Studiepoeng per faglig årsverk BAS

BAS ligger fortsatt over snittet for statlig sektor som i 2021 var på knapt 427, men lavere enn gjennomsnittet for private institusjoner som var på 1245 studiepoeng per faglig årsverk.

Andel kvinner i førstestilling

BAS har to ansatte kvinner i faglig toppstilling. De kvinnelige professorene er ansatt i hhv 100% og 20%stilling. Skolen engasjerer i tillegg kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Høsten 2022 utgjorde andelen fast (åremåls)ansatte kvinner med førstestillingskompetanse ved BAS vel 44% av det fast (åremåls)ansatte fagpersonalet, likt vårsemesteret 2022. Våren 2021 var vel 43% kvinner (42% våren 2020), mens det høsten 2021 var en andel på ca 37% kvinner (34% høsten 2020) engasjert. Av den faste staben er ca 83% kvinner.

Tallene viser at kvinneandelen i det faglige personalet er jevnt økende. Styrets anmodning om å jobbe aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet står ved lag.

Skolen legger til grunn full likestilling mellom kjønnene og jobber for å sikre en god kjønnsbalanse slik styret har bedt om. Lønnsmessig og med hensyn til andre arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ikke forskjellsbehandling mellom kjønnene.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling

BAS har de siste årene jobbet for å oppfylle kravene til fagmiljø angitt i Nokuts forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) og nådde måltallet i 2021. Høsten 2022 var 52% av fagpersonalet ved BAS ansatt i hovedstilling i fast (åremål)stilling. 50% av fagpersonalet ansatt i fast (åremål)stilling hadde førstestillingskompetanse

Pedagogisk utvikling og utdanningsfaglig kompetanse

BAS har et system for å vurdere og heve fagpersonalets pedagogiske og utdanningsfaglige kompetanse.. Den første gruppen av lærere ble evaluert rundt årsskiftet 2020/2021.

Skolen har i tillegg utviklet konseptet Didaktisk salong, en forelesningsserie der BAS-lærerne selv presenterer og drøfter tema knyttet til pedagogikk/didaktikk.

Skolen oppfordrer lærere til å delta på EAAE sitt internasjonale opplegg for pedagogisk utvikling.

Fra våren 2020 har BAS hatt et system for premiering av gode undervisere. Grunnet pandemien og spesielle forhold som følge av den, har ennå ikke noen lærere søkt eller blitt premiert.

3.4.2 Internasjonalt konkurransedyktig

BAS sikrer seg dyktige og høyt kompetente lærere når skolen engasjerer praktiserende arkitekter, kunstnere og ingeniører som jobber med aktuelle prosjekter på enkeltoppdrag. Dette gjenspeiles i lærernes årlige rapportering til BAS der de rapporterer faglig aktivitet også ut over undervisningen ved skolen. Som dokumentert i kapittel 3.2.4 oppnår de å hente inn priser og finansiering nasjonalt og internasjonalt.

Fra 2020 har BAS vært partner i Erasmus + prosjektet *Social and Environmental Impact Academy for Architects* (SEIAA) og EØS prosjektet *Empathy in Art* (EMIA) med henholdsvis Liechtenstein universitet og det tekniske Universitetet i Slovakia.

BAS har i løpet av de siste 6-7 årene vært partner og fått finansiering til tre Erasmus+prosjekt, tre EØS-prosjekt med samarbeidspartnere i hhv Romania og Slovakia, et SIU/Nord-Amerikaprojekt i samarbeid med Ryerson i Toronto. Skolen har dermed fått tilslag på i snitt ett nytt internasjonalt samarbeidsprosjekt pr år.

Vi erfarer at vi er en attraktiv partner i ulike samarbeidsprosjekt med internasjonale aktører. Vi opplever også at vi er etterspurt som ny partner for studentmobilitet, og må vurdere henvendelser pga begrensning i kapasitet. Vi prioriterer å jobbe målrettet mot land og skoler som vi ønsker å få avtale med. Her er satsningsområder skoler på det afrikanske kontinentet, samt et ønske om å få avtale med Japan.

I 2022 har representant fra skolen vært invitert inn som fagekspert på søknad om akkreditering av Arkitektskolen i Aarhus, Danmark. Dette ser vi på som en faglig anerkjennelse i miljøet.

3.4.3 Samarbeid og arbeidsdeling

BAS erkjenner at når skolen har valgt å ikke slå seg sammen med noen andre institusjoner blir det enda viktigere å satse på samarbeid som kan gi gode synergieffekter.

BAS har et stort faglig nettverk og deltar i ulike samarbeid både faglig og administrativt. Eksempel på sistnevnte er avtalen om deling av studentombud med Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole som BAS inngikk i 2020. BAS har dessverre ikke fått tilgang til felles digitale tjenester utviklet for UH-sektoren når vi har spurt om det. Etter å ha stått på venteliste i flere år, er CRISTin fortsatt stengt for BAS. Da skolen trengte nytt studieadministrativt system for noen år siden, kunne ikke FS tilby noen tjenester.

Samarbeidsprosjekt gir skolen mulighet til å delta i aktuelle arkitektoniske diskusjoner og realisere reelle prosjekt, noe som gir et stort læringsutbytte for skolens studenter

samtidig som vi tilstreber å tilføre verdifulle innspill i de gitte situasjoner. Vi skal være samfunnsengasjert og profesjonsorientert. Prosjekter vi påtar oss skal ikke ha en kommersiell karakter, men bidra til allmenntilgitt formål, og skal inneha en grad av utforskning som skiller prosjektet fra ordinære kommersielle oppdrag for å styrke læringsutbyttet og for å tydeliggjøre at vi ikke tar arbeid fra ferdigutdannede arkitekter.

BAS inngår i en rekke samarbeidsprosjekt med offentlige og private aktører. Skolen deltar i faglige nettverk, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. BAS skal tilrettelegge for samarbeidsprosjekt med eksterne miljø i forbindelse med utviklingsoppgaver der det belyses arkitektoniske og planmessige spørsmål med særlig fokus på utfordringer innen klimatilpasninger, materialbruk, typologistudier, medvirkningsprosesser og planprogram.

Vurdering av relevans skal ha stor betydning for valg av samarbeidsparter, prosjekter og fokus. Den langsiktige strategien for skolen har som mål å sikre BAS-alternativet gjennom en åpen og aktiv skole som kontinuerlig arbeider med de viktigste samfunnsoppgavene. Etablerte samarbeid blir evaluert og vurdert med hensyn på innsats og utbytte. BAS valgte i 2020 å avslutte forholdet som assosiert medlem i foreningen Oslo Arkitekturtriennale begrunnet blant annet med at vi ønsker å prioritere å bruke ressurser lokalt.

Faglige nettverk

- BAS er medlem av det europeiske nettverket av arkitektskoler, **European Association for Architectural Education**, EAAE/AEEA som jobber mot et mål om å fremme kvaliteten i arkitektutdanningene og arkitektur i Europa. BAS deltar bl.a. på årlige rektormøter og på aktuelle workshops og arbeidsmøter.
- BAS er medlem i nettverket **Nordisk og Baltisk Arkitekturakademi** som omfatter de 12 nordiske arkitektskolene og de tre baltiske medlemmene. Nettverket avholder årlige rektormøter og har også arrangert egne samlinger for de internasjonale koordinatorene
- BAS har siden våren 2015 vært medlem av FUS, **Forum for Utdanning i Samfunnsplanlegging** som er en samarbeids- og interesseorganisasjon for universiteter og høyskoler med fagfelt innenfor samfunnsplanlegging, by- og regionplanlegging, fysisk planlegging, og urbanisme. FUS er også medlem av Association of European Schools of planning.
- BAS har fra starten av vært medlem av **profesjonsrådet for arkitektur- og landskapsarkitekturutdanning**, sammen med Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo, arkitekturutdanningen ved NTNU og landskapsarkitekturutdanningen ved NMBU. Etter UHRs omorganisering har BAS kun observatørstatus i Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur.

Samarbeid

Eksempler på flerårige faglige samarbeidsprosjekt som ble videreført i 2022:

- Samarbeid med Kvamsøy og Balestrand kommune om byggeprosjekt/ klimakammer.
- Samarbeid med Bergen kommune om byggeprosjekter klimakammer/klient
- Bærekraftig frokost Bergen. BAS er medarrangør av foredragsserie/ frokostseminar. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannens Landbruksavdeling, Husbanken, Høgskolen på Vestlandet og Bergen Arkitektthøgskole.
- Samarbeid med Høgskolen på Vestlandet og Tredriveren om utforsking av tre som byggemateriale.
- Studentene på landskapsplanlegging fra HVL, avdeling Sogndal har de siste årene lagt inn besøk på BAS med forelesning i sitt program.
- Videreføring av samarbeid med Stålforbundet og Treteknisk Institutt om bl.a. undervisning og støtte til utstyr på materialkurs.
- Samarbeid med Kunsthøgskolen i Bergen, nå del av Universitetet i Bergen.
- Skolen har i flere år hatt utstillinger i Hordaland Kunstsenter (HKS) sine lokaler og inngikk en avtale om meir formalisert samarbeid med dem i 2018.
- BAS samarbeider med Bergen Arkitektforening, BAF om å arrangere åpne forelesninger på skolen og andre steder i byen.
- BOREALIS har i flere år lagt et av festivalens arrangementer på BAS

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Ingen midler tildelt.

Resultater og måloppnåelse for eventuelle midler tildelt over kap. 281 post 70

Bas har ikke fått tildelt midler over kap. 281 post 70.

Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tilskuddsbrev i 2022

BAS mottok tilleggsbevilgning i tildeling fra Kunnskapsdepartementet på kr 79.000 gitt i supplerende tildelings- og tilskuddsbrev av 1.februar 2022 til tiltak for å opprettholde studieprogresjon.

BAS brukte de tildelte midlene til å videreføre/ansette en rekke studentassistenter vår og høstsemesteret og til å sette inn noe ekstra lærerressurser i veiledning og undervisning. 8 – 10 studenter pr semester har vært ansatt for å hjelpe medstudentene med alt fra digitale utfordringer til presentasjonsteknikk og bruk av ulike maskiner og verktøy. Resultatet var at studentenes progresjon og gjennomføring ble opprettholdt på tilsvarende nivå som før pandemien. Måloppnåelsen ble oppfylt kvantitativt, og også kvalitativt viste resultatet fra Studiebarometeret positiv utvikling. BAS fikk tidenes beste poengsum på årets studiebarometer.

4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Systematisk risikovurdering

Styret har et strategisk ansvar for å se til at prioriteringer og ressursbruk ligger innenfor mål og aktiviteter definert i skolens planer. I forbindelse med NOKUTs tilsyn med styrets arbeid med internkontroll i 2021 ble styrets ansvar for internkontroll styrket gjennom forbedrede rutiner og noen nye/klarere retningslinjer.

Den omfattende digitaliseringen som for BAS sin del skjedde ganske brått i kjølvannet av pandemien, medførte at studieadministrasjonen måtte utarbeide nye rutiner for å sikre at personvernet blir ivarettatt i ulike sammenhenger. Skolen har bl.a. funnet støtte i Units veiledere og forslag til retningslinjer publisert på deres nettside.

Skolen har utformet forskningsetiske retningslinjer basert på nasjonal forskningsetisk sjekkliste.

Skolen ser arbeidet med HMS, beredskap, internkontroll og personvern i sammenheng. Rutiner og prosedyrer utarbeidet under de ulike systemene overlapper delvis og dekker flere formål.

BAS er en liten og oversiktlig organisasjon, noe som gjenspeiles i organisasjonskartet. Faglig og økonomisk ansvar er delegert etter ansvarsområde og på vilkår angitt i instruks og mandat. Rektor har et overblikk og ansvar for alt som skjer.

Styret vedtar overordnet budsjett og virksomhetsmål og rektor prioriterer tiltak i henhold til vedtatte planer

Delegering av budsjettansvar praktiseres slik at klasselærerne for de tre første årene har ansvar for å planlegge semester og skoleår innenfor gitte rammer. På masternivå får hovedlærere ansvar for å gjennomføre sitt masterkurs innenfor et gitt budsjett. Kursbudsjettene ligger relativt fast fra år til år, men eksterne bevilgninger kan gi mulighet til å hente inn ekstra lærekrefter, holde utstillinger og/eller lage flere og bedre publikasjoner fra kurset. Målet er at skolens budsjett skal gå mest mulig i balanse over tid. BAS har ikke som mål å drive med overskudd, men styret godkjenner normalt ikke et budsjett med underskudd. Med varierende inntekter er det nødvendig med en buffer som kan ta av for svingninger i inntekter og kostnader. Overskudd fra et år tilføres skolens egenkapital slik at selskapet har en buffer til svakere år. Dette gir skolen et handlingsrom til å iverksette større planlagte tiltak og prosjekter enkelte år.

Administrasjonen lager prognoser for statstilskuddet flere år frem i tid beregnet på grunnlag av produserte studiepoeng og uteksaminerte kandidater 2 år tilbake i tid. Med ulike scenarier basert på forventet studiepoengproduksjon og eksterne inntekter, kan forventet inntekt beregnes flere år fremover.

Ansvar for fakturering, bestilling/innkjøp, attestering og utbetaling er regulert i interne prosedyrer.

Økonomi- og regnskapsansvarlige i administrasjonen gjennomgår årlig virksomheten sammen med revisor med tanke på risikovurdering og internkontroll. Ingen spesielle hendelser som skulle tilsi behov for iverksettelse av særskilte undersøkelser er avdekket. Skolens regnskap er alltid rent og revisor har aldri gitt merknader til regnskapet.

Prosesser knyttet til strategiske vedtak, ansettelse m.m. er åpne og inkluderende. Studenter og lærere er representert i samtlige av skolens råd, komiteer og utvalg. Komiteer og utvalg har mandat og sammensetning definert i organisasjonsbeskrivelsen som ligger tilgjengelig på skolens offentlige hjemmeside.

Styret, som normalt møtes 4-5 ganger i året holdes orientert om skolens drift og aktiviteter gjennom rektors orientering på hvert styremøte. I tillegg konsulteres de ulike styremedlemmene ved behov på områder de har særlig kompetanse på.

4.2 Sikkerhet og beredskap

Skolens beredskap omfatter følgende elementer:

- **Beredskapsgruppen**, som består av rektor, prorektor og den faste staben av administrasjon og drift.
- **Beredskapsplanverket**; inndelt i administrativ og operativ del og vedlegg. Administrativ del angir når og hvordan planen skal iverksettes og inneholder beskrivelser av roller og prosesser. Den operative delen beskriver mulige scenarier med tilhørende informasjon. Disse scenariene brukes bl.a. som utgangspunkt for regelmessige tabletopøvelser i beredskapsgruppen.
- **Tiltakskort** for scenariene beskrevet i beredskapsplanen. Lagret lett tilgjengelig digitalt og fysisk med essensiell informasjon for den aktuelle situasjonen.

ROS-analyse

Evalueringen som ble gjennomført etter covid-19 pandemien medførte et behov for å revidere og spisse planverket vårt. Det ble derfor utført en ROS analyse av vår scenario, der vi definere mindre alvorlige ulykker på BAS som ikke medfører dødsfall som vår høyeste risiko, likestilt med ulykker på feltopphold i inn- og utland. Denne analysen medførte at vi introduserte 3 nye scenario i vårt planverk: trusler eller forsøk på selvmord, mistanke om utøvd vold eller seksuelle overgrep, samt alvorlig mobbesak.

Revisjon av beredskapsplanverket

Revisjonen av planverket ble fullført i løpet av høsten 2022. Planverket har et tydelig skille mellom administrativ og operativ del. Den administrative delen er overordnet og

noe beredskapsgruppen gjennomgår ved starten av hvert studieår for å klargjøre formål, beredskapsprinsipp, når beredskapsplanen trår i kraft med 12 definerte scenario, samt informasjon om hvem som aktiverer beredskapsplanen og hvordan vi organiserer oss.

Den operative delen er varslingslister, samt tiltakskort for hvert enkelt scenario.

Gjennomførte kriseøvelser

I løpet av 2022 gjennomførte BAS 2 øvelser, en som gikk på mindre alvorlig ulykke, samt en om informasjonstyveri. Kontinuerlig gjennom hele året har vi forsøkt å øke bevisstheten rundt sikkerhet og beredskap gjennom diskusjoner og innlegg på administrasjons -og lærermøter.

Læringspunkter fra øvelsene er at vi trenger å bli mer bevisst på de ulike rollen vi har i beredskapsarbeidet, og at vi må sørge for å ha god oversikt over interne og eksterne ressurser vi kan ha behov for trekke inn i en krisesituasjon.

HMS

Bergen Arkitektskole har få ansatte og har derfor kun verneombud, ikke et arbeidsmiljøutvalg. Skolen har et læringsmiljøutvalg (LMU), som arbeider med studentenes læringsmiljø. Skolen har bestemt at verneombud er en av de to ansatterepresentantene i LMU ettersom studenter og lærere har samme arbeidsmiljø.

Skolen er tilknyttet Salutis bedriftshelsetjeneste og benytter hvert år diverse tjenester fra de. I 2022 i forbindelse med systematisk HMS-arbeid som kartlegginger, til kursing som for eksempel førstehjelpskurs og vaksinerings.

Skolen har avviksmelder på nett, mottar direkte meldinger, men gjennomfører også jevnlig HMS-runder (for leder, verneombud, vaktmester/brannvernansvarlig) som fanger opp eventuelle avvik i bygg og fasiliteter.

Skolen har jevnlig møter og undersøkelser mot studenter for å fange opp eventuelle avvik i psykososialt læringsmiljø. Leder har årlig medarbeidersamtaler.

Det er i 2022 gjennomført opplæring av lærere i forhold til rusproblematikk og mental helse. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Beredskapsforumet i Bergen der høyere utdanningsinstitusjoner møttes og samarbeidet om beredskap var en verdifull del av skolens beredskapsarbeid i flere år. Våren 2020 ble dessverre beredskapsforumet besluttet nedlagt. Forumet bidro til viktig kompetansebygging for staben på BAS. Vi har fått et godt nettverk av institusjoner og folk vi kan dra veksler på, og vi vet hvem vi kan kontakte på andre institusjoner og av offentlige instanser i tilfelle ulike hendelser. Ikke minst har vi fått kunnskap nok til å øve på egen hånd.

BAS har obligatorisk opplæring i førstehjelp for alle studenter og for nye lærere. Dette er faste tiltak. For studentene holdes kurs i forbindelse med semesterstart. For ansatte,

både nye lærere og oppfrisking for andre, ble førstehjelpskurs gjennomført 21. og 22. november 2022.

Informasjonssikkerhet

BAS har ikke data-avdeling eller ansatt IT-personale. Drift av nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma. Skolen benytter derfor et forenklet styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Systemet sikrer dokumentasjon og oversikt over eksisterende systemer og installasjoner. Systemet angir geografisk lokasjon, bruksenheter/ organisatoriske enheter, sentrale informasjonsverdier og en oversikt over tekniske ressurser med plassering, tilgang og driftsinformasjon. Rutiner for avvikshåndtering, som også er knyttet opp mot skolens beredskapsplan. Siste kartlegging og risikoanalyse ble gjennomført som del av den systematiske gjennomgangen av skolens beredskapsplanverk som startet høsten 2021. Tiltak iverksatt som følge av tidligere risikoanalyse, er først og fremst etablering av beredskaps- og serviceavtale med backup ute av huset for administrasjonens server og nettverk. Enkeltrutiner og deler av systemet som håndteres av eksterne datakonsulenter blir drøftet jevnlig med disse. Som følge av EU-domstolens innskjerpning av regler for overføring av personopplysninger ut av EØS-området, har vi sjekket at skolens leverandører lagrer data i Norge eller innenfor EØS

Fysisk sikring av bygget er alltid et tema og nye dører, låser og terping på låserutiner er videreført siste år.

Evaluering av skolens håndtering av covid-19-pandemien

Evaluering av vår covid-19 håndtering ble påbegynt i november 2021 og gjennomført av beredskapsgruppen. Sluttrapport er utarbeidet. Kilder for evalueringen har vært Spørreundersøkelse blant studenter og lærere, oppsummering/diskusjon i beredskapsgruppen, loggføring fra pandemien og nasjonale undersøkelser blant studenter. Evalueringen er oppsummert etter mal fra DSB, og de viktige læringspunktene våre er at vi må etablere en mer etablert kontakt mot nasjonale myndigheter, kommunen og studentsamskipnaden. Vi må heve det generelle kompetansenivået vårt som gjelder beredskap og sikkerhet, og vi må øke bevisstheten og øve mer, også på scenario som vi ikke vurderer som med høy risiko.

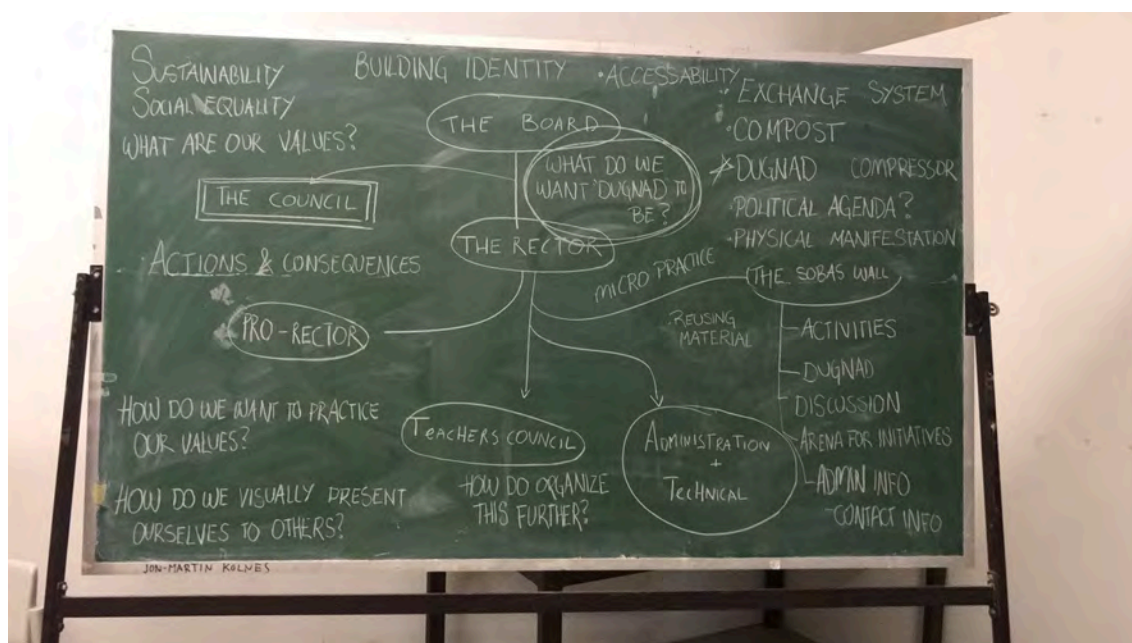
4.3 Likestilling og mangfold

Styret for BAS vedtok i 2021 Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse. Handlingsplanen tar utgangspunkt i policydokumentet *Equality and Diversity-Statements on non- discriminatory and non-biased practice and teaching at Bergen School of Architecture*, utarbeidet av en arbeidsgruppe sammensatt av representanter fra studenter og ansatte. Skolen jobber med likestilling og kjønnsbalanse på flere områder, her under studentopptak, ansettelse og i faglige spørsmål, som for eksempel

pensumlitteratur. Skolen klarer å opprettholde god kjønnsbalanse i opptak, men har fortsatt en vei å gå ved ansettelser.

Arbeid for universell utforming og tilrettelegging har stor plass i skolens virksomhet. De siste årene har det blitt gjennomført store tiltak for å bedre de fysiske forholdene knyttet til lokalene (tilgjengelighet, skjerming, renhold m.m.) og det er også iverksatt tiltak for å sikre studentenes psykiske helse (opplæring, støttefunksjoner, mentorordning).

Siste årets Big Wonderful Experiment har blant annet bidratt til å revitalisere Rådsmøtet som et felles diskusjonsforum der tema relatert til dette er drøftet.

Tema løftet på vårens rådsmøte

Foto: BAS

5 VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

5.1 Omtale av fremtidsutsikter og planer for 2022

«Robuste fagmiljøer er viktig, men universitets- og høyskolesektoren her i landet er mangfoldig. Derfor vil regelverket også ta høyde for at små institusjoner med høy kvalitet på undervisningen skal kunne få statstilskudd. Det skal fortsatt være mulig å være liten så lenge institusjonen er skikkelig god.» Forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø i pressemelding 16.11.2018

Rammebetingelser lokalt, nasjonalt og internasjonalt vil ha vesentlig betydning for organisasjonens mulighet til å nå fastsatte mål og resultater i fremtiden. Dette er særlig aktuelt for en liten institusjon.

Utvalget som ble nedsatt for å gjennomgå og foreslå endringer i universitets- og høyskoleloven, pekte på ti utviklingstrekk som de mener vil prege UH-sektoren i fremtiden:

- endringer i studentpopulasjonen
- læring hele livet
- digitalisering og kunstig intelligens
- åpen forskning
- strammere offentlige finanser
- økende forventninger til universitets- og høyskolesektoren om bidrag til samfunnsutviklingen
- FNs bærekraftsmål og Parisavtalen
- polarisering og mistro til vitenskap
- økende internasjonalisering
- likestilling og mangfold

I det følgende drøftes planer, muligheter og utfordringer knyttet til noen av disse, men også andre konkrete forhold som har hatt og vil få betydning for BAS.

Internasjonalt

FNs bærekraftsmål innebærer blant annet at skolen må vurdere sitt eget klima- og miljøavtrykk. Helt konkret ved blant annet å redusere avfallsmengde og flyreiser. Virkningen av redusert reisevirksomhet har vi fått testet de siste årene. Pandemien avdekket en sårbarhet i skolens modell med mange internasjonale lærere. Selv med lettelser i reiserestriksjonene, var lærdommen at skolen er avhengig av å ha en god base med lokale lærere. Dette samtidig med bedre behovsprøving av reiser, og bedre reisevalg vil gi miljøgevinst. BAS vil kommende år ha fokus på materialbruk, avfallshåndtering, reisevirksomhet og energibruk.

Vi forventer at tilgangen på dyktige arkitekter og kunstnere som ønsker å undervise ved skolen fortsatt vil være god i årene som kommer. Da BAS utlyste rektorstilling sommeren 2020 og senere på høsten tre faglige deltidsstillinger, fikk vi mange gode søkere til hver stilling og en stor andel av søkerne var utenlandske. Det er i tråd med utvalgets forventning om økt internasjonalisering. Skolen vil fortsatt ansette og engasjere utenlandsk fagpersonale, men vil være mer bevisst på når og hvordan vi bringer de inn på skolen, samtidig som vi vil satse på å bygge opp kompetansen til lokale lærerkrefter.

Nasjonalt

Vedtaket om institusjonsakkreditering som kriterium for å kunne søke og motta statstilskudd vil som følge av foreslått overgangsperiode på fem år ikke få umiddelbare konsekvenser for BAS. Skolens mål er å oppnå institusjonsakkreditering før fristen utløper. Søknaden ble levert 15.februar 2023 sammen med dokumentasjon av skolens system for sikring av utdanningskvaliteten.

Regjeringens arbeid med UH-sektoren de siste årene, der krav til struktur, kvalitet og finansiering har blitt utredet og revidert legger opp til sterkere styring av de private institusjonene. Departementet krever at institusjonene effektiviserer, samtidig som økende rapporteringskrav og kontroll legger beslag på en stadig større andel av institusjonens administrative ressurser. Det er blitt mer utfordrende å drive som en liten skole, men ikke først og fremst av faglige grunner.

BAS har et solid faglig program og tilbyr undervisning av høy kvalitet. Skolen har alltid vært utadrettet og mener at gjennom å søke samarbeid som styrker kjernevirksomheten vil institusjonen kunne oppnå tilstrekkelig robusthet uten å slå seg sammen med andre. Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktiviteter.

Den forventede endringen i studentpopulasjonen sammen med regjeringens mål om lære hele livet, kan passe BAS godt. Skolen har alltid hatt en heterogen studentmasse med stort spenn i alder, bakgrunn og erfaring. BAS har gode søkertall til studiet, som omtalt tidligere i rapporten. Med fortsatt gode tall ser vi ikke grunn til bekymring på dette området. Frafall og gjennomføring har vært et tema kunnskapsdepartementet har fokusert på de siste årene. Som nevnt er BAS sin holdning at skolen ikke ser det som negativt at studentene tar permisjon for å jobbe eller gjøre andre faglig relevante aktiviteter. Det er viktigere at studentene faktisk fullfører etter en liten pause, enn at de fullfører på normert tid. Det er et syn som kan sies å finne støtte hos partene i arbeidslivet som har fremmet ønske om at all høyere utdanning skal ha poenggivende praksis. Som vist i kapittel 3.1.1.1 har BAS gode tall for gjennomføring på «normert tid» hvis vi betrakter 1. og 2. avdeling hver for seg.

Et av utviklingstrekkene utvalget peker på er strammere offentlige finanser, og det antydes at UH-sektoren kan komme til å trenge flere og mer sammensatte

finansieringskilder i fremtiden. Et eksempel på et dramatisk kutt er regjeringens vedtak om å innføre obligatoriske skolepenger for internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS. For BAS vil dette kunne innebære færre søkere med internasjonal bachelor fra land utenfor Europa. Dersom disse ikke erstattes av andre internasjonale søkere, vil det på sikt kunne medføre lavere produksjon av studiepoeng og med det redusert statstilskudd. BAS har imidlertid vist gjennom flere år at skolen er i stand til å hente inn ekstern finansiering ikke minst i faglig funderte samarbeidsprosjekter med aktører både lokalt fra kommune og næringsliv og internasjonalt i EU/EØS-systemet.

Også økende forventninger om bidrag til samfunnsutviklingen fra utdanningsinstitusjonene, kan by på muligheter for BAS. Siden studentenes besvarelser alltid gis rom for å være relevante innen temaområder så vi f.eks. allerede våren 2020 hvordan enkelte diplomoppgaver innlemmet betraktninger rundt effekten av Korona-epidemien i sine utforskinger.

Lokalt

BAS, ved styret, rektor, lærerne og studentene følger med på kommunens planer for Kristiansholm. Skolens lokalisering ved sjøen, med 70 meter dypvannskai og det åpne vannspeilet foran skolen har vært regnet som et aktivum. Etter at skolen fikk presentert utbyggingsplaner som i verste fall ville medføre at BAS blir fullstendig innebygget og mister direkte tilgang til sjøen ble det nedsatt en «aksjonsgruppe» med studenter og lærere som jobbet med området og kom opp med alternative forslag. Gruppen formulerte hørings svar til kommunen. Like før høringsprosessen kom i stand kjøpte OBOS tomten, og det har derfor vært viktig for BAS å innlemme dem i dialogen vi har hatt med kommunen om ivaretagelse av kvaliteter i Sandviken. I forbindelse med høringen var det massiv kritikk mot kommunens forslag fra lokale aktører, naboer og skolen. Det ble levert en innsigelse fra fylkeskommunen som betyr at kommunen har valgt å bruke 2019 og 2020 til å utarbeide et nytt prosjektutkast. De opprinnelige planene vil bety en kvalitativ forringelse for studentene og muligens også økonomisk med tanke på eiendommens verdi. I dialog med kommunen våren 2020 så vi imidlertid at flere av våre innsigelser var forstått, og nye skisseprosjekt til nytt høringsforslag har ikke like forringende virkning på BAS sin situasjon. Flere av skolens kurs på ulike klassetrinn innarbeidet området i sitt opplegg i fjor, og videre i 2020. Kommunen, Obos og nabointeressenter ble invitert inn til diskusjoner rundt studentenes alternative forslag. I 2021 og 2022 har det ikke vært noen utvikling i planene.

Samarbeidet med byarkitekten er konsolidert gjennom flere ulike prosjekter, og gjennom gjensidige invitasjoner til presentasjoner og faglige diskusjoner. Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen i Bergen, byggeindustri og aktører innen tremiljø, her under Tredriveren skal videreføres og styrkes. Vi har også inngått intensjonsavtaler om fremtidig samarbeid med Alverland som er et pilotprosjekt for mer miljøvennlige løsninger for gjenbruk av bygg, skånsom innpassing i landskap og nabolagsplanlegging og vi har forankret samarbeidet med Norsk Kystkulturakademi. Hordaland Fylkeskommune har inkludert BAS i sin regionale kulturplan for Hordaland i perioden 2015-2025, og de har vist interesse for å være med i en ny satsing BAS har

tatt initiativ til, et prosjekt vi har kalt 'Å vøla eit landskap', der vi sammen med Solund kommune og Fylkeskommunen vil se på planforutsetningene for å kunne ivareta kulturlandskapet som verdigrunnlag på en bedre måte enn i dag.

Interne forhold

Holdbar er en av skolens grunnpilarer, og et faglig satsningsområde. I 2022 startet skolen derfor prosjektet «The Big Wonderful Experiment», BWE. Prosjektet handler om ikke-utarmende arkitektur og om samfunnsansvar. Satsingen på BWE kan sees som ett ledd i et strategisk arbeide, med en presisering av skolens rolle som en alternativ arkitektutdanning og en oppdatering av holdbar ut fra de utfordringer som samfunnet står overfor i dag, men også i forhold til arkitektprofesjonen og de nye kunnskaper og kompetanser som kreves om vi ikke lenger skal tilføre så mye mer ny bygningsmasse.

En lignende strategisk satsning har også blitt gjort innen boligarkitektur gjennom et 3-årig samarbeide med to andre nordiske arkitektskoler (Lunds universitet og KADK) på diplomnivå. BAS står som initiativtaker og koordinator i prosjektet. Prosjektet sikter mot å utvikle nye og innovative boligstrategier, bostadstypologier og byggemåter, stimulere en didaktisk progresjon gjennom pedagogisk samarbeid og skape et faglig og profesjonelt nettverk for unge arkitekter som kan bidra til omformingen av framtidens bostadsarkitektur

For BAS var den mest åpenbare ulempen ved manglende institusjonsakkreditering at skolen ikke får medlemskap i Universitets- og høyskolerådet (UHR). Skolen hadde en fot innenfor gjennom sitt medlemskap i profesjonsrådet for arkitektur og landskapsarkitektur sammen med AHO, Arkitektutdanningen på NTNU og landskapsarkitekturutdanningen på NMBU. I 2018 ble denne praksisen endret slik at kun akkrediterte skoler kunne delta i profesjonsrådet og vi har i de siste møtene kun hatt observasjons-status. BAS er likevel en viktig samtalepartner og de øvrige skolene verdsetter og tar hensyn til BAS sin holdning i avgjørende spørsmål.

Nokuts rapport etter siste evalueringsbesøk i 2016 ga en del anbefalinger for videre arbeid med studiekvaliteten som er fulgt opp og vil følges opp videre i året som kommer. Her under arbeid med et pedagogisk undervisningsopplegg. Fra 2018 har BAS deltatt i gruppen Education Academy innen EAAE og deres felles europeiske samarbeid om pedagogisk opplæring. Prosjektet kalles **Teaching the teachers**, og flere BAS-lærere har deltatt på ulike samlinger de siste årene, og skolen vil fortsette å tilby dette opplegget til våre lærere. Fra 2020 har skolen også utviklet et eget program *Didaktisk salong*, organisert av tidligere prorektor. Dette er digitale (så lenge pandemien krever det) foredrag og diskusjoner rundt tema knyttet til pedagogikk og didaktikk.

Resultatet fra Studiebarometeret er styrende for mange tiltak som iverksettes. Oppgradering og forbedringer av studentenes fysiske læringsmiljø blir prioritert som konsekvens av resultatene fra disse evalueringene/vurderingene. I 2022 ble det blant annet arbeidet videre med å utbedre verksted, ventilasjon og varme. Siste års

strålende resultat på studiebarometeret kan tyde på at skolens innsats har hatt ønsket effekt og at innsats og tiltak faktisk er blitt synlig for studentene. Strategiplanen for perioden 2015-2025 gir føringer for skolens virksomhet. Styret ser til at aktivitetene spisses innenfor de definerte satsingsområdene.

Utdanningskapasitet

BAS tar opp inntil 30 studenter årlig til første år av studiet. Opptak/inntak av utvekslingsstudenter, gjestestudenter/hospitanter og søkere med bachelor fra andre skoler til 4. året tilpasses den kapasitet skolen har for øyeblikket. Det avhenger av bl.a. permisjoner, frafall og utveksling ut fra BAS.

Eiendommen

Bygningsmassen er både en utfordring og et potensiale for skolen. De siste årene har det blitt gjennomført store oppgraderinger og utbedringer for å få tett hus, nye brukslokaler, bedret tilgjengelighet, her under ny heis. Kommende år er (stadig utsatt) utbedring av gammel taktekking prioritert. Dette arbeidet ble forsinket av pandemien ved at firma som var avhengig av utenlandsk arbeidskraft, ikke hadde nok folk.

Det er et mål at BAS som arkitektskole kan utvikle eiendommen slik at den i mindre grad fremstår som en barriere for nærmiljøet og byen. Det er også et mål at skolen skal være et testområde for ulike bærekraftige løsninger. For skolen i seg selv er det et mål å etablere en god møteplass for skolens studenter, lærere og administrasjon. De siste årene har BAS Eiendom sørget for at hallen, bibliotek, lærerrom samt administrasjon er blitt sprinklet, isolert toppetasjen og installert varmepumpe. De to siste tiltakene med Enovastøtte. I løpet av 2015-2016 ble silokjelleren oppgradert med ny inngang, toaletter og elektrisk opplegg. I 2017 ble ny heis installert og tilkomst internt på bygget utbedret. I 2019-2020 ble det utført et stort arbeide for å sikre silokamrene mot nedfall av betong. Noen av siloene har utløp over studio der studentene jobber. Disse er nå behørig sikret. I 2021 bygget et masterkurs gangbro mellom administrasjonen og mesaninen. Resepsjonen ble med det fysisk tilgjengelig også for rullestolbrukere.

InSitugruppen, med lærere og studenter, ledet av rektor, utarbeidet i 2017 en strategisk plan for utvikling av BAS sin bygningsmasse med framtidig utvidelse av plass og reorganisering av funksjoner som skal sikre bedre læringsmiljø for studenter og lærere. Som en forlengelse av denne rapporten bestilte BAS en energiøkonomisk vurdering av bygget og en tilstandsrapport av bygget som pekte på fremtidige utbedrings- og vedlikeholdsbehov. I 2020 engasjerte vi Multiconsult til å komme med en betraktning rundt utviklingsmuligheter. I forlengelse av den var planen å opprette en liten intern arbeidsgruppe som skulle ha ansvaret for å følge opp nye bygge- og utbedringsprosjekt på skolen.

Styret startet høsten 2022 et mer grunnleggende og omfattende strategisk arbeid med å vurdere skolens eiendom/bygg og de utfordringer som fins med tanke på vedlikehold og hvordan skolen kan sikre økonomiske forutsetninger for å utvikle eiendommen som del av en utadrettet pedagogisk virksomhet.

Planer for 2023

Kunnskapsdepartementet har for 2023 fastsatt tre overordnede og langsiktige mål for universiteter og høyskoler som mottar statsstøtte:

- Mål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning
- Mål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
- Mål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Følgende forslag til virksomhetsmål for 2023 underbygger kunnskapsdepartementets overordnede mål, samtidig som de støtter opp under skolens kvalitetsarbeid og arbeid for å oppfylle krav for institusjonsakkreditering.

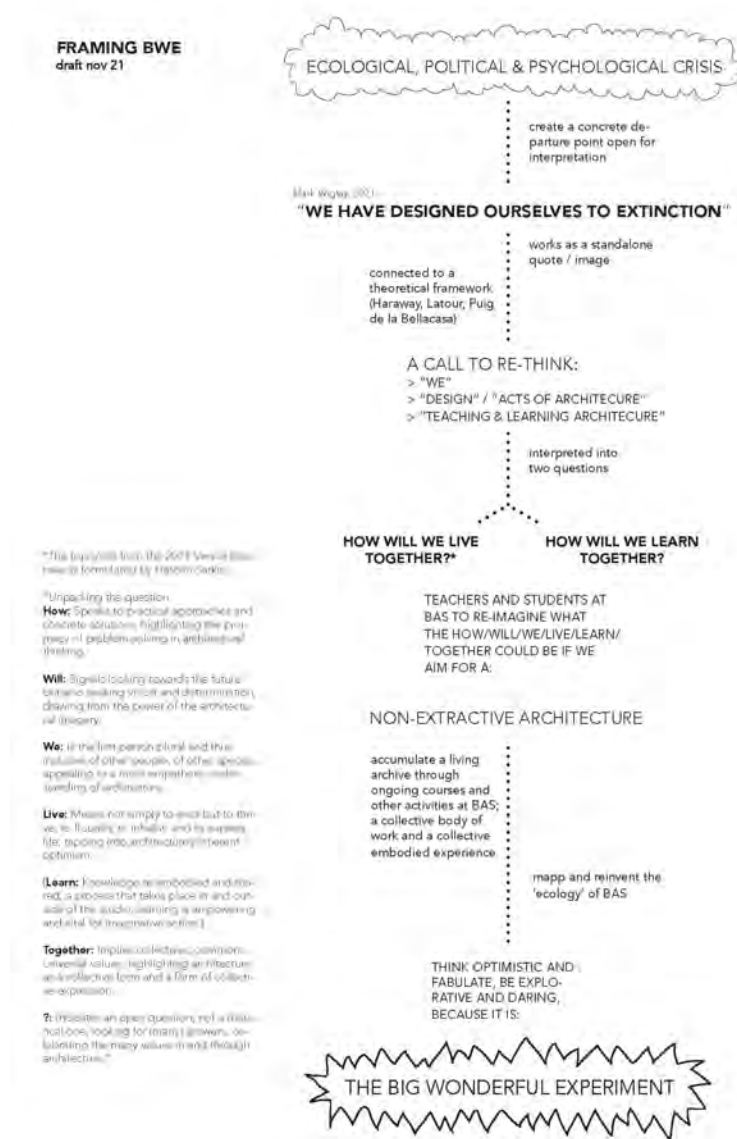
- Kompetanseutvikling av fagpersonalet, med særlig vekt på pedagogisk utvikling.
- Videreføre arbeid med å kvalitetssikre og utvikle utdanningen gjennom periodiske evalueringer (fullstendig programevaluering gjennomført 2021).
- Styrking og formalisering av fagpersonalets FOU-arbeid. Bl.a. ved å tydeliggjøre krav til og muligheter for FOU-arbeid i de ulike fagstillingene. Styrket kontakt mellom skolens FOU-arbeid og undervisning. Styrking av biblioteket (funksjon og ressurser)
- Tiltak for å sikre studentenes læringsmiljø, her under:
 - fysisk; utbedring av verksteder, utstyr, auditorium, møterom
 - psykososialt; tydelige retningslinjer og tiltak
- Videreføre og utvikle nye forbindelser og samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner, næring/profesjon og samfunn. Gjennom fortsatt internasjonal mobilitet og samarbeid i regi av Erasmus+, HKDIR og andre.
- Revidere/oppdatere virksomhetens systemer for internkontroll.
- Bærekraftsspørsmål skal inngå som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling og som holdningsgrunnlag i studentenes prosjekter. Skolen har som mål å fremme et utvidet innovasjonsbegrep hvor gjenbruk, medvirkning og regional byggeskikk utfordrer dagens satsing på grønn vekst.

Styringsparametre:

- Andel av personalet med gjennomført/godkjent pedagogisk program
- Andel kvinner i faste fagstillinger, her under med professorkompetanse
- FOU-arbeid i undervisningen
- Gjennomført periodiske evalueringer og selvakkreditering
- Skår på studiebarometeret for læringsmiljø
- Mobilitet og internasjonale samarbeidsavtaler
- Grønne indikatorer: bl.a. flyreiser og avfall

Big Wonderful Experiment

The Big Wonderful Experiment (BWE) har vært en tematisk overbygning i all undervisning høstsemesteret 2022 og vil fullføres våren 2023. **Ikke-utarmende arkitektur** – økonomisk, økologisk og sosialt, er målet med «eksperimentet». BAS ønsket å teste synergieffektene man kan få av bedre kommunikasjon på tvers av årstrinn og kurs og å gi et større bidrag til samfunnsdebatten med et mer omfattende bidrag fra undervisningen.

5.2 Budsjett Bergen Arkitektthøgskole 2023

INNTEKTER

Statstilskudd (*)	22 715 000
Studieavgifter	5 946 438
Andre inntekter	600 000
Sum driftsinntekter	29 261 438

KOSTNADER

Lønnskostnader administrasjon inklusiv rektor og prorektor	4 395 000
Administrasjon og drift	2 200 000
OTP	265 000
Sum adm./drift	6 860 000

Utstilling, publisering, visning BAS	400 000
Kompetanseheving, komitearbeid, diverse strategisk arbeid	400 000
Sum strategisk arbeid, publisering/visning av BAS	800 000

Lønnskost faglige stillinger inkl OTP	11 165 000
Andre kostnader undervisning/fag	3 006 356
Sum undervisning	14 171 356

Husleie	3 437 000
Andre kostnader til drift og vedlikehold hus og verksted	3 580 000
Lønnskostnader drift hus/verksted inkl OTP	544 000
Sum hus	7 561 000

Avskrivninger	450 000
Sum kostnader	29 842 356
Renteinntekter	100 000
RESULTAT	-480 917

KOMMENTARER TIL BUDSJETT 2023

INNTEKTER

Foreslått statsstøtte pr oktober 22: kr 22.715'.

Inntekt fra studieavgift basert på i snitt 160 studenter vår og høst 2023. Studieavgift pr semester (prisjustert)

Andre inntekter, her under flerårige eksterne tilskudd (periodisert), Erasmus+ kr 350' og div. salg/sponsing 250'

KOSTNADER

Lønnskostnader adm. (faste), rektor (100%) og prorektor (50%) inkl. AGA og feriepengar, uten OTP. Prisjustert

Andre kostnader kontordrift inkl. økt IT-kost (lisenser og drift) og økt/gjenopptatt møte/nettverkskost etter pandemien.

Annen regulær drift inkl. inventar/utstyr. Leasingkostnade, lisenser. Kurs/ kompetanseheving beredskap/hms.

OTP 7%, obligatorisk tenestepensjon for administrativt ansatte.

Utstillinger, publisering og visning av BAS. Forutsetter noe ekstern finansiering.

Kompetanseheving fagpersonale, strategisk arbeid, komitearbeid

Lønnskostnader faglige stillinger (jfr. lønnsbudsjett) inkl. OTP (7%).

Andre kostnader undervisning. Reise/overnatting lærere, materiell og utstyr til undervisning/kurs. Prisjustert.

Kostnader til kursmateriell/utstyr. Forventet fortsatt økte krav om tilpasning for studenter med særlige behov.

Husleie prisjustert med tilsvarende sats brukt av KDEP (3,0%).

Andre kostnader hus og drift inkl verksted. Forventet minst doblet strømkostnader.

Renteinntekter fra bank og fra lån til BAS Eiendom AS

**Dette vil gi et underskudd etter ordinær drift på knapt en halv million kroner;
- kr 480.917**

Underskudd reduserer oppspart egenkapital, mens overskudd tilføres skolens egenkapital og skal benyttes til tiltak som bedrer studentenes læringsmiljø

6 FORELØPIG ÅRSREGNSKAP 2022 MED NOTER OG LEDELSESKOMMENTAR

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP 2022 BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

Institusjonens organisasjonsform

Bergen Arkitektthøgskole (BAS) er en privat høyskole med et akkreditert studietilbud. BAS er organisert som en selvstendig selveiende stiftelse og registrert i Brønnøysundregistrene som Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole. Styret er stiftelsens øverste organ og ansvarlig for skolens drift og ansettelse av rektor. BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS og eier lokalene som skolen leier. BAS eier 100% av aksjekapitalen på 4.500' kroner i BAS Eiendom AS. Leieforholdet er regulert i leiekontrakt mellom BAS og BAS Eiendom AS.

Institusjonens formål

BAS ble opprettet i 1986 som et faglig og pedagogisk alternativ til de to statlige arkitektthøgskolene i Oslo og Trondheim. Institusjonens formål er som en selvstendig internasjonal høyskole å tilby utdanning innen arkitektur og drive uavhengig undervisnings-, forsknings- og formidlingsvirksomhet i relasjon til fagområdet, både internt og i samarbeid med lokale og internasjonale aktører å utdanne arkitekter gjennom undervisning, samarbeid med andre undervisningsinstitusjoner, forskningsinstitusjoner, næringsliv og nasjonale og internasjonale arkitektskoler. BAS har hatt eksamensrett for sitt 5-årige profesjonsstudium i arkitektur siden 1990 og fullført grad gir tittelen *Master i arkitektur*.

Bekreftelse på at regnskap er avlagt i samsvar med regnskapsloven m.v.

Regnskapet ved Bergen Arkitektthøgskole er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Regnskapet er presentert i samsvar med de oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Regnskapet gir et dekkende og rettviseende bilde av høyskolens økonomiske stilling.

Vesentlige endringer i resultat og balanseposter i forhold til tidligere år

Ordinært statstilskudd for 2022 på kr 21.368' var som forventet noe lavere enn i 2021. I hovedsak grunnet nedgang i avlagte studiepoeng fra 2019 til 2020. BAS mottok ekstra koronatilskudd fra Kunnskapsdepartementet på kr 79' for å opprettholde studieprogresjon. Årets statstilskudd utgjør 77% av skolens totale driftsinntekter mot 78% i 2021.

Samlede driftsinntekter for 2022 på kr 27.733' er 614' kroner lavere enn i 2021. Skolepenger utgjør hoveddelen av salgsinntekter på kr 5431' mot kr 5572' året før. Nedgangen skyldes noe færre betalende studenter.

Samlede driftskostnader på kr 29.987' er 2,3 millioner kroner høyere i 2022 enn året før. Økningen fordeler seg jevnt mellom økte kostnader til reiser og overnatting på 1,2 millioner og økte driftskostnader til hus og verksted på omtrent samme beløp. Av dette utgjør økte strømkostnader alene over 520' kroner. Reisekostnadene er tilbake på nivå med det de lå på før pandemien. I tillegg ble det utført forskjellig arbeid knyttet til vedlikehold og drift av undervisningslokaler for bortimot en halv million kroner mer enn i 2021.

Lavere samlede inntekter og høyere totale kostnader av årsaker som forklart over, gjorde at BAS i 2022 endte med et underskudd på 2,1 millioner, som innebærer et resultat 2,8 millioner kroner lavere enn året før.

Vesentlige avvik mellom resultatbudsjett og -regnskap og omtale av investeringer

Styret for BAS vedtok budsjettet for 2022 med et knapt positivt resultat på kr 91', mens årsresultatet for 2022 endte med et underskudd på 2,1 millioner kroner. Forklaringene gitt i avsnitt over, på avvik fra tidligere år, forklarer også avvikene mellom budsjett og endelig resultat i 2022.

Selv om det ble tatt høyde for økt reisevirksomhet i 2022, ble økningen mye større enn forventet og budsjettet. Det samme gjelder strømkostnadene der det ble planlagt med lavere forbruk og kostnader enn året før. Også kostnader til drift og vedlikehold av undervisningslokalene ble høyere enn planlagt i 2022.

Gjennomførte og planlagte investeringer

I 2022 er det utført indre vedlikehold på undervisningslokalene, som bygging av vegger og gulv på noen saler og fjerning av brakker i byggehallen. Verkstedet er oppgradert videre med nye maskiner og utstyr. Utbedring av ventilasjon og varme som ble påbegynt i 2021. I løpet av 2023 må skolen skifte ut gamle lysrør med ledlamper. Enova har bevilget noe støtte til dette arbeidet samt til installering av solcellepanel på taket.

Vurdering av høyskolens drift og omtale av utviklingen i inntekter og kostnader

De siste årenes ansettelse har brakt andel fast (åremåls)ansatte lærere ved BAS opp på det nivået som NOKUT krever for institusjonsakkreditering, og med det fortsatt grunnlag for statsstøtte. Det tas høyde for at flere fast ansatte vil medføre økte kostnader, både høyere lønnskostnader, tilhørende personalkostnader og reisekostnader.

Vi forventer fortsatt høyere driftskostnader knyttet til IKT og infrastruktur. Det er også en tendens at det blir flere studenter som krever tilrettelegging og individuell tilpasning for å kunne gjennomføre studiet. Dette må det tas høyde for i fremtidige budsjett og planer.

Søkningen til studiet har vært jevnt god og økende. I 2022 fikk skolen 275 søkere til 30 plasser i 1.klasse. Dette er en liten nedgang fra de siste årenes trend, men fortsatt svært gode tall. I 2021 var det 347 søker til 30 plasser og 303 søkere i 2020. BAS reklamerer ikke for studiet gjennom betalt annonsering og har ikke et markedsføringsbudsjett, men følger nøye med på søkertallene og vurderer løpende behovet for økt innsats i rekruttering av søkere.

Det er et mål at BAS skal drive i økonomisk balanse over tid. Skolen ønsker å sikre en mest mulig forutsigbar og stabil drift av undervisningen. Overskudd i år med høyere inntekter gir skolen en buffer for år med lavere inntekter eller ekstraordinære utgifter.

BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS, og skal ikke drive med overskudd. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som huseier plikter å betale. Det har hittil ikke vært aktuelt å beregne eller fordele indirekte kostnader mellom BAS og BAS Eiendom AS. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Årlig husleie for 2022 på kr 3.337' er kun prisjustert med 1,7% fra 2021. I kjølvannet av koronapandemien har det vært vanskelig å innhente tilbud fra firma til bygg og vedlikehold. En del planlagt arbeid på bygget ble derfor ikke gjennomført i 2022. BAS Eiendom AS vil i størst mulig grad prøve å få tatt igjen disse etterslepende kommende år.

Som del av nødvendige tiltak for klima og miljø ønsker skolen bl.a. å redusere mengden flyreiser. Med hoveddelen av lærerstaben bosatt utenlands/utenbys vil nødvendige tiltak bl.a. omfatte økt bruk av alternative reisemåter som buss og tog, færre reiser men lengre opphold, og i kjølvannet av koronapandemien også økt bruk av digitale løsninger. Det er ikke planlagt organisatoriske endringer som antas å ville påvirke virksomhetens rettslige eller økonomiske stilling ut over å øke andelen fast ansatt fagpersonale for å oppfylle Nokuts krav til institusjonsakkreditering.

Disponering av overskudd/ underskudd

Årets underskudd på kr 2.123' føres mot skolens egenkapital. Egenkapitalen fungerer som buffer for svingninger i inntekter og kostnader samt anvendes til prioriterte tiltak i årene som kommer. BAS vil disponere akkumulerte overskudd til langsiktige tiltak og større investeringer/oppgraderinger av studentenes læringsmiljø. Prioritert er oppgradering av fysisk studiemiljø med infrastruktur og andre langsiktige tiltak som kommer studentene til gode. BAS utbetaler ikke utbytte.

Høyskolens revisor er Bjørgvin Revisjon AS, Solheimsviken, Bergen

Bergen, 15.02.2023

Rektor
Emma Nilsson

Ledelseskommentarer årsregnskap 2022

Final Audit Report

2023-02-15

Created:	2023-02-13
By:	INGUNN TEPSTAD (INGUNN@BAS.ORG)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAAY5_ZDZkdIUUDmIC0G7V-tmYuiYw89ECY

"Ledelseskommentarer årsregnskap 2022" History

- Document created by INGUNN TEPSTAD (INGUNN@BAS.ORG)
2023-02-13 - 3:30:35 PM GMT
- Document emailed to Emma Nilsson (emma.nilsson@bas.org) for signature
2023-02-13 - 3:31:14 PM GMT
- Email viewed by Emma Nilsson (emma.nilsson@bas.org)
2023-02-15 - 11:42:52 AM GMT
- Document e-signed by Emma Nilsson (emma.nilsson@bas.org)
Signature Date: 2023-02-15 - 11:43:18 AM GMT - Time Source: server
- Agreement completed.
2023-02-15 - 11:43:18 AM GMT

Adobe Acrobat Sign

Prinsippnote

Generelle regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet etter regnskapslovens bestemmelser, men er presentert i samsvar med Kunnskapsdepartementets rapporteringskrav.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Inntekter som forutsetter en motytelse er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler

Ekstern innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er vurdert til markedsverdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Institusjonen har en pensjonsordning som gir de ansatte rett til avtalte pensjonsytelser.

Kontantstrøm

Kontantstrømanalysen er satt opp etter indirekte metode.

Kontoplan

Kontoplanen er satt opp etter NS 4102.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Org.nr: 977155061

Resultatregnskap

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Driftsinntekter				
Offentlige tilskudd	1	21 548	22 131	RE.011
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	686	528	RE.011A
Salgsinntekter	1	5 431	5 572	RE.012
Andre driftsinntekter	1	68	116	RE.013
Sum driftsinntekter		27 733	28 347	RE.1
Driftskostnader				
Varekostnad ¹⁾		0	0	RE.021
Lønnskostnader	2	16 804	16 580	RE.022
Avskrivninger	7,8	473	504	RE.023
Nedskrivninger	7,8	0	0	RE.024
Andre driftskostnader	3	12 710	10 608	RE.025
Sum driftskostnader		29 987	27 693	RE.2
Driftsresultat		-2 254	654	RE.3
Finansinntekter og -kostnader				
Finansinntekter	4	138	50	RE.041
Finanskostnader	4	6	6	RE.042
Resultat av finansposter		132	44	RE.4
Resultat før skattekostnad		-2 123	698	RE.5
Skattekostnad ¹⁾		0	0	RE.061
Årsresultat		-2 123	698	RE.6
Disponeringer og overføringer av årsresultat				
Til/fra annen egenkapital	12	-2 123	698	RE.071
Konsernbidrag ¹⁾		0	0	RE.072
Andre disponeringer ¹⁾		0	0	RE.073
Sum disponeringer		-2 123	698	RE.7

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne noter.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Balanse - eiendeler

Beløp i 1000 kroner

EIENDELER	Note	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
A. Anleggsmidler				
I. Immaterielle eiendeler				
Rettigheter, konsesjoner m.v.	7	68	101	AI.01
Utsatt skattefordel ¹⁾		0	0	AI.02
Goodwill ¹⁾		0	0	AI.03
Sum immaterielle eiendeler		68	101	AI.1
II. Varige driftsmidler				
Tomter	8	0	0	AII.01
Bygninger og annen fast eiendom	8	0	0	AII.02
Maskiner og anlegg	8	547	821	AII.03
Driftsløsøre, verktøy og lignende	8	0	0	AII.04
Anlegg under utførelse	8	0	0	AII.05
Sum varige driftsmidler		547	821	AII.1
III. Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i datterselskap ¹⁾		4 500	4 500	AIII.01
Investeringer i annet foretak i samme konsern ¹⁾		0	0	AIII.02
Lån til foretak i samme konsern	6	1 387	1 510	AIII.03
Investeringer i tilknyttet selskap ¹⁾		0	0	AIII.04
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	6	0	0	AIII.05
Investeringer i aksjer og andeler ¹⁾		0	0	AIII.06
Obligasjoner ¹⁾		0	0	AIII.07
Andre fordringer ¹⁾		7	0	AIII.08
Sum finansielle anleggsmidler		5 894	6 010	AIII.1
B. Omløpsmidler				
I. Varer				
Varebeholdninger ¹⁾		0	0	BI.01
Sum varer		0	0	BI.1
II. Fordringer				
Kundefordringer	9	210	323	BII.01
Andre fordringer	6, 9	480	362	BII.02
Krav på innbetaling av selskapskapital ¹⁾		0	0	BII.03
Sum fordringer		690	686	BII.1
III Investeringer				
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern ¹⁾		0	0	BIII.01
Markedsbaserte aksjer ¹⁾		0	0	BIII.02
Markedsbaserte obligasjoner ¹⁾		0	0	BIII.04
Andre finansielle instrumenter ¹⁾		0	0	BIII.03
Sum investeringer		0	0	BIII.1
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd		11 411	13 116	BIV.01
Kontanter og kontantekvivalenter		39	1	BIV.02
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		11 449	13 117	BIV.1
SUM EIENDELER		18 648	20 735	BV.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne noter

Balanse - gjeld og egenkapital

Beløp i 1000 kroner

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
C. Egenkapital				
I. Innskutt egenkapital				
Selskapskapital	12	50	50	CI.01
Overkurs	12	0	0	CI.02
Annen innskutt egenkapital	12	0	0	CI.03
Sum innskutt egenkapital		50	50	CI.1
II. Opptjent egenkapital				
Bundet egenkapital	12	0	0	CII.01A
Annen opptjent egenkapital	12	14 875	16 997	CII.02A
Sum opptjent egenkapital		14 875	16 997	CII.1
Sum egenkapital		14 925	17 047	CIII.1
D. Gjeld				
I. Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser ¹⁾		0	0	DI.01
Statstilskudd - investeringsformål ¹⁾		0	0	DI.02
Andre investeringstilskudd ¹⁾		0	0	DI.03
Utsatt skatt ¹⁾		0	0	DI.04
Andre avsetninger for forpliktelser ¹⁾		0	0	DI.05
Sum avsetning for forpliktelser		0	0	DI.1
II. Annen langsiktig gjeld				
Konvertible lån ¹⁾		0	0	DII.01
Obligasjonslån ¹⁾		0	0	DII.02
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	DII.03
Øvrig langsiktig gjeld	6, 10	0	0	DII.04
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III. Kortsiktig gjeld				
Konvertible lån ¹⁾		0	0	DIII.01
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	DIII.02
Leverandørgjeld		529	695	DIII.03
Betalbar skatt ¹⁾		0	0	DIII.04
Skyldig offentlige avgifter		999	963	DIII.05
Annen kortsiktig gjeld	6, 11	2 196	2 030	DIII.06
Sum kortsiktig gjeld		3 723	3 688	DIII.1
Sum gjeld		3 723	3 688	DIV.1
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		18 648	20 735	DV.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne noter

Kontantstrømoppstilling (indirekte modell)

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad		-2 123	698	KS.1
Periodens betalte skatt		0	0	KS.2
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0	KS.3
Ordinære avskrivninger		473	504	KS.4
Nedskrivninger av anleggsmidler		0	0	KS.5
Periodisert inntektsføring av tilskudd		-21 447	-22 131	KS.6
Endring i varelager		0	0	KS.7
Endring i kundefordringer		113	-64	KS.8
Endring i leverandørgjeld		-166	-182	KS.9
Endring i pensjonsforpliktelse		0	0	KS.10
Endring i andre avsetninger		0	0	KS.11
Endring i andre tidsavgrensningsposter		77	36	KS.12
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-23 072	-21 139	KS.OP
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0	KS.13
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-165	-276	KS.14
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	KS.15
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	KS.16
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		0	0	KS.17
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	0	KS.18
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-165	-276	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0	KS.19
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		21 447	22 131	KS.20
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0	KS.21
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0	KS.22
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	0	KS.23
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0	KS.24
Netto endring i kassekreditt		0	0	KS.25
Innbetalinger av egenkapital		0	0	KS.26
Tilbakebetalinger av egenkapital		0	0	KS.27
Utbetalinger av utbytte		0	0	KS.29
Innbetalinger av aksjonærbidrag		0	0	KS.30
Innbetalinger av konsernbidrag		0	0	KS.31
Utbetalinger av konsernbidrag		0	0	KS.32
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter		123	120	KS.33
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0	KS.34
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		21 570	22 251	KS.FIN
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0	KS.35A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-1 667	836	KS.35
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		13 117	12 280	KS.36
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		11 449	13 116	KS.BEH

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 1 Driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

Offentlige tilskudd	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Statstilskudd fra Kunnskapsdepartementet - drift	21 447	22 131	N1.011
Tilskudd/overføringer fra andre departement	0	0	N1.012
Periodens tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement	21 447	22 131	N1.012A
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring 1	101	0	N1.013A
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0	N1.013B
Andre tilskudd/overføringer i perioden	0	0	N1.013C
- utbetaling av tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	N1.013D
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater ¹⁾	101	0	N1.013
Periodens tilskudd/overføring direkte fra NFR	0	0	N1.014A
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter	0	0	N1.014B
- utbetaling av tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	N1.014C
Periodens netto tilskudd fra Norges forskningsråd	0	0	N1.015
Andre poster som vedrører overføringer fra statlige etater ²⁾			N1.016
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	101	0	N1.10
Sum offentlige tilskudd	21 548	22 131	N1.1

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.013 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.016 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Inntekt fra tilskudd og overføringer ¹⁾	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Periodens tilskudd fra Regionale forskningsfond (RFF)	0	0	N1.080A
- utbetaling av tilskudd overføring fra RFF til andre virksomheter (-)	0	0	N1.080B
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	N1.80
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	0	0	N1.070A
+ innbetaling av tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre	0	0	N1.070B
- utbetaling av tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning til andre virksomheter	0	0	N1.070C
Periodens netto tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	0	0	N1.70
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	121	242	N1.021C
+innbetaling av tilskudd fra EU til undervisning og annet fra andre	0	0	N1.021D
- utbetaling av tilskudd fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	N1.021E
Periodens netto tilskudd fra EU til undervisning og annet	121	242	N1.21
<i>Tilskudd og overføringer fra diverse bidragsytere¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra kommuner og fylkeskommuner	200	145	N1.022A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	365	141	N1.022B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	N1.022C
Periodens tilskudd andre bidragsytere	0	0	N1.022D
- utbetaling av tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre (-)	0	0	N1.022E
Periodens netto tilskudd overføring fra diverse bidragsytere	565	286	N1.22
Andre poster som vedrører annen bidragsfinansiert aktivitet ²⁾			N1.3
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	686	528	N1.4

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.80 til N1.22 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.3 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Salgsinntekter	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet			
Statlige etater	0	0	N1.052A
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	N1.052B
Organisasjoner og stiftelser	0	0	N1.052C
Næringsliv/privat	0	0	N1.052D
Andre oppdragsgivere	0	0	N1.052E
Periodens inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾	0	0	N1.52
Egenbetaling fra studenter ²⁾	5 334	5 523	N1.051
Andre salgsinntekter ²⁾	97	48	N1.053
Sum salgsinntekter	5 431	5 572	N1.5

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.52 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.051 og N1.053 skal omfatte salgsinntekter som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre driftsinntekter	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Husleieinntekter	0	0	N1.061
Gaver	0	0	N1.063
Andre driftsinntekter 1	17	25	N1.064
Andre driftsinntekter 2	51	91	N1.065
Sum andre driftsinntekter	68	116	N1.6
Sum driftsinntekter	27 733	28 347	N1.INT

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 2 Lønn og andre personalkostnader

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Lønn og undervisningshonorar	13 361	13 452	N2.011
Feriepenger	1 087	1 016	N2.012
Arbeidsgiveravgift	1 757	1 612	N2.013
Pensjonskostnader	522	550	N2.014
Sykepenger og andre refusjoner	-77	-51	N2.015
Andre ytelser	153	0	N2.016
Sum lønnskostnader	16 804	16 580	N2.1

3 443

Antall årsverk:	23	23	N2.2
-----------------	-----------	----	------

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	876 428	14 380	N2II.01
Daglig leder (Rektor er daglig leder)			N2II.02
Styreleder	67 302	0	N2II.03
Nestleder i styret	57 271	0	N2II.04

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for regnskapsåret.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Husleie	3 337	3 275	N3.1
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	4 112	2 875	N3.2
Felleskostnader ¹⁾	0	0	N3.3
IKT-kostnader	1 045	1 021	N3.4
Revisjonstjenester	349	313	N3.5
Kjøp av undervisningstjenester	0	0	N3.6
Konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester	17	30	N3.7
Markedsføring	9	9	N3.8
Forsikringer	135	108	N3.9A
Reise- og møtekostnader	2 140	802	N3.9
Øvrige andre driftskostnader	1 567	2 175	N3.10
Sum Andre driftskostnader	12 710	10 608	N3.11
	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Kostnadsført revisjonshonorar			
Lovpålagt revisjon	194	190	N3.025
Andre attestasjonstjenester	29	31	N3.026
Annen bistand	126	91	N3.027
Sum	349	313	N3.20

1) Her spesifiseres den andelen av eventuelle felleskostnader som angår høyskolens virksomhet.

Note 4 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	137	46	N4.011
Reversering av nedskrivninger	0	0	N4.012
Andre finansinntekter	1	3	N4.013
Sum finansinntekter	138	50	N4.1
Finanskostnader			
Rentekostnader	3	2	N4.021
Nedskrivning av finansielle eiendeler	3	4	N4.022
Andre finanskostnader	0	0	N4.023
Sum finanskostnader	6	6	N4.2
Resultat av finansposter	132	44	N4.3

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 5 Transaksjoner med nærstående parter^{3) 4)}

Beløp i 1000 kroner

Salg til nærstående parter ¹⁾	31.12.2022		31.12.2021		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Nærstående part A	0	0	0	0	N5.010
Nærstående part B	0	0	0	0	N5.011
Nærstående part C	0	0	0	0	N5.012
Sum salg til nærstående parter	0	0	0	0	N5.1

Kjøp fra nærstående parter ¹⁾	31.12.2022		31.12.2021		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Nærstående part A	0	0	0	0	N5.020
Nærstående part B	0	0	0	0	N5.021
Nærstående part C	0	0	0	0	N5.022
Sum kjøp fra nærstående parter	0	0	0	0	N5.2

1) Poster spesifiseres i følgende tabell.

Handel med nærstående parter		31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Navn på nærstående part	Spesifisering av type vare eller tjeneste*	Beløp	Beløp	
BAS Eiendom AS	Lån til BAS Eiendom AS	1 387	1 510	N5A.010 N5A.011 N5A.012
Sum handel med nærstående parter		1 387	1 510	N5A.1

Note 6 Mellomværende med eier og nærstående parter^{3) 4)}

Beløp i 1000 kroner

Fordringer på eier ^{1) 2) 3)}	31.12.2022		31.12.2021		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig fordring på eier					N6.010
Kortsiktig fordring på eier					N6.011
Sum fordringer på eier	0	0	0	0	N6.1

Fordringer på nærstående parter ¹⁾	31.12.2022		31.12.2021		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig fordring på nærstående parter	0	0	0	0	N6.020
Kortsiktig fordring på nærstående parter	0	0	0	0	N6.021
Sum fordringer på nærstående parter	0	0	0	0	N6.2

Gjeld til eier ^{1) 2)}	31.12.2022		31.12.2021		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig gjeld til eier	0	0	0	0	N6.030
Kortsiktig gjeld til eier	0	0	0	0	N6.031
Sum gjeld til eier	0	0	0	0	N6.3

Gjeld på nærstående parter ¹⁾	31.12.2022		31.12.2021		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig gjeld til nærstående parter	0	0	0	0	N6.040
Kortsiktig gjeld til nærstående parter	0	0	0	0	N6.041
Sum gjeld til nærstående parter	0	0	0	0	N6.4

1) Poster spesifiseres i følgende tabell.

Fordringer og gjeld til eier og nærstående parter				
Navn på nærstående eller eier	Spesifisering av type fordring eller gjeld	Beløp 31.12.2022	Beløp 31.12.2021	Referanse
BAS Eiendom AS	Lån til BAS Eiendom AS	1 387	1 510	N6A.010 N6A.011 N6A.012
Sum fordringer og gjeld fra nærstående parter og eier		1 387	1 510	N6A.1

*Det skal i egen oversikt fremkomme hva slags vare eller tjeneste som det handles med og gjeld og fordringer mot nærstående part og eier. Det kan for eksempel være regnskapstjenester, innleie av personell, utlån av midler eller kjøp av datamaskiner. Opplysningene skal videre omfatte transaksjonenes beløp og navnet på den nærstående part og eier.

2) Gjelder virksomheter som er datterselskap i et konsern eller som ikke er et eget rettssubjekt

3) Det skal i en egen oversikt nedenfor angis hvilke nærstående eiere/partner som omfattes av spesifikasjonene i noten. Dersom spesifikasjonene i noten omfatter flere eiere/partner skal det i tillegg opplyses om beløp for den enkelte eier/part.

4) I kolonnen Akkrediterte utdanningstilbud skal føres opp alle transaksjoner som er knyttet til nærstående parter og eiere og som gjelder utdanningstilbud som er akkreditert etter bestemmelsene i både universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Langsiktig fordring på heileid datterselskap BAS Eiendom AS.

Gjelder lån på 2 mill kroner fra BAS til datterselskap BAS Eiendom AS for å finansiere ny heis, som oppfyller krav til universell utforming. Vedtatt av styret i BAS. Gjennomført av BAS Eiendom AS som eier av skolebygget. Lånet på 2 mill. kroner er gitt på markedsmessige vilkår og regulert i skriftlig låneavtale.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 7 Rettigheter, konsesjoner m.v.

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter	Under utførelse	SUM	DBH- referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2021	425	0	0	425	N7.011
+ tilgang i 2022 (+)	0	0	0	0	N7.012
- avgang til anskaffelseskost i 2022 (-)	0	0	0	0	N7.013
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	N7.014
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	425	0	0	425	N7.1
- akkumulerte nedskrivninger pr.31.12.2021 (-)	0	0	0	0	N7.021
- nedskrivninger i 2022 (-)	0	0	0	0	N7.022
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2021 (-)	-324	0	0	-324	N7.023
- ordinære avskrivninger i 2022 (-)	-34	0	0	-34	N7.024
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2022 (+)	0	0	0	0	N7.025
Balanseført verdi 31.12.2022	68	0	0	68	N7.2

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 8 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Maskiner, transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	SUM	DBH-referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2021	0	0	0	0	3 123	3 123	N8.011
+ tilgang i 2022 (+)	0	0	0	0	165	165	N8.012
- avgang til anskaffelseskost i 2022 (-)	0	0	0	0	0	0	N8.013
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	N8.014
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	0	0	0	0	3 289	3 289	N8.1
- akkumulerte nedskrivninger pr.31.12.2021 (-)	0	0	0	0	0	0	N8.021
- nedskrivninger i 2022 (-)	0	0	0	0	0	0	N8.022
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2021 (-)	0	0	0	0	-2 302	-2 302	N8.023
- ordinære avskrivninger i 2022 (-)	0	0	0	0	-440	-440	N8.024
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2022 (+)	0	0	0	0	0	0	N8.025
Balansført verdi 31.12.2022	0	0	0	0	547	547	N8.2

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 9 Fordringer

Beløp i 1000 kroner

Kundefordringer	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Kundefordringer til pålydende	434	547	N9.011
Avsatt til latent tap (-)	-224	-224	N9.012
Sum kundefordringer	210	323	N9.1
Andre fordringer	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Andre fordringer	480	362	N9.021
Avsatt til latent tap (-)	0	0	N9.022
Sum andre fordringer	480	362	N9.2

Note 10 Øvrig langsiktig gjeld og gjeld til kredittinstitusjoner

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Gjeld til kredittinstitusjoner (langsiktig gjeld) ¹⁾	0	0	N10.011
Gjeld til kredittinstitusjoner (kortsiktig gjeld) ¹⁾	0	0	N10.011A
Annen langsiktig gjeld ¹⁾	0	0	N10.012
Sum	0	0	N10.1

¹⁾ Skal fordeles på kreditor med angivelse av dato for siste avdrag under oppstillingen.

Fordring studieavgift			
1500	DEBITORER	7 216,99	442 204,09
1501	Kundefordringer reklassifisering	427 071,00	105 000,00
1520	AVSATT TIL TAP PÅ KRAV	-224 000,00	-224 000,00
		<u>210 287,99</u>	<u>323 204,09</u>
Andre kortsiktige fordringer			
1390	FORSKUDD TIL	0,05	0,05
1480	FORSKUDD TIL	209 738,33	1 087,04
1580	ANDRE KORTSIKTIGE	0,00	14 378,75
1581	UTL. FOR	37 482,20	44 300,04
1585	UTLEGG FOR STUD -	69 190,73	51 885,73
1586	Utlegg kull 31	0,00	18 933,00
1588	Utlegg Kull 33	0,00	20 189,00
1590	Utlegg kull 35	17 220,00	11 750,00
1595	SIB-SEMESTERAVGIFT	31 205,00	26 645,00
1740	FORSKUDD LØNN	8 314,24	74 149,84
1742	Forskuddsbetalt forsikring	106 581,71	99 127,35
		<u>479 732,26</u>	<u>362 445,80</u>

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 11 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Skyldig lønn	1 112	1 037	N11.011
Skyldige reiseutgifter	0	0	N11.012
Annen gjeld til ansatte	0	0	N11.013
Påløpte kostnader	236	153	N11.014
Annen kortsiktig gjeld ¹⁾	848	841	N11.015
Gjeld til datterselskap m.v	0	0	N11.016
Sum annen kortsiktig gjeld	2 196	2 030	N11.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egen tabell under oppstillingen.

Annen kortsiktig gjeld

2130	FORSKUDDSBET. OFF.	-93 730,84	-88 461,31
2131	FORSKUDDSBET. ANNEN	-229 078,78	-521 884,82
2150	AVSETNING VEDR. NOR	-13 553,73	-13 553,73
2295	DEPOSITUM-LANGSIKT.-ST	-6 791,00	-6 791,00
2900	DEPOSITUM -	-74 041,00	-65 241,00
2905	DEPOSITUM-KOPIKORT	-3 550,00	-3 550,00
2940	SKYLDIG FERIELØNN	-1 111 543,26	-1 036 982,30
2960	PÅLØPT KOSTNADER	-236 245,85	-152 509,50
2990	Annen kortsiktig gjeld	-427 071,00	-141 470,00
		<u>-2 195 605,46</u>	<u>-2 030 443,66</u>

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 12 Egenkapital

Beløp i 1000 kroner

	Egenkapital pr. 01.01.2022			Endring i egenkapital i 2022			Egenkapital pr. 31.12.2022			DBH-referanse
	Akkrediterte		Annen virksomhet	Akkrediterte		Annen virksomhet	Akkrediterte		Hele virksomheten	
	utdanningstilbud			utdanningstilbud			utdanningstilbud			
Selskapskapital										
Overkursfond	50	0	0	0	0	50	0	50	N12.04	
Annen innskutt egenkapital	0	0	0	0	0	0	0	0	N12.05	
Bundet egenkapital	0	0	0	0	0	0	0	0	N12.06	
Annen opptjent egenkapital	0	0	0	0	0	0	0	0	N12.07	
	16 997	0	-2 123	0	0	14 875	0	14 875	N12.08	
SUM	17 047	0	-2 123	0	0	14 925	0	14 925	N12.2	

Virksomhetens navn: Bergen
Arkitektøgskole

Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Viderformidlet til virksomhet A	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet B	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet C	0	0	N20.01
Andre videreformidlinger	0	0	N20.02
Sum videreformidlinger	0	0	N20.1

Merknad: Noten er frivillig, men kan tas i bruk av de institusjoner som ønsker å spesifisere videreformidlinger

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekt­høgskole

Note 21 Særskilt resultatregnskap for akkrediterte studietilbud og annen virksomhet³⁾

Beløp i 1000 kroner

	Utdanninger akkreditert etter UH-loven ¹⁾	Utdanninger akkreditert etter fagskoleloven ²⁾	Annen økonomisk virksomhet*	Sum (skal stemme med resultatoppstillingen)	DBH- referanse
Driftsinntekter					
Offentlige tilskudd	21 548	0	0	21 548	N21.011
Inntekt fra tilskudd og overføringer	686	0	0	686	N21.011A
Salgsinntekter	5 431	0	0	5 431	N21.012
Andre driftsinntekter	68	0	0	68	N21.013
Sum driftsinntekter	27 733	0	0	27 733	N21.1
Driftskostnader					
Varekostnad	0	0	0	0	N21.021
Lønnskostnader	16 804	0	0	16 804	N21.022
Avskrivninger	473	0	0	473	N21.023
Nedskrivninger	0	0	0	0	N21.024
Andre driftskostnader	12 710	0	0	12 710	N21.025
Sum driftskostnader	29 987	0	0	29 987	N21.2
Driftsresultat	-2 254	0	0	-2 254	N21.3
Finansinntekter og -kostnader					
Finansinntekter	138	0	0	138	N21.041
Finanskostnader	6	0	0	6	N21.042
Resultat av finansposter	132	0	0	132	N21.4
Resultat før skattekostnad	-2 123	0	0	-2 123	N21.5
Skattekostnad	0	0	0	0	N21.061
Årsresultat	-2 123	0	0	-2 123	N21.6
Disponeringer og overføringer av årsresultat					
Til/fra annen egenkapital	-2 123	0	0	-2 123	N21.071
Konsernbidrag	0	0	0	0	N21.072
Andre disponeringer	0	0	0	0	N21.073
Sum disponeringer	-2 123	0	0	-2 123	N21.7
*Hvis rettssubjektet har annen virksomhet, skal det skrives en kort beskrivelse av denne/dis­se virksomheten(e):					

1) Jfr. universitets- og høyskoleloven § 3-1, §§ 8-6 og 8-7 og forskrift 2017-12-21-2383

2) Jfr. fagskoleloven § 5, §§ 32 og 33 og forskrift 2017-12-21-2383

3) Kolonne E skal stemme med tilsvarende linjer i resultatoppstillingen.

Note 25 Automatisk genererte nøkkeltall

Nøkkeltall regnes ut automatisk på grunnlag av data i øvrige arkfaner i årsregnskapet.

Tabellene skal benyttes til videre databehandling og må derfor ikke endres.

Evt kommentarer til tabellene legges inn som tekst under siste tabell.

Resultat:	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Sum driftsinntekter	27 733	28 347	N25.011
-herav driftstilskudd fra Kunnskapsdepartementet	21 447	22 131	N25.012
-herav egenbetaling fra studenter	5 334	5 523	N25.013
-herav andre bidrags- og oppdragsinntekter	686	528	N25.014
-herav andre offentlige tilskudd, salgsinntekter og driftsinntekter	267	165	N25.014A
Lønnskostnader	16 804	16 580	N25.015
Andre driftskostnader (inkl. varekost og av- og nedskrivninger)	13 183	11 112	N25.016
Sum driftskostnader	29 987	27 693	N25.017
Driftsresultat	-2 254	654	N25.018
Årsresultat	-2 123	698	N25.019
Balanse:			
Anleggsmidler	6 508	6 933	N25.021
Omløpsmidler	12 139	13 802	N25.022
Sum eiendeler	18 648	20 735	N25.023
Egenkapital	14 925	17 047	N25.024
Annen langsiktig gjeld og avsetning forpliktelser	0	0	N25.025
Kortsiktig gjeld	3 723	3 688	N25.026
Sum gjeld og egenkapital	18 648	20 735	N25.027

Nøkkeltall:			
Lønnskostnader som andel av totale driftskostnader	56 %	60 %	N25.031
Resultatgrad (driftsresultat / driftsinntekter)	-8 %	2 %	N25.032
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	326 %	374 %	N25.032
Arbeidskapital (omløpsmidler- kortsiktig gjeld)	8 416	10 114	N25.032
Egenkapitalandel (egenkapital i % av totalkapital)	80 %	82 %	N25.032
Gearing (kortsiktig gjeld/egenkapital)	25 %	22 %	N25.032
Statstilskudd fra KD som andel av totale driftsinntekter	77 %	78 %	N25.032
Studie- og eksamensavgifter som andel av totale driftsinntekter	19 %	19 %	N25.032
Andre bidrags- og oppdragsinntekter som andel av totale driftsinntekter	2 %	2 %	N25.032

Virksomhet:

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont Europa	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinator-rolle (ja/nei)	Referanse
SEIAA	Prosjekt 1 Social and Environmental Impact Academy for Architects	0	0	0	0			nei	EU.011
	Prosjekt 2	0	0	0	0	121	121	ja/nei	EU.011
	Prosjekt 3	0	0	0	0	0	0	ja/nei	EU.011
	Osv.	0	0	0	0	0	0	ja/nei	EU.011
Sum	Sum	0	0	0	0	121	121		EU.1

Forklaring

Tabellen skal omfatte de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont Europa, Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatørrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2022	31.12.2021	DBH-referanse
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	0	0	N32.010
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	121	242	N32.011
Sum tilskudd fra EU rammeprogram for forskning og andre formål	121	242	N32.10
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0	N32.020
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0	N32.021
Sum tilskudd fra NFR og RFF	0	0	N32.20
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	565	286	N32.030
- tilskudd fra statlige etater	101	0	N32.031
- oppdragsinntekter	0	0	N32.032
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	666	286	N32.30

Merknad: Noten er tilpasset indikatorene i finansieringssystemet og genereres automatisk med utgangspunkt i det datagrunnlaget som er presentert i note 1. Den skal ikke endres.